

Školní vzdělávací program
"Vzdělání do života"
(podle RVP ZV)

Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm

Aktualizace k 1. září 2024

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	6
4. Učební plán	17
5. Učební osnovy	19
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	19
5.1.1. Český jazyk a literatura	25
5.1.2. Cizí jazyk	52
Anglický jazyk	52
5.1.3. Další cizí jazyk	66
Německý jazyk	70
Francouzský jazyk	74
Španělský jazyk	79
Ruský jazyk	85
5.2. Matematika a její aplikace	89
5.2.1. Matematika	91
5.3. Informatika	114
5.3.1. Informační a komunikační technologie	114
5.4. Člověk a společnost	128
5.4.1. Dějepis	128
5.4.2. Občanská výchova	143
5.5. Člověk a příroda	170
5.5.1. Fyzika	170
5.5.2. Chemie	186
5.5.3. Biologie	196
5.5.4. Zeměpis	212
5.6. Umění a kultura	244
5.6.1. Hudební výchova	244
5.6.2. Výtvarná výchova	260
5.7. Člověk a zdraví	272
5.7.1. Tělesná výchova	272
6. Vlastní hodnocení školy a hodnocení výsledků vzdělávání žáků	282

GYMNÁZIUM ROŽNOV POD RADHOŠTĚM**ŠKOLNÍ vzdělávací PROGRAM****1. Identifikační údaje**

1.1. Název ŠVP: Školní vzdělávací program „Vzdělání do života“ - pro nižší stupeň osmiletého všeobecného studia (zpracován podle RVP ZV)

1.2. Vzdělávací program: čtyřletý

1.3. Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

1.4. Údaje o škole

Název školy: **Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm**
Adresa školy: Koryčanské Paseky 1725, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
Jméno ředitele: Mgr. Jaroslav Knesl, MBA
e-mail: jknesl@gymroznov.cz
telefon: 571 685 043
Kontakty: e-mail: gymroznov@gymroznov.cz
telefon: 571 685 060
IZO: 000843393 IČO: 00843393 REDIZO: 600018211
web: www.gymroznov.cz
Koordinátor: Mgr. Eva Zakopalová

1.5. Zřizovatel

Název: **Zlínský kraj**
Adresa: Třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín
Kontakty: webové stránky - www.kr-zlinsky.cz, tel.: 577 043 105, 577 043 700

1.6. Platnost dokumentu: od 1. září 2007 (3. aktualizace k 1. září 2023) – č. j. GYM/1263/2023

Podpis ředitele

Razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

- historie školy

Gymnázium v Rožnově pod Radhoštěm bylo založeno v roce 1956 jako jedenáctiletá střední škola.

Hlavním cílem školy je poskytnout žákům kvalitní a ucelené všeobecné vzdělání a připravit je k dalšímu studiu na vysokých školách i k celoživotnímu vzdělávání.

- velikost školy

kapacita žáků:	- 480 žáků
počet tříd:	- 8 tříd osmiletého studia
	- 8 tříd čtyřletého studia

- podmínky školy

Škola má 25 učeben. Tyto učebny zahrnují také tři speciální učebny pro výuku jazyků, učebny pro výuku hudební a výtvarné výchovy, 2 učebny pro výuku informatiky, učebnu pro výuku fyziky, chemie, biologie, tři laboratoře pro cvičení z fyziky, chemie a biologie.

Všechny učebny jsou vybavené didaktickou technikou. Disponují PC s připojením na internet, video nebo DVD přehrávačem, téměř všechny učebny jsou vybaveny projekční technikou – projektorem nebo velkoformátovou TV, postupně jsou doplňovány interaktivní tabule.

Rovněž všechny kabinety vyučujících jsou propojeny počítačovou sítí s možností internetové komunikace.

Hodnocení žáků je prováděno přes elektronickou žákovskou knížku.

Škola má dvě tělocvičny a hřiště s umělým travnatým povrchem a workoutovým hřištěm. Jedna tělocvična je klasického typu, druhá je zaměřena především na gymnastiku, aerobik a posilování.

Součástí školy je žákovská a učitelská knihovna.

Stravování žáků je zajišťováno prostřednictvím Školní jídelny.

Přístup do školy umožňuje elektronický klíč, který mají všichni žáci.

Škola má bezbariérový přístup.

Areál školy je preventivně monitorován kamerovým systémem.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

- Složení a počet členů pedagogického sboru závisí na kapacitě a výkonech školy. Pedagogický sbor je plně aprobován. Všichni vyučující byli proškoleni ve využívání ICT a systematicky se věnují dalšímu vzdělávání.
- Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupce. Výchovným problémům se věnuje výchovná poradkyně. Na škole působí i protidrogový preventista, koordinátor ICT, koordinátor EVVO, preventista rizikového chování.
- Škola využívá pro výuku cizích jazyků rodilých mluvčích (podle možností).
- Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího přístupu.

2.3. Charakteristika žáků

- Kapacita školy je 480 žáků. K osmiletému studiu přicházejí především žáci z Rožnova a blízkého okolí. Ve čtyřletém oboru studují i žáci ze vzdálenějších obcí. Žáci, kteří do školy dojíždějí, mohou využít ubytování v internátě jiné střední školy.
- Své problémy řeší žáci ve studentském parlamentu, který si sami řídí a s výsledky a oprávněnými požadavky seznamují ředitelství školy.
- Žáci také vydávají svůj časopis, ve kterém informují o životě školy a mohou zde prezentovat své práce.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce – všechny aktivity jsou založeny na potenciálním zájmu žáků

- Pro žáky prvních ročníků studia organizuje škola adaptační kurz, kde se žáci přicházející ze základních škol seznamují s požadavky kladenými na ně v průběhu středoškolského života, s pravidly a řady gymnázia, s aktivitami a s možnostmi, které škola nabízí. Kurz je také zaměřen na prevenci sociálně patologických jevů.
- Ve školním roce 2002 navázala škola spolupráci s Gymnáziem v Mettingenu (SRN) a pravidelně uskutečňuje dva výměnné pobyty ročně. Žáci se účastní projektů s různou náplní.
- Od roku 2000 spolupracuje s partnerským městem Bergen (SRN) a zúčastňuje se mezinárodního semináře „Dny Anny Frankové“. Žáci se podílí na projektech s různými tématy – např. koncert, divadelní představení, tvorba výtvarných děl,..
- Od roku 2004 spolupracujeme s nadací Wannseeforum v Berlíně, kde se naši žáci zúčastňují uměleckých workshopů s mezinárodní účastí.
- Pořádáme vzdělávací a poznávací exkurze do Španělska s pobytem v hostitelských rodinách, výukou jazyka na prestižní univerzitě v Salamance s obdržením certifikátu o absolvování výuky komunikace ve španělském jazyce a návštěvou Madridu a dalších měst regionu Castilla y León a jejich pamětihodností a muzeí.
- Podle zájmu žáků organizuje historicko poznávací exkurze – např. Francie, Itálie, Řecko, Turecko, Sýrie.
- Vyjíždí s žáky do zemí, jejichž jazyk se učí – Velká Británie, Francie, Španělsko, Německo.

2.5. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

- Při škole je zřízena Školská rada. Školská rada má 6 členů.

- Zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím Školské rady a prostřednictvím pravidelných schůzek a konzultací, kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole.
- V rámci prevence sociálně patologických jevů spolupracuje gymnázium s Centrem prevence ve Zlíně.
- Dalšími subjekty spolupráce jsou PPP ve Valašském Meziříčí, UTB ve Zlíně, Hvězdárna ve Valašském Meziříčí a v Ostravě, ÚP v Rožnově pod Radhoštěm a ve Vsetíně, MěÚ v Rožnově pod Radhoštěm, Městská policie, Městská knihovna, Valašské muzeum v přírodě, Středisko volného času, DDM Kamarád, ChKO Beskydy.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

ŠVP je zpracován podle RVP ZV, který je vydán v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších úprav.

Škola nabízí studium ve dvou vzdělávacích programech

- osmileté studium
- čtyřleté studium, v jedné třídě je posílená hodinová dotace pro výuku jazyků.
- Naším cílem je připravit žáky jazykově i odborně ke studiu na vysoké škole, k dalšímu uplatnění v běžném životě a vést je k celoživotnímu učení. Proto je výuka v prvních letech studia zaměřena na budování co nejširšího všeobecného rozhledu s důrazem na souvislosti a mezioborové vztahy. K tomu jsou využívány různé formy výuky.
- V jazykové přípravě je kladen důraz na výuku anglického jazyka. Další cizí jazyk si žáci volí z aktuální nabídky – německý, francouzský, španělský a ruský jazyk. V rámci výuky profilového jazyka jsou žákům nabízeny výměnné studijní programy, jazykově zaměřené projekty, příprava ke složení mezinárodně certifikovaných jazykových zkoušek.
- Od VII. ročníku osmiletého a III. ročníku čtyřletého studia si žáci volí oblasti, ve kterých se chtějí rozvíjet. V posledním ročníku studia převažuje výuka povinně volitelných předmětů nad předměty povinnými. Nabídka volitelných předmětů je široká a umožňuje profilaci jazykovou, přírodovědnou, humanitní a informačně technologickou.
- Žáci mají možnost využívat sportovní areál školy, účastnit se sportovně turistických kurzů, zahraničních poznávacích zájezdů a vybrat si z široké nabídky volnočasových aktivit.

3.2. Profil absolventa

- všeobecně vzdělaný, jazykově vybavený, připravený k vysokoškolskému studiu dle svého osobního zájmu a zaměření u nás i v zahraničí
- zručný ve využívání počítačových a informačních technologií
- je ochoten a schopen vyjádřit a obhájit vlastní názor
- chápe komplexnost a složitost vztahů člověka a životního prostředí
- připraven pro tvořivou samostatnou i týmovou práci
- otevřen celoživotnímu vzdělávání
- tolerantní a respektující kulturní rozdíly v evropské i světové dimenzi

- uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů chování

3.3. Organizace přijímacího řízení

- Přijímací řízení se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.
- Kritéria a podrobné informace o přijímacích zkouškách lze najít na internetových stránkách školy – www.gymroznov.cz
- Uchazeči se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek upraven.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

- Způsob a podmínky ukončování vzdělání se řídí platnými právními předpisy.
- Maturitní zkouška je složena ze společné a profilové části. Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, kterou si žák volí z nabídky předmětů: matematika a cizí jazyk. Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu.
- Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, a pokud si žák ve společné části zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka a z dalších dvou zkoušek. Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Ostatní zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Každý žák má možnost vybrat si z nabídky povinných a nepovinných zkoušek tak, aby odpovídala jeho studijnímu zaměření (profilaci).
- Nabídka povinných a nepovinných zkoušek profilové části: latina, základy společenských věd, dějepis, geografie a geologie, matematika, fyzika, chemie, biologie, ITZ, estetická výchova, cizí jazyk (žák volí z nabídky: anglický, francouzský, německý, španělský a ruský). Pokud si ve společné části zkoušky zvolil žák cizí jazyk, může si v profilové části zvolit pouze jiný cizí jazyk než ve společné části.
- Podrobné informace lze najít na internetových stránkách školy – www.gymroznov.cz

3.5. Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitelé ve výuce ve vhodném poměru využívají jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:
 - podporu výuky pomocí didaktických technik
 - diskuse
 - samostatné a týmové projekty
 - praktickou výuku (exkurze, cvičení).
- Učitelé sestavují učební plán a osnovy předmětů s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.
- Při dělení třídy na skupiny berou ohled na pokročilost žáků.
- Škola nabízí další aktivity pro volný čas žáků formou nepovinných předmětů a zájmových kroužků.
- Žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím Rady studentů.

– Učitelé rozvíjí klíčové kompetence žáků na nižším gymnáziu následujícími formami:

Frontální výukou

- běžně používaná strategie kompetence k učení
- zařazena v každém ročníku studia

Paměťovým učením, zvládním faktů

- žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečného množství znalostí kompetence k učení

Laboratorními pracemi

- jsou zařazovány průběžně v předmětech Bi, Ch, F kompetence komunikativní
- žáci pracují ve skupinkách nebo samostatně (podle povahy prováděných experimentů) kompetence k řešení problémů
- kompetence pracovní

Srovnávacími písemnými pracemi

- jsou zařazovány na konci prvního, druhého, třetího, čtvrtého ročníku ve vybraných předmětech kompetence k učení
- výsledky jsou významnou součástí klasifikace žáků

Lyžařským výcvikovým kurzem

- pro žáky druhého ročníku, plaveckým kurzem a kurzem bruslení pro žáky prvního ročníku (podle podmínek) kompetence občanské, komunikativní, sociální, personální

Zpracováním projektů

- jsou zařazeny pro žáky všech ročníků, voleny různé formy kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální

<ul style="list-style-type: none"> ○ důraz kladen na řešení v týmu, mezipředmětové vztahy, prezentaci výsledků 	<p>kompetence občanské kompetence komunikativní</p>
<p>Exkurzemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ probíhají v průběhu a na konci každého ročníku 	<p>kompetence k učení</p>
<p>Dramatickou výchovou</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ žáci mají možnost navštěvovat kroužek dramatický, zúčastňovat se pravidelných zájezdů do divadel v Ostravě 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské</p>
<p>Pěveckým sborem</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ škola nabízí žákům činnost ve školním pěveckém sboru, který pořádá vystoupení pro žáky škol, zákonné zástupce, veřejnost 	<p>kompetence sociální a personální kompetence občanské</p>
<p>Předmětovými soutěžemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích 	<p>kompetence k učení kompetence k řešení problémů</p>
<p>Sportovními soutěžemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol ○ podle podmínek je pořádán přebor školy ve vybraných sportovních disciplínách 	<p>kompetence sociální a personální</p>

3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Při diagnostikování SVP spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče, výchovný poradce).

Vzdělávání uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd.

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňujeme i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně můžeme uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ), které je závazným podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.6.1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními si uvědomujeme, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je proto plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrná opatření spočívají v

- poradenské pomoci školy a ŠPZ,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP
- vzdělávání podle PLPP nebo IVP
- využití asistenta pedagoga
- podle možností školy poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními je realizováno:

- pro žáky s podpůrnými opatřeními prvního stupně s použitím PLPP (plán pedagogické podpory), který vychází z našeho ŠVP
- pro žáky s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně s použitím IVP (individuálního vzdělávacího plánu), který vychází z našeho ŠVP a na doporučení školského poradenského zařízení můžeme upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

3.6.2. Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory (PLPP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.

- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pravidla a průběh tvorby individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce žáka podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce žáka.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující žáka, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce žáka stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.6.3. Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu vycházíme z konkrétního zjištění a doporučení školského poradenského zařízení.

- uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka
- využíváme přiznaná podpůrná opatření při vzdělávání žáků
- uplatňujeme při organizaci činností princip diferenciacce a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- umožňujeme ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností případně upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobujeme i výběr učiva;

- umožňujeme v IVP, pokud zdravotní postižení neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu z ŠVP nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, zajistit jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- zohledňujeme přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracujeme s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů)
- podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek

3.7. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci s naší školou.

U prokazatelně mimořádně nadaných dětí:

- upravujeme výuku individuálním vzdělávacím plánem
- v předmětech, kde se mimořádné nadání projevuje, toto nadání rozvíjíme cestou vnitřní diferenciací
- rozšíříme a prohloubíme vzdělávací obsah učiva zadáváním specifických úkolů
- zapojíme žáka do rozsáhlejších prací a projektů
- zajistíme účast v soutěžích a olympiádách
- doporučíme vhodné mimoškolní aktivity
- spolupracujeme se zákonnými zástupci

3.7.1. Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Vytvořili jsme v našem školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka žáků bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Využíváme pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.7.2. Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

- Využití pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory
- Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.
- Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pravidla a průběh tvorby individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce žáka podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce žáka.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce žáka stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.8. Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny do povinných vzdělávacích předmětů.

Následující tabulka podává shrnutí

		ČJL				CJ				CJ2				OV				D				Z				M				F				Ch				Bi				IVT				SP				EV				TV			
Ročník		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
P 1	P 1.1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•									•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				
	P 1.2	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.3	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.4	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.6	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.7	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.8	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•				
	P 1.9	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.10	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 1.11	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
P 2	P 2.1	•	•	•	•					•	•			•	•							•																																•			
	P 2.2	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•					•	•	•	•									•	•	•	•	•	•	•	•				
	P 2.3									•		•		•		•		•		•		•		•																						•	•	•	•								
	P 2.4	•	•	•	•					•	•			•	•	•	•					•				•	•	•	•					•	•	•	•									•	•	•	•								
P 3	P 3.1	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 3.2	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 3.3	•	•	•	•					•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
P 4	P 4.1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•																													•	•	•	•	•	•	•	•				
	P 4.2	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•									•	•	•	•													•	•	•	•	•	•	•	•				
	P 4.3	•	•	•	•					•		•		•		•						•								•	•	•	•													•	•	•	•								
	P 4.4	•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•													•	•	•	•					•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 4.5	•	•	•	•					•	•			•	•																															•	•	•	•								

	Ročník	ČJL				CJ				CJ2				OV				D				Z				M				F				Ch				Bi				IVT				SP				EV				TV			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4								
P 5	P 5.1	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•											•	•	•		•	•	•																									
	P 5.2	•	•	•	•	•	•	•	•					•												•				•	•	•										•	•	•	•	•	•	•	•								
	P 5.3	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•									•	•	•										•	•							•	•	•	•								
	P 5.4	•	•	•	•	•	•	•	•					•												•	•	•		•	•							•	•							•	•	•	•								
P 6	P 6.1	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•																					•	•	•		•	•	•	•												
	P 6.2	•	•	•	•									•								•								•								•	•	•		•	•	•	•												
	P 6.3	•	•	•	•	•	•	•	•					•																•	•											•	•	•	•												
	P 6.4	•	•	•	•									•																								•	•	•	•																
	P 6.5	•	•	•	•									•	•	•	•									•	•	•	•					•	•	•	•																				
	P 6.6	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•													•								•	•	•	•	•	•	•	•												
	P 6.7																																									•	•	•	•												

P1 Osobnostní a sociální výchova

- P1.1 Rozvoj schopností poznávání
- P1.2 Sebepoznání a sebepojetí
- P1.3 Seberegulace a sebeorganizace
- P1.4 Psychohygienu
- P1.5 Kreativita
- P1.6 Poznávání lidí
- P1.7 Mezilidské vztahy
- P1.8 Komunikace
- P1.9 Kooperace a kompetice
- P1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- P1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika

P2 Výchova demokratického občana

- P2.1 Občanská společnost a škola
- P2.2 Občan, občanská společnost a stát
- P2.3 Formy participace občanů v běžném životě
- P2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

P3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- P3.1 Evropa a svět nás zajímá
- P3.2 Objevujeme Evropu a svět
- P3.3 Jsme Evropané

P4 Multikulturní výchova

- P4.1 Kulturní diference
- P4.2 Lidské vztahy
- P4.3 Etnický původ
- P4.4 Multikulturalita
- P4.5 Princip solidárního smíru a solidarity

P5 Environmentální výchova

- P5.1 Ekosystémy
- P5.2 Základní podmínky života
- P5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- P5.4 Vztah člověka k prostředí

P6 Mediální výchova

- P6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- P6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- P6.3 Stavba mediálních sdělení
- P6.4 Vnímání autora mediálních sdělení
- P6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti
- P6.6 Tvorba mediálních sdělení
- P6.7 Práce v realizačním týmu

4. Učební plán

Předměty	1.		2.			3.			4.			Nižší gymnázium	
Český jazyk a literatura¹	4	1	5	3	1	4	4		4	4		4	17
Cizí jazyk	3	1	4	3	1	4	3		3	3		3	14
Další cizí jazyk²							3		3	3		3	6
Matematika⁴	4	1	5	3	1	4	4		4	4		4	17
Informatika a výp. technika⁸	1		1	1 DGT		1	1 DGT		1	1		1	4
Dějepis	2		2	2		2	2		2	2		2	8
Občanská výchova³	1	1	2	1		1	1		1	1	1	2	6
Fyzika	2		2	2		2	2		2	2,5 LT ⁵		2,5	8,5
Chemie⁶				2		2	2	1 LT	3	2		2	7
Biologie⁷	2		2	2	1	3	1	1	2	1,5 LT ⁵		1,5	8,5
Zeměpis	2		2	2		2	2		2	2		2	8
Hudební/výtvarná výchova⁹	3		3	3		3	2		2	2		2	10
Tělesná výchova	2		2	2		2	2		2	2		2	8
Celkem ročník	30		30			31			31			122	

 Disponibilní hodiny

 Člověk a svět práce

 Výchova ke zdraví

Průřezová témata:	1 Osobnostní a sociální výchova
	2 Výchova demokratického občana
	3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
	4 Multikulturní výchova
	5 Environmentální výchova
	6 Mediální výchova

Nepovinné předměty: podle zájmu a podmínek školy

Zájmové kroužky: podle zájmu a podmínek školy - divadelní, sborový zpěv, programátorský, matematický, filmový klub, sportovní hry, psaní na PC

Pravidelné návštěvy divadelních představení

LT – laboratorní technika

DGT – digitální technologie

¹ Jedna hodina vyčleněna pro cvičení, třída se dělí na poloviny (podle podmínek a organizace školy)

² Od III. ročníku zařazen volitelně jazyk německý, francouzský, španělský, ruský

³ Součástí vzdělávacího obsahu je v I. ročníku část oblasti Člověk a zdraví

⁴ Jedna hodina vyčleněna pro cvičení, třída se dělí na poloviny (podle podmínek a organizace školy)

⁵ Jedna hodina jednou za dva týdny – cvičení z biologie nebo fyziky.

⁶ Součástí vzdělávacího obsahu je ve III. ročníku část oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou

⁷ Součástí vzdělávacího okruhu je ve II. ročníku část okruhu oblasti Člověk a zdraví

⁸ Součástí vzdělávacího obsahu je ve II. a III. ročníku část oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Využití digitálních technologií. Předmět je zařazen od druhého ročníku jako volitelný dle náročnosti s odlišným rozlišením obsahu.

⁹ V I. a II. ročníku – 1 hodina týdně hudební výchova, 2 hodiny týdně výtvarná výchova; ve III. a IV. ročníku – 1. pololetí jedna skupina Hv a druhá Vv, ve druhém pololetí opačně.

5. Učební osnovy

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovném vzdělávacím procesu, tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a je základem rozvoje většiny klíčových dovedností a schopností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích oborů. Výrazně ovlivňuje začleňování mladého člověka do společnosti a jeho další osobní a profesní život jednak tím, že kultivuje jeho jazykový projev a přispívá k rozvoji jeho komunikačních dovedností a schopností, učí je užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, jednak tím, že ovlivňuje utváření jeho hodnotové orientace a postoje, a to nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v oblasti společenské a mezilidské.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka oboru Český jazyk a literatura navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout na vyšší kvalitativní a kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující a socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

Hlavní náplní výuky je vybavení žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Jazykové výchovy, Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná, doplňuje a podporuje. Ve všech složkách oboru se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a obor se stává i prostředkem esteticko-výchovného působení a výchovy demokratického občana.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku. Učí se užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, poznávat a rozlišovat jeho další prostředky a formy.

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Seznámí se s tvorbou autora, byť formou ukázky, s jeho zařazením do literárněhistorického kontextu a jeho přínosem pro dobu, kdy tvořil, a pro další generace. Kromě četby, rozboru a interpretace uměleckých děl či jejich ukázek jsou vedeni k celkovému přehledu o klíčových momentech v české a světové literární historii. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Jsou vedeni ke komunikačním a k estetickým aktivitám a projevům. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací obor český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia a je mu věnována pětihodinová dotace v I. ročníku, čtyřhodinová dotace v II., III. a IV. ročníku. Žáci mají prostor pro individuální konzultace s učitelem. Obsah učiva konkretizuje tematicky časový učební plán na daný školní rok. V každém ročníku jsou stanoveny čtyři kontrolní slohové práce za rok, podle výběru učitele je možná kombinace buď čtyři školní, nebo dvě školní a dvě domácí. Tyto kontrolní práce se připravují soustavou cvičných prací a dílčích úkolů. Průběžně jsou zařazovány i jiné druhy kontrolních činností (diktáty, testy, eventuálně další formy).

Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou vybaveny audiovizuální technikou, k dispozici je také odborná učebna s možností použití veškeré výpočetní, projektové, prezentační i audioorální a audiovizuální techniky. Využívá obsahové i umělecké texty, obrazové materiály, videonahrávky, audionahrávky, práci s PC.

Ve výuce jsou rovnoměrně uplatňovány jak metody samostatné práce (při vyjadřování, vnímání, zjišťování, prezentování i prosazování výsledků svého poznávání), která zohledňuje individuální přístup, tak práce týmověskupinová, kolektivní, partnerská (při literárně-dramatických projevech, interpretaci, opakování učiva, při práci s počítačovými programy, vyhledáváním, internetem, slovníky, jazykovými příručkami apod.). Kromě tradičních metodických postupů se vyučující zaměřuje na rozbor nedostatků ve vyjadřování žáků i veřejnosti, problémové úkoly, situační komunikační hry a soutěže, zpracování projektových úkolů, práci s vybranou vrstvou slovní zásoby aj.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky, ve vyučovací hodině jsou prováděna krátká mluvní cvičení na aktuální téma. V každém ročníku jsou stanoveny dvě kontrolní slohové práce za pololetí, podle výběru učitele buď obě školní, nebo jedna školní a jedna domácí. Tyto kontrolní práce se připravují sestavou cvičných a dílčích úkolů. Průběžně jsou zařazovány i jiné druhy kontrolních činností (diktáty, testy). Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu.

Některá témata, zejména z oblasti literární a komunikační výchovy, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k tvořivé interpretaci a produkci vlastních textů. Žáci se učí vybírat a vhodně uplatňovat veškeré jazykové i mimojazykové prostředky.

Dalším způsobem naplňování cílů vyučovacího oboru jsou návštěvy knihoven, galerií, muzeí, práce s knihou a texty na internetu, soutěže, olympiády, filmová a divadelní představení, besedy, výstavy, exkurze, projekty apod.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Environmentální výchova, Mediální a kulturní výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Průřezová témata:

Environmentální výchova	- vztah člověka k přírodě, k místu , kde bydlím
Mediální a kulturní výchova	- schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace
Multikulturní výchova	- poznávání zemí, kultur, stylu projevu
	- uchovávání tradic
	- interpretace
	- pochopení historických souvislostí
Osobnostní a sociální výchova	- poznávání lidí
	- kreativita
	- sebepoznání a sebepojetí
	- komunikace
	- hodnoty, postoje
	- rozvoj schopností poznávání
	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- kooperace
Výchova demokratického občana	- slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	- jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

Cílové zaměření vzdělávacího oboru

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama, porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k dovednostem potřebným k osvojování učiva
- k rozvoji dovedností a jejich využití v dalších oborech a oblastech
- k efektivnímu vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací a poznatků z nejrůznějších zdrojů
- k systematickému vedení a ukládání informací
- k pochopení systému gramatiky a zařazení dalších jevů do systému
- k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- k seznamování žáků s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních poznatků z jiných oborů
- k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci zadaných předmětů
- k práci s chybou – kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro použití v budoucnosti
- k poznávání smyslu učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky i problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by se mohl zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k individuální jazykové, komunikační a literární vyspělosti, díky níž se dobře orientují v oboru ve všech jeho složkách a rovinách
- k samostatnému a kritickému přemýšlení – samostatně nalézá pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- k tomu, aby uměli nalézt chybu v textu a odůvodnili správné řešení
- k řešení zadaných úkolů podle zadání
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- k aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení problémů
- k vyhledávání vazeb mezi literárními druhy a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat

- k uplatňování intuice, fantazie, improvizace, kreativity
- k ověřování si teoretických poznatků v praxi a aplikaci při dalších činnostech
- k aktivnímu zapojení dle svých možností do všech produktů metod učení
- ke zpracování projektů
- k obhajobě, prezentaci výsledků své práce

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace
- k správné formulaci obsahu sdělení a vyjadřování vlastní myšlenky nebo záměru v rámci probíraných jevů a žánrů
- k rozšiřování slovní zásoby pomocí literárního i gramatického učiva
- k porozumění probíraných literárních textů – nabízet žákům dostatek příležitostí
- ke správné a srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- k využití zvukových prostředků řeči, k nonverbální komunikaci
- k zdravému sebevědomému vystupování při komunikaci a odpovědnosti při prezentaci projektů
- k toleranci názoru druhých, k dialogu nebo diskusi

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v českém jazyce a literatuře
- k efektivní týmové spolupráci ve skupinách, práci ve dvojicích – dostatek příležitostí k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- respektování jiného názoru při týmové práci, pravidel a jejich dodržování
- k aktivní pracovní činnosti, kterou ovlivní kvalitu výsledku
- k objektivnímu přístupu sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnávání, hledání rezerv své práce i práce ostatních
- k chápání a pomoci spolužákovi, který není tak jazykově nebo odborně zdatný
- k vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci
- k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky jiných škol či zemí (při mezinárodních projektech)
- k zdravému sebevědomí
- ke schopnosti nebát se požádat o pomoc
- k pocitu úspěšnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k seznámení s naším slovesným dědictvím a vysvětlování jeho významu
- k podporování potřeby vlastního literárního projevu, recitace, četby
- k zodpovědnému a efektivnímu plnění zadaných úkolů a projektů
- k ohleduplnému a taktnímu chování k jedinci i skupině
- k rozvíjení schopnosti empatie
- k dodržování pravidel slušného chování a jednání v životě
- k respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- k zasazování aktuálních kulturních trendů do širších historických, filozofických a společenských souvislostí
- k reflexi společenského dění
- k ochraně, prosazování a uchovávaní jak tradic rodinných a národních, tak tradic jiných zemí a národů
- k národní hrdosti a vlastenectví
- k rasové a náboženské toleranci, poznávání problémů jiných zemí (rasismus, násilí, intolerance apod.)
- ke vztahu a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k účelnému a efektivnímu využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oborech pro oblast jazyka a komunikace
- k vytváření si pozitivního vztahu k jazykovým a literárním činnostem
- k samostatnosti, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů zadaných úkolů a projektů
- k práci s médii, počítačem, internetem – vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektech
- k týmové spolupráci a následné kvalitní prezentaci výsledků
- k formování pracovních návyků
- k hospodárnému a efektivnímu využívání pomůcek, sešitů, učebnic
- k dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání pomůcek
- k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

I. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje základní zásady výstavby věty - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - je schopen rozebrat jednoduché věty a souvětí po stránce syntaktické <ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy slov - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - větné členy - věta jednoduchá - souvětí <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlásky - spisovná a nespisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby různých světových jazyků <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a tolerance v lidské společnosti <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání jazykových jevů, jejich zpracování a aplikace do praxe <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena a její pravidla <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarný záznam zvukové stránky jazyka <p>Průřezová témata</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, vyjádření vlastních postojů - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradice, zvyky a kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem

<ul style="list-style-type: none"> - v textu rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznamuje se s jazykovou normou - rozlišuje základní jazykové disciplíny - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami 	<p>Rozvrstvení národního jazyka</p> <p>Jazykověda a její disciplíny</p> <p>Základní jazykové příručky</p>	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Náměty činnosti, projekty</p> <p>projekt: Jazyk na Valašsku Domluvíme se spolu?</p>
--	--	--

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně a výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - užívá zásad komunikace a pravidel dialogu - vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - uplatňuje své názory a osobní postoj - reprodukuje věcný text - využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i stylisticky správnému písemnému projevu - dodržuje pravidla mezivětného navazování - učí se tvořivé práci s textem - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - vyhledává klíčová slova v textu, pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu - vypravuje kultivovaně a výstižně, využívá prostředků vhodných pro vypravování - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - výstižně a přehledně zpracovává text - vyhledává klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky - vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah přečteného textu 	<p>Administrativní a publicistické útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - poštovní poukázka - podací lístek - vzkaz - inzerát - objednávka - zpráva a oznámení - SMS zpráva - 1. slohová práce - <p>Dopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní - úřední - 2. slohová práce <p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis statický - popis dynamický (popis děje a pracovního postupu) - 3. slohová práce - <p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4. slohová práce 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Komunikační a slohová výchova průběžně tematicky prolíná do všech vzdělávacích oborů</p> <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - naše rodina, škola, město, vlast - mezilidské vztahy - komunikace a tolerance v lidské společnosti <p>F, Ch, Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis pokusu, postup práce <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - hudební prožitek nebo počín <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké dílo <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportovní událost <p>Průřezová témata</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, vyjádření vlastních postojů - stavba mediálních sdělení - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova - výpisky - výtah 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše tradice a zvyky - kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, obecná kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - uceleně reprodukuje text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - osvojuje si jazyk a jeho prostředky k vyjádření svých prožitků - učí se individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků 	<p>Putování domovem Putování světem mýtů Putování do neskutečných světů Putování za humorem a satirou Putování světem Putování za zvířaty Putování za mrazem v zádech Putování za vědou a technikou Putování mezi dětstvím a dospělostí Putování lidským životem</p>	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Literární výchova se především snaží o probuzení a uchování přirozené potřeby číst a interpretovat literární dílo a následně se jím vnitřně obohacovat</p> <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - staré pověsti české - řecké báje a mýty <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - vztahy mezi lidmi, mravní výchova - zásady a pravidla slušného chování - generační problémy, šikana <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životního prostředí, ekologie - sexuální výchova <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidová a populární píseň <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrace, filmové zpracování literárních děl - fantazie a relaxace ve výtvarném umění <p>Průřezová témata</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, stavba a vyjádření vlastních postojů

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		<ul style="list-style-type: none"> - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše tradice a zvyky - kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, obecná kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - My a Evropa, Evropa a svět <p>Námět činnosti</p> <p>recitační soutěž</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

II. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává pozitivní vztah k mateřskému jazyku - samostatně pracuje s jazykovými příručkami - využívá vhodných slov ve větách - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - správně vyslovuje cizí slova, se kterými se seznámil v I. ročníku <ul style="list-style-type: none"> - chápe jazyk jako svébytný historický jev - poznává a rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov <ul style="list-style-type: none"> - třídí správně slovní druhy, určuje mluvnické kategorie - vytváří spisovné tvary ohebných slov - vědomě užívá správné tvary <ul style="list-style-type: none"> - zvládá pravopis psaní příslovečných spřežek <ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy vět - určuje prostředky charakteristické pro jednotlivé věty 	<p>Nauka o významu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - věcný a mluvnický význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - slovo, sousloví, rčení - synonyma a homonyma - slova citově zabarvená - odborné názvy <p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její obohacování - způsoby tvoření slov - odvozování, přejímání, skládání, zkracování <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, mluvnické kategorie - pravopis ohebných slov - skloňování zájmena jenž - opakování mluvnické kategorie sloves <p>slovesný rod příslowce, příslovečné spřežky stupňování příslovčí slova neohebná</p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné a jednočlenné 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikace a srovnání slovní zásoby různých světových jazyků <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie Slovanů <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovanská území <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a tolerance v lidské společnosti, pravidla diskuse <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání jazykových jevů, jejich zpracování a aplikace do praxe <p>Průřezová témata</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační záměr, jeho stylizace, prezentace - rozhlas, televize, internet <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradice, zvyky a kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a určuje základní členy - vyhledává a určuje rozvíjející větné členy - nahrazuje větné členy vedlejšími větami - poznává druhy vedlejších vět - správně tvoří spisovné tvary - vědomě jich využívá - zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> - větné ekvivalenty - základní větné členy - rozvíjející větné členy-předmět, příslovečné určení, - přívlastek, přístavek, doplněk - druhy vedlejších vět- - podmětná, předmětná, příslovečná, přívlastková, - doplňková, přísudková Pravopis - procvičování pravopisu -i/-y - vyjmenovaná slova - shoda podmětu s přísudkem - psaní velkých písmen - souhrnná cvičení 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Náměty činnosti, projekty</p> <p>projekt: Zajímavosti a zvláštnosti slovní zásoby Expresivita slov citově zabarvených</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří statický i dynamický popis - pracuje s osnovou popisu - využívá vhodných jazykových prostředků - vystihuje povahu člověka - využívá vyjadřování pomocí rčení a přirovnání - vystihuje osobní vztah k charakterizované osobě - užívá jazykových prostředků, které vyvolávají citovou působivost textu - zvládá zpracování hlavních informací z textu - shrnuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - formuluje správně žádost - sestaví vlastní životopis - tvořivě pracuje s textem - pracuje podle osnovy 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis výrobku - popis uměleckého díla - popis pracovního postupu <p>Charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literární postavy - charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá - 1. písemná slohová práce <p>Líčení</p> <ul style="list-style-type: none"> - líčení krajiny - 2. písemná slohová práce <p>Výtah</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtah z odborného textu <p>Žádost</p> <ul style="list-style-type: none"> - administrativní styl <p>Životopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3. písemná slohová práce <p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova vypravování - projev mluvený, psaný - 4. písemná slohová práce 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Komunikační a slohová výchova průběžně tematicky prolíná do všech vzdělávacích oborů</p> <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - naše rodina, škola, město, vlast - mezilidské vztahy - komunikace a tolerance v lidské společnosti - úřední dopis <p>F, Ch, Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis pokusu, postup práce <p>M, D, Z, Bi, F, Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s odborným textem <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, hudební inspirace <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké dílo, krajinomalba - estetické působení výtvarného díla <p>Průřezová témata</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět a životní prostředí kolem nás <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, vyjádření vlastních postojů - stavba mediálních sdělení

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		<ul style="list-style-type: none"> - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování/ - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - připravený a nepřipravený projev - naše tradice a zvyky - kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, obecná kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe vztah myšlení a jazyka - seznamuje se s historií literatury - rozlišuje nové literární žánry - rozpoznává rysy literatury faktu - získává vztah ke kulturnímu odkazu - porovnává různá ztvárnění námětu - recituje vhodný umělecký text - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy z četby - rozvíjí schopnost srovnávat projevy různých kultur - vnímá život jako nejvyšší hodnotu - analyzuje a kriticky hodnotí různé texty - vytváří vlastní literární texty - zvyšuje úroveň své slovní zásoby 	<p>Můj domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární kulturní dědictví, alegorie - chorál, legenda, kronika, pověst - historický a biografický román, epištola - biografická literatura faktu, memoáry <p>Bylo, nebylo</p> <ul style="list-style-type: none"> - mýtus, mytologie, apokryf - literární převyprávění a adaptace - druhy lyriky, volný verš, - pohádka, moderní autorská pohádka - drama, pověst, pranostika - nonsens a humor v literatuře, parodie - bajka, povídka - alegorie, humor a satira - cestopis, umělecký a fantastický cestopis - líčení v literatuře - historická povídka <p>Co nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - fejeton, rozmluva - povídka, úvahová lyrika - zvířata jako literární postavy - žánr deníku, povídka s dívčí hrdinkou - dopis - vyprávěcí perspektiva, přímý vypravěč - komično v literatuře - jazyková hra - estetická funkce literárního jazyka - sci-fi povídka, sci-fi dobrodružný román 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Literární výchova se především snaží o probuzení a uchování přirozené potřeby číst a interpretovat literární dílo a následně se jím vnitřně obohacovat</p> <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - staré pověsti české, nejstarší dějiny - řecké báje a mýty <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - vztahy mezi lidmi, mravní výchova - zásady a pravidla slušného chování - generační problémy, šikana - výchova k vlastenectví <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životního prostředí, ekologie - sexuální výchova <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidová a populární píseň - umělé a nonumělé hudby <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazy a jejich náměty - ilustrace, filmové zpracování literárních děl - fantazie a relaxace ve výtvarném umění <p>D, HV, VV:</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svoji fantazii - hraje si se slovy, užívá obrazná pojmenování - chápe vztah vědy a etiky 		<ul style="list-style-type: none"> - vývoj představ o vzniku světa M, D, OV, HV, VV, TV: - biografie známých osobností D, M, F, BI, CH, OV: - vědecké objevy a literatura Průřezová témata Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - svět a životní prostředí kolem nás Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, stavba a vyjádření vlastních postojů - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> - naše tradice a zvyky, kultura jiných národů Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, obecná kreativita Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů, ocenění schopnosti jiných Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - my a Evropa, Evropa a svět - historie světových národů Námět činnosti projekt: Významná osobnost, která ovlivnila historii Můj cestopis; Já básník; Já spisovatel prezentace vlastní činnosti na zvolené téma Recitační soutěž

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
III. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní její užití - rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá v komunikaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický - samostatně pracuje s jazykovými příručkami 	<p>Obecné výklady o českém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení slovanských jazyků čeština jako jeden ze slovanských jazyků - útvary českého jazyka jazyková kultura Nauka o slovní zásobě - slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesný vid - tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého - slovesné třídy a vzory 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikace a srovnání slovní zásoby různých světových jazyků <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie Slovanů <p>Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovanská území <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a tolerance v lidské společnosti, pravidla diskuse <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání jazykových jevů, jejich zpracování a aplikace do praxe <p>Průřezová témata</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační záměr, jeho stylizace, prezentace - rozhlas, televize, internet <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradice, zvyky a kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy, komunikační situace - kooperace s partnerem - komunikační záměr a manipulativní komunikace

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v písemném projevu pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá v komunikaci - využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápor - významový poměr mezi slovy v několikanásobném větném členu - větné členy v přístavkovém vztahu - souvětí podřadné, souvětí souřadné, významový poměr mezi větami hlavními 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Náměty činností, projekty</p> <p>projekt:</p> <p>Zajímavosti a zvláštnosti slovní zásoby Expresivita slov citově zbarvených Olympiáda z českého jazyka</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se dorozumívá kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - uplatňuje své názory a osobní postoj - dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dorozumívá se kultivovaně, výstižně - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní - využívá poznatky z krásné literatury a filmu - vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje hrdinu - zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - výstižně a s přehledem zpracovává text - využívá základy studijního čtení - vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného 	<p>Projevy mluvené</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - mluvní cvičení připravené i improvizované <p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjektivně zbarvený popis (líčení) - 1. písemná slohová práce <p>Charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literárních postav - 2. písemná slohová práce <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova - výpisky - výtah - referát - 3. písemná slohová práce 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Komunikační a slohová výchova průběžně tematicky prolíná do všech vzdělávacích oborů</p> <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - naše rodina, škola, město, vlast - mezilidské vztahy a sociální výchova - komunikace a tolerance v lidské společnosti <p>M, D, Z, BI, F, CH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s odborným textem <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - hudební inspirace <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké dílo, krajinomalba - estetické působení výtvarného díla <p>Průřezová témata</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět a životní prostředí kolem nás

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>textu a samostatně připraví a s oporou o text</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednese referát - vhodně využívá spisovné jazykové prostředky ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i nepřipraveném vhodně užívá verbálních nonverbálních prostředků řeči - hodnotí aktuální společenské jevy - uplatňují své názory a osobní postoj 	<p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvahové postupy - uplatnění úvahy v různých stylech - 4. písemná slohová práce 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, vyjádření vlastních postojů - stavba mediálních sdělení - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - připravený a nepřipravený projev - naše tradice a zvyky - kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, obecná kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení a názory na umělecké dílo - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - učí se individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků 	<p>Můj domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - biografická literatura faktu - biografický román - cestopis <p>O bozích a lidech</p> <ul style="list-style-type: none"> - antický hrdinný epos - řecká tragédie a pověst - vizuální poezie - starořímská lyrika - časomíra - epigram <p>Ve službě bohu a králi</p> <ul style="list-style-type: none"> - středověký hrdinský epos - kronika a pověst - rytířský román - trubadúrská lyrika a její parodie <p>Vyšla hvězda nad Betlémem</p> <ul style="list-style-type: none"> - biblický příběh Ježíšova života a jeho literární zpracování . - texty Nového zákona a křesťanská tradice v literatuře - legenda - pověst 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Literární výchova se především snaží o probuzení a uchování přirozené potřeby číst a interpretovat literární dílo a následně se jím vnitřně obohacovat</p> <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - staré pověsti české, nejstarší dějiny - řecké báje a mýty, židovská historie, historické souvislosti <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - vztahy mezi lidmi, mravní výchova, citová a sexuální výchova, odpovědnost za vlastní život - generační problémy, šikana - výchova k vlastenectví - ateismus x křesťanské tradice <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životního prostředí, ekologie - sexuální výchova <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - astronomie <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké slohy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<p>Sen, láska a smrt</p> <ul style="list-style-type: none"> - balada lidová a autorská - téma smrti - lidová slovesnost - básnická povídka - romantická povídka a román <p>Šoa</p> <ul style="list-style-type: none"> - židovská literatura - povídka - epigram - deník - komiks <p>Čtu, čteš, čteme</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma dospívání - humoristická literatura - dobrodružná literatura - hrdinové fantasy literatury - sci-fi - téma matky a ženy v literatuře - vzpomínková próza 	<ul style="list-style-type: none"> - lidová a populární píseň - umělé a nonumělé hudby <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazy a jejich náměty, umělecké slohy - ilustrace, filmové zpracování literárních děl - fantazie a relaxace ve výtvarném umění <p>D, HV, VV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj představ o vzniku světa <p>M, D, OV, HV, VV, TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biografie známých osobností <p>D, M, F, BI, CH, OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědecké objevy a literatura <p>Průřezová témata</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět a životní prostředí kolem nás <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, stavba a vyjádření vlastních postojů - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše tradice a zvyky, kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, kreativita

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů - ocenění schopnosti jiných <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - my a Evropa, Evropa a svět, historie světových národů, Židé a svět <p>Námět činnosti projekt: Významná osobnost, která ovlivnila historii Sebepoznání prostřednictvím uměleckého života Syntéza literatury a filmu; Já básník; Já spisovatel prezentace vlastní činnosti na zvolené téma Recitační soutěž</p>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

IV. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<p>Obecné výklady o českém jazyce jazyky slovanské</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj českého jazyka - disciplíny jazykovědy - útvary českého jazyka <p>Jazyk a komunikace kultura jazyka a řeči</p> <ul style="list-style-type: none"> - norma a kodifikace - výběr vhodných jazykových prostředků - text a projev připravený a nepřipravený <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka věty - suprasegmentální prostředky řeči - hláskosloví - spisovná výslovnost - psaní a výslovnost slov přejatých <p>Slovní zásoba a význam slov Tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a význam slova - stavba slova a tvoření slov 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikace a srovnání slovní zásoby různých světových jazyků <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie Slovanů <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovanská území <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a tolerance v lidské společnosti, pravidla diskuse - různé komunikační situace <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání jazykových jevů, jejich zpracování a aplikace do praxe - schopnost najít zdroj informací <p>Průřezová témata Mediační výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační záměr, jeho stylizace, prezentace - rozhlas, televize, internet

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v složitých souvětích - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy a jejich funkce ve větě - komplexní jazykové rozbory - ohebné a neohebné slovní druhy - přechodníky <p>Pravopis</p> <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa - souvětí podřadné a souřadné - hlavní zásady českého slovosledu 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradice, zvyky a kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy, komunikační situace - kooperace s partnerem - komunikační záměr a manipulativní komunikace <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance/ <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Náměty činnosti, projekty</p> <p>projekt:</p> <p>Zajímavosti a zvláštnosti slovní zásoby Expresivita slov citově zbarvených Čeština – rovnocenný partner sv. jazyků Olympiáda z českého jazyka</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - uplatňuje své názory a osobní postoj - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti - využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace) 	<p>Projevy mluvené</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do rozhovoru - zásady dorozumívání - mluvní cvičení improvizované <p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) - vypravování v umělecké oblasti - vypravování a vlastní prožitky a pocity <p>Popis a charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis statický - popis dynamický - líčení - charakteristika v uměleckém textu - 1. písemná slohová práce 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Komunikační a slohová výchova průběžně tematicky prolíná do všech vzdělávacích oborů</p> <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické souvislosti <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní svět člověka - naše rodina, škola, město, vlast - mezilidské vztahy a sociální výchova - komunikace a tolerance v lidské společnosti - generační vztahy, šikana - trh práce, administrativní prostředí <p>M, D, Z, BI, F, CH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s odborným textem <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - hudební inspirace - hudební slohy a styly - vnímání uměleckého díla <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké dílo a jeho dosah

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, osnovu, výpisky nebo výtah - z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - dobře se orientuje v daném tématu 	<p>Administrativní útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - životopis - tiskopisy - dotazníky - stavba mediálního sdělení - prezentace na trhu práce - 2. písemná slohová práce <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova - výpisky - výtah - výklad - referát <p>Proslov a diskuse</p> <ul style="list-style-type: none"> - forma proslovu - řečnický projev - 3. písemná slohová práce <p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvahové postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecké slohy a jejich styl - estetické působení výtvarného díla <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportovní události <p>Průřezová témata</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět a životní prostředí kolem nás <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, vyjádření vlastních postojů/ - stavba mediálních sdělení - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování - fungování a vliv médií ve společnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - kulturní prezentace <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - připravený a nepřipravený projev - naše tradice a zvyky - kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, obecná kreativita

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - využívá vhodně ustálených obrátů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a rušivých gest - vhodně využívá prostředků uměleckého stylu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnění úvahy v různých stylech Publicistické útvary - zpravodajské útvary - zpráva, oznámení, inzerát, interview - úvahové útvary - úvodník, komentář - reportáž, fejeton - 4. písemná slohová práce 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů - odpovědnost za své jednání <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - jsme součástí světových dějin <p>Námět činnosti</p> <p>projekt: dotazník – Naše škola a její specifika školní časopis reportáž – Společenská událost fejeton – Aktuální téma úvaha – Nad čím uvažuji</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozpoznává literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - osvojuje si jazyk a jeho prostředky - k vyjádření svých prožitků (estetickofunkční a emocionální komunikace s jazykem všech uměleckých textů) 	<p>Můj domov a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie, kultura a literatura původních obyvatel amerického kontinentu - světoví dobyvatelé - čeští spisovatelé a dobrodružové ve světě - mýty a legendy jiných národů <p>Za literárními památkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance - novela, balada, romance, sonet - historické drama - baroko - klasicismus - film a literární adaptace <p>Krása je v pravdě</p> <ul style="list-style-type: none"> - realismus - epigram, ironie - román a svět času - literární kritika - recenze <p>Moderna</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokletí básníci - anarchismus, buřiči, impresionismus, naturalismus, symbolismus a dekadence, - expresionismus 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>Literární výchova se především snaží o probuzení a uchování přirozené potřeby číst a interpretovat literární dílo a následně se jím vnitřně obohacovat</p> <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické souvislosti daných období - Francie na přelomu 19. a 20. století - válečná historie - dějiny v letech 1918, 1948, 1968, 1989 <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie, formy vlády a způsoby rozhodování - vztahy mezi lidmi, mravní výchova, citová a sexuální výchova - návykové látky - odpovědnost za vlastní život - generační problémy, šikana - neonacismus - výchova k vlastenectví - ateismus x křesťanské tradice <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životního prostředí, ekologie - sexuální výchova - genetika, psychologie <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinenty a jejich územní rozdělení

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - učí se individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků - rozvíjí tvořivé a kritické myšlení, představivost a fantazii - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, výtvarném, hudebním, dramatickém i filmovém zpracování - samostatně vyhledává a získává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - specifika autorské poetiky - odraz doby, autorův život jako inspirace - symbolická pohádka - současná filmová scéna <p>Avantgarda</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvobozená slova - futurismus, dadaismus, poetismus a surrealismus - asociace, básnické obrazy - nonsens, kaligram, kalambúr - interpretace textů <p>Neklidné dvacáté století</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. světová válka - ztracená generace, naturalismus, existencialismus - 2. světová válka - exilová, vězeňská a samizdatová literatura <p>Čtu, čteš, čteme</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohádky - milostná galantní poesie - humoristická literatura - horor - sci-fi - fejeton - snílci a ti další 	<p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody a nástroje vyhledávání informací - zpracování textových informací - prezentace a formulování názorů <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - astronomie <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší hudební tradice, rituály - umělecké slohy - lidová a populární píseň - umělecká a nonumělecká hudba <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazy a jejich náměty - umělecké slohy - ilustrace, filmové zpracování literárních děl - fantazie a relaxace ve výtvarném umění <p>D, HV, VV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj představ o vzniku světa <p>M, D, OV, HV, VV, TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biografie známých osobností <p>D, M, F, BI, CH, OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědecké objevy a literatura <p>Průřezová témata</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - svět a životní prostředí kolem nás <p>Mediální výchova</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		<ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize, internet - tisk, stavba a vyjádření vlastních postojů - prezentace názorů a odpovědnost za jejich způsob formulování <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše tradice a zvyky - kultura jiných národů <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná mezilidská komunikace a její druhy - kooperace s partnerem - sebepoznání a sebepojetí, kreativita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení kritického myšlení, samostatnost, tolerance názorů - ocenění schopnosti jiných <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - my a Evropa, Evropa a svět - historie světových národů - Židé a svět <p>Námět činnosti</p> <p>projekt:</p> <p>Významná osobnost, která ovlivnila historii</p> <p>Sebepoznání prostřednictvím uměleckého života</p> <p>Syntéza literatury a filmu</p> <p>Já básník, Já spisovatel</p> <p>prezentace vlastní činnosti na zvolené téma</p> <p>Recitační soutěž</p>

5.1.2. CIZÍ JAZYK

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor anglický jazyk přispívá k chápání a objevení skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, která mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A 2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a poskytuje žákům jazykový základ pro dorozumění v rámci Evropy a světa, snižuje jejich jazykovou bariéru a přispívá ke zvýšení jejich mobility jak v osobním, tak i v pracovním životě. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnosti vzájemné tolerance a komunikace mezi národy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hlavní náplní výuky anglického jazyka je vést žáky k jeho praktickému používání při komunikaci v ústním i písemném projevu. Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků. Při rozvíjení dovedností je sledována složka **receptivní** – tj. poslech a čtení s porozuměním, **produktivní** – psaní a ústní projev a **interaktivní** – jednoduchá konverzace. Ve výuce jsou používány jednoduché autentické texty, videonahrávky, audionahrávky mluveného projevu, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy, písňemi apod. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, audioorální techniky, DVD přehrávačů a CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky i ve třídách kmenových. I při zahraničních výjezdech a exkurzích jsou zařazovány prvky aktivní jazykové výuky.

Jazyk se vyučuje v rozsahu 4 hodiny týdně v I. a II. ročníku a 3 hodiny týdně v ročníku třetím a čtvrtém. Třídy jsou děleny v rámci ročníku. Obsah učiva konkretizuje tematický časový učební plán na daný školní rok. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, žáci jsou však seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Ve výuce jsou preferovány metody týmové práce – skupinová, partnerská (při procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a autentickými materiály, při práci s počítačovými programy, internetem, časopisy apod.), důraz je kladen i na samostatnou práci, která zohledňuje individuální přístup. Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu. Frontální vyučování ustupuje do pozadí.

Aktivní osvojení probraného učiva je mimo jiné pravidelně ověřováno testy, které se píšou zpravidla po každé lekci. V každém školním roce žáci vypracují dvě písemné práce, které budou obsahovat dvě části: 45minutový didaktický test a strukturovanou písemnou práci v rozsahu 150 – 200 slov.

Součástí vyučování jsou jak vyučovací hodiny, tak i příležitostné akce – soutěže, výstavy, filmová a divadelní představení, besedy s rodilými mluvčími, poznávací zájezdy do Británie, projekty apod.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat : mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, multikulturní výchova.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- Pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- Rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- Vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- Zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- Samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- Individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy..ap.)
- k osvojování slovní zásoby - pochopení slov ve vztazích - asociogramy, mind-mapping, protiklady, aplikace anglikanismů, internacionalismů apod.
- k učení se ve vztazích - tematicky, vnímat důležité a méně důležité výrazy
- k práci s chybou - chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- ke zvládnutí zdánlivě neřešitelných úkolů - např. poslech - nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- k transferu – schopnosti aplikace z jedné situace do druhé (využití přechodu z jednoho jazyka do druhého)
- k pochopení systému gramatiky – systematizaci, zařazení dalších jevů do systému
- k rozvoji dovedností a jejich využití v dalších jazycích, rozvoji jazykové paměti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka
- k orientaci v cizím jazykovém prostředí
 - umět se zeptat na cestu, porozumět odpovědi
 - vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma
 - zakoupit jízdenku v automatu
 - telefonovat
 - objednat hotel, dovolenou ...
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- k řešení úkolů v učebnici a v pracovním sešitě podle zadání
- k aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech při řešení problémů
- k uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
- k ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- k aktivnímu zapojení při situačních hrách, dramatizaci
- ke zpracování projektů
- k využití médií
- k obhajobě, prezentaci výsledků své práce

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemné i ústní)
- k formulaci a vyjadřování jednoduché myšlenky nebo záměru - sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- k transferu - využití podobnosti jazyků
- k nácviku struktur mluvených projevů /jednoduché vyprávění, dialog/
- k nácviku písemných projevů - E-mail, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář ...
- k nácviku reakcí na slyšené i psané pokyny, úkoly
- k porozumění - poslech, čtení - tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace

- k nácviku jednoduchého srozumitelného popisu situace, věci
- k nonverbální komunikaci - mimika, gestikulace, řeč těla
- k využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- ke komunikaci s lidmi z jiných zemí (při mezinárodních projektech)
- k sebevědomému vystupování při komunikaci, odbourávání bariér
- k pomoci partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak zdatný

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- k týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách
- k respektování jiného názoru při týmové práci
- k prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky z cizích zemí
- k budování sebevědomí
- k využití cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci
- k pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (realie)
- k sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- k formám práce v kolektivu
- ke vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci
- k praktické výměně zkušeností

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu, tým
- k toleranci odlišnosti rasové, náboženské...
- k taktnímu chování a schopnosti empatie
- k dodržování pravidel slušného chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- k ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách
- k respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- k hrdosti a vlastenectví
- ke kulturnímu chování, oblékání, mluvě
- ke zdvořilosti

- k poznávání společných prvků v dějinách
- ke vztahu a k ochraně životního prostředí
- k poznávání problémů jiných zemí /rasismus, intolerance, násilí/

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač..ap.)
- k využívání cizího jazyka jako prostředku komunikace při plnění úkolů
- k práci se slovníkem (i v internetové podobě)
- k vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektech ap.
- k dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- k formování pracovních návyků vedení sešitu, psaní slovíček, DÚ, ...
- k práci ve dvojicích, ve skupině, v týmu, na stanovištích, ...
- k hospodárnému využívání pomůcek, sešitů, učebnic, pracovních sešitů
- k práci s mapou, plánem, statistikou
- k práci na počítači, s internetem,
- k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny
- k orientaci v učebnici (najít potřebnou informaci)

ANGLICKÝ JAZYK

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí informacím v jednoduchých poslechových testech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat <p>Mluvení</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů, použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení) - poskytne informace o sobě, své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Členy, vazba <i>there is/ are</i>, časování slovesa být v přítomném čase, otázka, zápor, dlouhé a stažené tvary, krátká odpověď. Množné číslo podstatných jmen; číslovky; modální sloveso <i>can</i>; rozkazovací způsob; zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací; počítatelná a nepočítatelná podstatná jména; přivlastňovací pád; frekvenční příslovce; abeceda, spelling; přítomný čas průběhový a prostý – otázka a zápor, sloveso <i>have got</i> .</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Souhlas, nesouhlas, omluva, pozdrav, vzkaz, popis</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby obou jazyků <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Velkou Británii <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Světadíly, země světa, moře, řeky, oceány, místní názvy (v Británii) <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní početní úkony <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglické dětské písně; hudební nástroje <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmenování některých základních, sportovně rekreačních aktivit <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Divoká a domácí zvířata <p>TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sporty a jejich pravidla <p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé, vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchý osobní profil - popíše podstatu a průběh akce pořádané školou - vytvoří pozvánku na sportovní událost nebo kroužek - vypracuje produktový příspěvek do časopisu - vytvoří propagační leták 	<p>rodiny, domova a školy, zájmy a koníčky, pracovní týden, oblečení, čas, narozeniny, běžná zdvořilostní komunikace.</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, příbuzní, přátelé - popis vzhledu a osobnosti - příroda a město - škola a volný čas - zájmy a koníčky - kultura - země a národnosti - sport - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - oblečení, móda a vzhled - pocity a nálady - jídlo a stravovací návyky 	<p>souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - národnosti, světařily, typické suvenýry a turistické atrakce některých zemí <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglická a americká píseň <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s mediálním obsahem: video, podcast, vlog, blog <p>Námět činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba myšlenkových map - tvorba obsahu internetové stránky - prezentace sportu nebo hry - tvorba smyšlené produktové řady - tvorba jídelního lístku

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK
II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových testech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat <p>Mluvení</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - zapojí se do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, sdělí, co se mu líbí/nelíbí a na podobné výpovědi reaguje 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>přítomný čas prostý – příslovce frekvence</p> <p>Tvoření vět v přítomném čase průběhovém</p> <p>Předmětná zájmena</p> <p>určitý a neurčitý člen</p> <p>Minulý čas slovesa být, tvoření minulého času pravidelných sloves, nepravidelná slovesa, použití spojovacích výrazů</p> <p>Vazba „going to“ a vyjádření záměru</p> <p>Řadové číslovky</p> <p>Použití přítomného průběhového času k vyjádření budoucnosti,</p> <p>Předložky s časovými výrazy</p> <p>Přídavná jména srovnávací,</p> <p>Práce se slovníkem</p> <p>Otázka v minulém čase</p> <p>Výrazy „much“, „many“ a „lot of“</p> <p>Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Divadlo - Mýty a legendy <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvířata a lidé, klasifikace obratlovců <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Významní cestovatelé - klima <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rap k nácvičku rytmu, anglická píseň <p>Průřezová témata :</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsah filmu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - záměry do budoucna <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - realie anglicky mluvících zemí

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - odhadne významy jednoduchých slov z kontextu <p>Psaní</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Nácvik správné výslovnosti anglických souhlásek a krátkých i dlouhých souhlásek</p> <p>Slovní přízvuk – práce se slovníkem, využití rapu k nácviku rytmu</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozvání, jeho přijetí a odmítnutí - Popis minulého víkendu - Návrh, jeho přijetí a odmítnutí - Prezentace vlastních názorů - Vyprávění příběhu, obsahu - Nabídka, odmítnutí, přijetí - Žádost o povolení - psaní pohledu - Eseje <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, příbuzní a přátelé, bydlení - sport - škola - volný čas - počasí - pocity a nálady - nákupy a móda - společnost a její problémy 	<p>Námět činnosti:</p> <p>V průběhu školního roku žák může vypracovat projekty na následující témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rok v mém životě - zvířata - svátky a prázdniny - jídlo - moje země - oblíbené formy zábavy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<ul style="list-style-type: none">- volba povolání- moderní technologie a média- realie zemí příslušných jazykových oblastí	

ANGLICKÝ JAZYK
III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových testech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojených témat <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - odhadne významy jednoduchých slov z kontextu 	<p>Jazykové prostředky a funkce Zvuková a grafická podoba jazyka Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Mluvnice: Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Minulý čas prostý a průběhový – oznamovací věta, otázka, zápor, krátká odpověď, budoucí čas se slovesem will, člen určitý a neurčitý, budoucí čas s vazbou going to, modální sloveso can a could, stupňování přídavných jmen, první podmínková věta</p> <p>Slovní zásoba Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>Komunikační situace Představování lidí, popis osob a věcí a míst, popis cesty, trasy, vyprávění příběhu, nabídka, slib, vyjádření názoru, telefonní rozhovor, možnosti, budoucí plány, vyjádření záměru a předpovědi, popis obrázku, vyjádření dohody, vyjádření zájmu, pomoc někomu při problémech.</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby obou jazyků - tradiční příběhy a pohádky <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realie anglicky mluvících zemí - mořská eroze - globální oteplování <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s historií anglicky mluvících zemí <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování pravděpodobnosti <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hmotnost a gravitace <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglické písně <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologie a environmentální problémy <p>Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé, vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Psaní</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - napíše jednoduchý osobní dopis - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - sport - životní milníky - zeměpisné jevy - dovednosti - kultura - pocity a nálady - stravovací návyky - volba povolání - moderní technologie a média - realie zemí příslušných jazykových oblastí - cestování 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize <p>Námět činnosti</p> <p>Beseda ke Dni evropských jazyků , četba textů s tematikou USA, UK, Austrálie, používání autentických materiálů, časopisů a novin, používání internetu, vytvoření mapy anglicky mluvící země, projekt- třídní časopis</p> <p>V průběhu školního roku žák může vypracovat projekty na následující témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina - Budoucnost - Země - Důležité město

ANGLICKÝ JAZYK
IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových testech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojených témat <p>Mluvení</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje - zapojí se do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, sdělí, co se mu líbí/nelíbí a na podobné výpovědi reaguje - vypráví jednoduchý příběh, popíše sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Mluvnice:</p> <p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Členy, gramatické časy – přítomný prostý a průběhový, minulý prostý a průběhový, formy vyjádření budoucnosti, předpřítomný čas, modální slovesa must, should, have to, trpný rod, otázky a záporny, krátké odpovědi, frekvenční příslovce, frázová slovesa, vztažná zájmena, too/too much/too many/enough/not enough, předpřítomný čas + still, just, yet, already, for, since</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Souhlas, nesouhlas, formální a neformální dopis, e-mail, denní rutiny, společenské výrazy a fráze, popis vzhledu a charakteru, svých zájmů, pracovního týdne, životní styly, interview, vyjádření návrhu a</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby obou jazyků, rozdíly ve stavbě věty v češtině a angličtině - noviny v 21. Století - román - popis <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy životního prostředí <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané kapitoly z dějin anglicky mluvících zemí <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anglická píseň <p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé, vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v jiné zemi; způsoby komunikace <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v jiné zemi <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby komunikace <p>Výchova demokratického občana</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů - odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu <p>Psaní</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, školy, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec - napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět a reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, - popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 	<p>rady, vyjádření zkušenosti, vyjádření výhod a nevýhod, popis lidí, vyjádření omluvy a podání vysvětlení, vyjádření nabídky a žádosti o pomoc.</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - televize a film - domácnost - životní prostředí - Internet - charaktery - pocity a nálady - příroda a město - nákupy a móda - společnost a její problémy - moderní technologie a média - realie zemí příslušných jazykových oblastí - cestování 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina jako základ formování společenské role jedince <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>Námět činnosti</p> <p>Den Evropy, život Evropanů a styl jejich života, vzdělání mladých Evropanů (projekt Den Evropy)</p> <p>V průběhu školního roku žák může vypracovat projekty na následující témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slavní lidé - moje země - životopis - zdraví teenagerů

5.1.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Další cizí jazyk nabízí volbu jazyka německého, francouzského, španělského nebo ruského. Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A 1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a poskytuje žákům jazykový základ pro dorozumění v rámci Evropy a světa, snižuje jejich jazykovou bariéru a přispívá ke zvýšení jejich mobility jak v osobním, tak i v pracovním životě. Žáci mají možnost poznat způsob života a národní tradice především v zemích, kde se mluví zvoleným jazykem a uvědomit si kořeny naší společné historie. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnosti vzájemné tolerance a komunikace mezi národy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hlavní náplní výuky dalšího cizího jazyka je vést žáky k jeho praktickému používání při komunikaci v ústním i písemném projevu. Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků. Při rozvíjení dovedností je sledována složka **receptivní** – zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **produktivní** – psaní a ústní projev a **interaktivní** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem jednoduchá konverzace. Ve výuce jsou používány jednoduché autentické texty, videonahrávky, audionahrávky mluveného projevu; žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy, písněmi, apod. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, audioorální techniky, DVD přehrávačů a CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky i třídách kmenových. I při zahraničních výjezdech a exkurzích jsou zařazovány prvky aktivní jazykové výuky.

Jazyk se vyučuje ve třetím a čtvrtém ročníku v rozsahu 3 hodiny týdně. Třídy jsou děleny v rámci ročníku. Obsah učiva konkretizuje tematický časový učební plán na daný školní rok.

Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.

V každém školním roce žáci vypracují dvě písemné práce, které budou obsahovat dvě části: didaktický test a strukturovanou písemnou práci.

Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ve výuce jsou preferovány metody týmové práce – skupinová, partnerská (při procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a autentickými materiály, při práci s počítačovými programy, internetem, časopisy apod.), důraz je kladen i na samostatnou práci, která zohledňuje individuální přístup. Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu. Frontální vyučování ustupuje do pozadí.

Součástí vyučování jsou jak vyučovací hodiny, tak i příležitostné akce – soutěže, olympiády, výstavy, filmová a divadelní představení, besedy s rodilými mluvčími, výjezdy do zahraničí, exkurze, výměnné pobyty studentů, projekty, apod.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat: mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy..ap.)
- k osvojování slovní zásoby – pochopení slov ve vztazích – asociogramy, mind-mapping, protiklady, aplikace anglikanismů, internacionalizmů apod.
- k učení se ve vztazích – tematicky, vnímat důležité a méně důležité výrazy
- k práci s chybou - chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- ke zvládnutí zdánlivě neřešitelných úkolů - např. poslech - nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- k transferu – schopnosti aplikace z jedné situace do druhé (využití přechodu z jednoho jazyka do druhého)
- k pochopení systému gramatiky – systematizaci, zařazení dalších jevů do systému
- k rozvoji dovedností a jejich využití v dalších jazycích, rozvoji jazykové paměti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka
- k orientaci v cizím jazykovém prostředí
 - umět se zeptat na cestu, porozumět odpovědi
 - vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma
 - zakoupit jízdenku v automatu
 - telefonovat
 - objednat hotel, dovolenou ...
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- k řešení úkolů v učebnici a v pracovním sešitě podle zadání
- k aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech při řešení problémů
- k uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
- k ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- k aktivnímu zapojení při situačních hrách, dramatizaci
- ke zpracování projektů
- k využití médií
- k obhajobě, prezentaci výsledků své práce

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemné i ústní)
- k formulaci a vyjadřování jednoduché myšlenky nebo záměru - sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- k transferu - využití podobnosti jazyků
- k nácviku struktur mluvených projevů /jednoduché vyprávění, dialog/
- k nácviku písemných projevů - E-mail, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář ...
- k nácviku reakcí na slyšené i psané pokyny, úkoly
- k porozumění - poslech, čtení - tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace
- k nácviku jednoduchého srozumitelného popisu situace, věci
- k nonverbální komunikaci - mimika, gestikulace, řeč těla
- k využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- ke komunikaci s lidmi z jiných zemí (při mezinárodních projektech)
- k sebevědomému vystupování při komunikaci, odbourávání bariér
- k pomoci partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak zdatný

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- k týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách
- k respektování jiného názoru při týmové práci
- k prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky z cizích zemí
- k budování sebevědomí
- k využití cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci
- k pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- k sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- k formám práce v kolektivu
- ke vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci
- k praktické výměně zkušeností

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu, tým
- k toleranci odlišnosti rasové, náboženské...
- k taktnímu chování a schopnosti empatie
- k dodržování pravidel slušného chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- k ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách
- k respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- k hrdosti a vlastenectví
- ke kulturnímu chování, oblékání, mluvě
- ke zdvořilosti
- k poznávání společných prvků v dějinách
- ke vztahu a k ochraně životního prostředí
- k poznávání problémů jiných zemí /rasismus, intolerance, násilí/

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač..ap.)
- k využívání cizího jazyka jako prostředku komunikace při plnění úkolů
- k práci se slovníkem (i v internetové podobě)
- k vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektech ap.
- k dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- k formování pracovních návyků vedení sešitu, psaní slovíček, DÚ, ...
- k práci ve dvojicích, ve skupině, v týmu, na stanovištích, ...
- k hospodárnému využívání pomůcek, sešitů, učebnic, pracovních sešitů
- k práci s mapou, plánem, statistikou
- k práci na počítači, s internetem,
- k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny
- k orientaci v učebnici (najít potřebnou informaci)

NĚMECKÝ JAZYK

III. – IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák: Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a podobné otázky pokládá - rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a dvojhásek, nacvičuje správnou intonaci, slovní a větný přízvuk, melodii, tempo a sílu hlasu - prezentuje říkanky, jazykolamy, básničky, písničky se správnou výslovností - rozumí jednoduché konverzaci a chápe její základní obsah a smysl - řeší jednoduché situace související s místními, časovými a jinými informacemi i v telefonickém rozhovoru 	<p>Komunikativní složka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba-žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - průpravná fonetická cvičení (říkadla, jazykolamy, básničky, písničky) - dialogy rodilých mluvčích - krátké texty - otázky a odpovědi - pokyny a instrukce - technika čtení - technika mluveného projevu - krátká sdělení ústní a písemná - základní zeměpisné informace a některé informace z historie dialogy rodilých mluvčích s rostoucí náročností - technika hlasitého a tichého čtení - vyhledávání informací - vedení jednoduchého telefonického rozhovoru - sestavení jednoduchého psaného textu (vyprávění, popis) 	<p>Aj , Čj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání fonetických jevů, využití shodnosti stylizace krátkého textu <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - země, kde se mluví německy, práce s plánem města <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací, elektronická pošta, vytvoření emailové adresy na www.web.de <p>HV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace textů, rap, písničky <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slavné osobnosti z historie zemí, v nichž se mluví německy, návštěva výstav ve Vídni, architektonická díla <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní výkony <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné chování v různých situacích, telefonování <p>VV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - estetické cítění, výtvarné zpracování témat, drobné projekty, pozvánka, reklama, plán cesty <p>Průřezová témata:</p> <p>Mediační výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetický úvod, počítačová gramotnost, telefonování-www.deutsch-online.com

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - orientuje se v jednoduchém textu, vyhledává potřebné informace - čte hlasitě plynule a foneticky správně jednoduché texty <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na ně (e-mail, pozdrav, pozvánka) prohlubuje správnou výslovnost obtížnějších německých slov - porozumí krátkému přiměřeně obtížnému mluvenému i psanému textu - používá slovník 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - škola - volný čas - jídlo - kalendářní rok, dny v týdnu, měsíce, hodiny - povolání <p>Gramatické kategorie:</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování pravidelných sloves - určitý a neurčitý člen - 1. a 4. pád podstatných jmen - časové a některé další předložky - určování času - zápor - věta jednoduchá - osobní a některá přivlastňovací zájmena - časování nepravidelných sloves v přítomném čase - některá způsobová slovesa - préteritum sloves <i>haben</i> a <i>sein</i> - perfektum některých sloves - užití dalších předložek se 3. a 4. p. 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní aspekt – pozdravy <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé – vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - země EU - život v rámci EU, projekt Mettingen, poznávací exkurze Alpy, Vídeň <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví a životní prostředí, ochrana před negativními jevy (drogy, kouření, alkohol)

NĚMECKÝ JAZYK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák: Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - reprodukuje volně jednoduchý slyšený text <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - ústně vyjádří jednoduché sdělení - vyslovuje správně většinu německých hlásek a své zkušenosti používá při odhadu výslovnosti nových slov - vede jednoduchou komunikaci v běžných životních situacích - jednoduše vyjádří radost, omluvu, prosbu, poděkování, blahopřání, umí přijmout a odmítnout pozvání - sestaví krátká sdělení, jednoduše popíše své zážitky <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozliší základní informace od méně podstatných a vyhledá je v textu - porozumí základním informacím z jednoduchého autentického textu 	<p>Komunikativní složka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s autentickým materiálem (časopis, video, prospekt, internet) - volná reprodukce slyšeného a čteného textu - práce s různými druhy slovníků a lexikonů - práce s autentickými materiály - popis vlastností - dramatizace textu - reálie Německa, Rakouska a Švýcarska - jazykový projev v minulém čase (ústní i písemný) - práce s autentickým materiálem (časopis, video, prospekt, internet) <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo, zdraví - nákupy, oblékání - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - počasí a příroda, zvířata - kalendářní rok svátky, roční období - obec, dopravní prostředky - domov <p>Gramatické kategorie:</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena - časování vybraných pravidelných i nepravidelných sloves v minulém čase 	<p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná životospráva, péče o tělo <p>AJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití podobnosti slovní zásoby <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebezpoznání, sebehodnocení, charakteristika a hodnocení ostatních <p>VV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s obrazovým materiálem (fotografie, ilustrace) <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizace vyprávění, výrazný přednes, účast v konverzační soutěži <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cestování, zeměpisné poznatky, Alpy, Mettingen, Vídeň-muzea, předvánoční Vídeň <p>Průřezová témata</p> <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyky a obyčeje <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace vztah k osobám, s nimiž komunikujeme, práce v týmu, výměnný pobyt-práce v týmu <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávění, formulace mluveného projevu, konverzační soutěž

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních reáliích a srovnává je s reáliemi vlastní země <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - sestaví krátká sdělení, jednoduše popíše své zážitky 	<ul style="list-style-type: none"> - 3. pád podstatných jmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - další předložky se 3. a 4. pádem - souvětí, základní spojky <i>und, aber</i> - podmět „man“ - vazba „es gibt“ 	

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

FRANCOUZSKÝ JAZYK

III. – IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Receptivní řečové dovednosti (poslech a četba s porozuměním)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná téma - pochopí hlavní myšlenku - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální podporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - odhadne význam neznámých výrazů <p>Produktivní řečové dovednosti (samostatný ústní a písemný projev)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Fonetika: hlavní rysy zvukové podoby francouzštiny, fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky vázání, intonace</p> <p>Pravopis: grafická podoba francouzštiny, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov běžně používané litografické znaky</p> <p>Gramatika: Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění Členy, časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves, číslovky, blízká budoucnost, minulý čas složený pravidelných a vybraných nepravidelných sloves, zájmena, zápor</p> <p>Lexikologie: žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Komunikační situace Souhlas, nesouhlas, omluva, pozdrav, vzkaz, přání,</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby obou jazyků <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Francii, evropské frankofonní země, naše sousedy <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané kapitoly z dějin Francie <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní početní úkony <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - francouzská píseň <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní sportovní soutěže pořádané ve Francii, OH <p>Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - Komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá, - Objevujeme Evropu a svět <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří nesouhlas s názorem - zodpoví jednoduché dotazy - popíše předměty, osoby, které ho obklopují - představí sebe i své spolužáky - pozdraví, osloví, dotáže se na jméno - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reprodukuje přečtený text - vyjádří čas (hodinu, datum, roční období) - vyjádří minulé děje, časové vztahy - vyplní základní údaje o sobě do formuláře - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, přátel, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udílí a požádá o orientační pokyny - reaguje na vyjádřené pocity - zodpoví běžné dotazy - reaguje gramaticky správně v běžných probíraných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - vyjádří svůj názor - přijme, odmítne pozvání - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a další otázky v rámci osvojovaných témat 	<p>jednoduchý vzkaz nebo email, stručný popis svých zájmů</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - já a mé záliby, volný čas - sporty, které pěstujeme - rozhlas, televize, kino - domov, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok, povolání, zvířata, svátky, škola - roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, příroda - Evropa a svět nás zajímá <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Francii, geografie Francie, Francie v Evropě - sváteční dny ve Francii - Francouzi a volný čas 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvorba mediálního sdělení <p>Námět činnosti</p> <p>Den Evropy, život Evropanů a styl jejich života, vzdělání mladých Evropanů (projekt Den Evropy)</p>

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Receptivní řečové dovednosti (poslech a četba s porozuměním)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální podporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - pochopí hlavní myšlenku - pochopí názor mluvčího/autora - porozumí popisu události - shromáždí informace z několika krátkých textů 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonace, frázování, rytmus <p>Pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané typy funkční písemné komunikace - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - složený minulý čas, jednoduchý budoucí čas, zvrtná slovesa, osobní zájmena nesamostatná, zájmena vztažná, neurčitá, zájmena samostatná ukazovací, podmínková souvětí - vybraná nepravidelná slovesa <p>Lexikologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - slovní zásoba určená k produktivnímu osvojení, výrazy z pokynů a fakultativních textů 	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost slovní zásoby, faux-amis <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebehodnocení <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické poznatky, evropská měna <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná životospráva, péče o tělo <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnosti hudebního umění - francouzská píseň <p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena, - Mezilidské vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá, - Objevujeme Evropu a svět <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Produktivní řečové dovednosti (samostatný ústní a písemný projev)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednodušších rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, bydlení, stravování a dalších osvojovaných témat - popíše město/čtvrť, dům, ve kterém bydlí - dotáže se na cestu a odpoví - hovoří o dopravních prostředcích, které používáme - sdělí adresu, telefonní číslo, informuje o změně bydliště - vyjádří nadšení, neochotu - zaznamená týdenní program do diáře na základě rozhovoru - popíše svou školu a vyučovací předměty - popíše svůj den - vysvětlí důvody nepřítomnosti ve škole - podá souvislý výklad na dané téma s použitím obrazového materiálu - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a texty v rámci osvojovaných témat - napíše sdělení, vzkaz, inzerát, e-mail, rozsáhlejší dopis - stručně reaguje na písemné sdělení - sestaví příběh na základě ilustrace - vyjádří návrh, míru vlastnosti, srovnání, poděkování 	<p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - souhlas, nesouhlas, neochota, nadšení, - blahopřání, touha, přání, omluva, jednoduchý formální dopis, čtený či slyšený text, - informace z médií (tisk, rozhlas, TV, internet) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - výlet, cesta, návštěva města/země - město, čtvrť, dům, ve kterém bydlíme - zajímavý den, týden, víkend - četba, kulturní život, sdělovací prostředky - popis osoby - Evropa a svět nás zajímá - Rodina, přátelé a příbuzní - Škola – vyučovací předměty, rozvrh hodin - Můj týdenní a denní program - Nákupy, jídlo, pocity a nálady, počasí, lidské tělo, zdraví, ochrana přírody, zvířata, oblékání, <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsob bydlení u nás a ve Francii - kulturní život u nás a ve Francii - Francouzská kuchyně - Francouzské hry - Francouzi a četba - Frankofonní země 	<p>Námět činnosti: Zvyky a tradice národů Evropy (projekt Den Evropy)</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Interaktivní řečové dovednosti Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a další otázky v rámci osvojovaných témat - požádá o zopakování, objasnění nebo rozvedení toho, co bylo právě řečeno - povede anketu 		

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

III. – IV. ročník

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojování témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vyjádří, co se kde nachází - sdělí, co dělá o prázdninách (kde, co, jak) - porovná různá místa - sdělí, co dělá v hodinách španělštiny a proč se učí španělsky - vyjádří čas (datum, roční období) 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Fonetika: hlavní rysy zvukové podoby španělštiny, vázání, intonace, přízvuk</p> <p>Pravopis: běžně používané litografické znaky, pravidla (ne)označeného přízvuku, interpunkce</p> <p>Gramatika: Členy, časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves, zvrtná slovesa, slovesa se změnou kmenové samohlásky (e-ie, o-ue, e-i), slovesa SER/ESTAR/HAY a jejich použití, neosobní slovesa (gustar, encantar), zápor, osobní zájmena, tykání a vykání, singulární a plurální tvary substantiv/adjektiv, shoda substantiv a adjektiv v rodě a čísle; přechylování, zkracování adjektiv (buen, mal), srovnávání adjektiv (komparativ), číslovky; zájmena ukazovací, přivlastňovací, podmětné; příslovečná určení místa; tázací výrazy a zájmena, příslovečná určení místa, času, způsoby, míry, předložky de(l), a(l), en, desde, hasta, entre, časté spojky y (e), o (u), pero, porque, por eso</p> <p>Lexikologie: Ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat</p> <p>Práce se slovníkem</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby obou jazyků <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Španělsko (města a jednotlivé autonomní oblasti), Latinskou Ameriku <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané kapitoly z dějin Španělska a Latinské Ameriky <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní početní úkony <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - španělské lidové písně a tance <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní sportovní soutěže pořádané ve Španělsku, OH <p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé, vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - odpoví na otázky týkající se povolání, sdělí, čím chce být a proč - zeptá se na adresu, e-mail, tel. číslo - hovoří o počasí - představí a popíše svoji rodinu, sdělí svůj věk, a kdy slaví narozeniny - popíše vzhled a vlastnosti osob <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Komunikační situace</p> <p>Souhlas, nesouhlas, omluva, pozdrav, rozloučení, vzkaz, jednoduchý neformální dopis, stručný popis rodiny (přátel), svých zájmů, prázdnin, místa</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení, představování - rodina, přátelé a příbuzní - škola - předměty ve třídě, aktivity na hodinách španělštiny - práce (profese), studium - já a mé záliby – volný čas - zdravý životní styl, části lidského těla - sporty, hry - Evropa a svět nás zajímá <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Španělsko a hispanofonní země: věci, místa a lidé související Se španělsky hovořícími zeměmi - oficiální jazyky Španělska - španělština ve světě - adresy ve Španělsku, příjmení ve španělsky mluvícím světě, zkrácené verze šp. jmen <ul style="list-style-type: none"> - autonomní oblasti ve Španělsku - počasí a příroda ve Španělsku a Latinské Americe 	<p>Námět činnosti</p> <p>Den Evropy, život Evropanů a styl jejich života, vzdělání mladých Evropanů (projekt Den Evropy)</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	- šp. svátky a oslavy	

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>ŽÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - popíše svoje zájmy a co se mu (ne)líbí - vyjádří souhlas/ nesouhlas se zálibami ostatních - sdělí, co umí/ neumí dělat - popíše svůj běžný den - vyjádří čas (hodinu, datum, roční období) - popíše svůj rozvrh hodin, svoje plány a zeptá se 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková podoba španělštiny, vázání, intonace <p>Pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla (ne)označeného přízv., interpunkce <p>Gramatika:</p> <p>neosobní slovesa (<i>gustar, encantar, interesar</i>), infinitivní vazby <i>para/ antes/ después de + infinitiv</i>, zápor ve větě, dvojí zápor, modální slovesa, vyjádření plánů do budoucna (<i>ir + a + inf.</i>); neurčitá zájmena; přivlastňovací zájmena samostatná; příslovce a příslovečná určení místa/ času/ způsobu/ míry; zápor(y) ve špan. větě; neosobní vazby (<i>hay que, /no/ se puede, está prohibido + infinitiv</i>); kladný/ záporný rozkaz; ukazovací zájmeno <i>ese</i>; věty zvolací; spojka <i>si</i> + sloveso v přítomném čase; trpný rod a zvrtné <i>se, sloveso doler, zájmena ve fci předměti, prostředky textové návaznosti sin embargo, aunque, además</i></p> <p>Lexikologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat - Práce se slovníkem <p>Komunikační situace</p>	<p>ČJL, DCJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby těchto jazyků <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Španělsko (další města a autonomní oblasti) a Latinskou Ameriku <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané kapitoly z dějin Španělska a Latinské Ameriky <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní početní úkony <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - španělské lidové písně a tance <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní sportovní soutěže pořádané ve Španělsku, OH <p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé, vztahy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>na plány ostatních</p> <ul style="list-style-type: none"> - sjedná si schůzku; přijme/ odmítne pozvání - zeptá se na cestu a popíše ji - popíše svůj rozvrh hodin - popíše věc, jejíž název nezná - popíše svůj byt/dům, zařízení nábytek - popíše výhody/ nevýhody místa bydliště - přivítá návštěvu a je zdvořilým hostem - řekne, že je něco dovoleno/ zakázáno - zeptá se na cenu - vypráví o svých stravovacích návycích - poradí, přikáže a zakáže - nakoupí potraviny a objedná si v restauraci - popíše, z čeho se skládá pokrm <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Souhlas, nesouhlas, omluva, pozdrav, vzkaz, přání, (ne)formální dopis, stručný popis zájmu, pracovního týdne; barvy a materiály, množství a míry; dny v týdnu; školní předměty; fráze používané na návštěvě; obchody, zboží, restaurace. <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - já a mé záliby – volný čas - povolání - lidské tělo, zdraví - jídlo - dopravní prostředky - kalendářní rok - zvířata, příroda, počasí - město, místa ve městě, dopravní prostředky - školní předměty - kulturní události - části domu/ bytu, nábytek - nakupování - oblékání - stravování (v restauraci) - Evropa a svět nás zajímá <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme dále Španělsko a Latinskou Ameriku - slavná města hispanofonního světa 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>ŽIJEME V EVROPĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Multikulturní výchova:</p> <p>VZTAH K MULTIKULTURNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět <p>Mediální výchova:</p> <p>MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhlas, televize ... <p>Námět činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den Evropy, život Evropanů a styl jejich života, vzdělání mladých Evropanů (projekt Den Evropy)

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Psaní</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - běžný den ve Španělsku - otevírací hodiny ve Španělsku - typická španělská jídla a výrobky - tapas - stravování, středozezemská strava - péče o zdraví ve Španělsku 	

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura</p> <p>CJ – Cizí jazyk</p> <p>DCJ – Další cizí jazyk</p> <p>OV – Občanská výchova</p> <p>D, Dě – Dějepis</p> <p>Z – Zeměpis</p> <p>M- Matematika</p> <p>F – Fyzika</p> <p>Ch - Chemie</p> <p>Bi – Biologie</p> <p>IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce</p> <p>Hv – Hudební výchova</p> <p>Vv – Výtvarná výchova</p> <p>Esv – Estetická výchova</p> <p>Tv – Tělesná výchova</p> <p>AJ – Anglický jazyk</p> <p>NJ – Německý jazyk</p> <p>Fr, Fj – Francouzský jazyk</p> <p>Šj – Španělský jazyk</p> <p>Rj – Ruský jazyk</p> <p>La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO - Výchova demokratického občana</p> <p>EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MV - Multikulturní výchova</p> <p>EV - Environmentální výchova</p> <p>MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

RUSKÝ JAZYK

III. – IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>(poslech a četba s porozuměním)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná téma - rozumí jednoduchým informačním nápisům - pochopí hlavní myšlenku - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, případně s vizuální oporou, - odhadne význam neznámých výrazů - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>(samostatný ústní a písemný projev)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří nesouhlas s názorem - zodpoví jednoduché dotazy - popíše předměty, osoby, které ho obklopují 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Fonetika:</p> <p>hlavní rysy zvukové podoby ruštiny,</p> <p>funkce přízvuku, intonace oznamovacích, tázacích vět</p> <p>Pravopis:</p> <p>Seznámení a používání azbuky</p> <p>Gramatika:</p> <p>Časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves, číslovky, budoucí čas, skloňování podstatných jmen, osobní zájmena, minulý čas, slovesa любить (что делать), časování zvrtných sloves</p> <p>Lexikologie:</p> <p>Ustálená slovní spojení v rozsahu probírané látky a témat, žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Komunikační situace</p> <p>Souhlas, nesouhlas, omluva, pozdrav, vzkaz, přání, jednoduchý formální dopis, stručný popis rodiny a školy, svých zájmů, pracovního týdne, pozvání do divadla, inzerát</p>	<p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání zvukové podoby obou jazyků, ruská klasická literatura, V. Vysocký <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznáváme Rusko <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní početní úkony <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ruská píseň <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s významnými sportovci, vítězi OH (např. Je. Pljušenko) <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mendělejev <p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí, Sociální rozvoj, Mezilidské vztahy, Komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a Rusko

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - představí sebe i své spolužáky - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty o rodině, škole, volnočasových aktivitách, stručně reaguje na jednoduchá písemná sdělení - popíše svou školu a vyučovací předměty - pojmenuje a sdělí jednoduchým způsobem činnosti konané ve volném čase - vyjádří čas (hodinu, datum, roční období) - vyjádří minulé děje, časové vztahy <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udílí a požádá o orientační pokyny - reaguje na vyjádřené pocity - zodpoví běžné dotazy - reaguje gramaticky správně v běžných probíraných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - vyjádří svůj názor, argumentuje 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, přátelé a příbuzní - já a mé záliby, povolání - sporty, které pěstujeme - škola, vyučovací předměty, rozvrh hodin, hodina ruštiny, obyvatelé Evropy a jejich jazyky - můj denní/týdenní program - datum, měsíce, roční období - Rusko a svět, Rusko známé a neznámé - poznáváme Rusko – symboly, zajímavá místa, významné osobnosti - velká ruská města, jezera, řeky - svátky a tradice u nás a v Rusku 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvorba mediálního sdělení <p>Námět činnosti</p> <p>Seznámení se s význačnými osobnostmi Ruska (projekty)</p>

RUSKÝ JAZYK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Receptivní řečové dovednosti (poslech a četba s porozuměním)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe hlavní myšlenku - chápe názor mluvčího/autora - rozumí orientačním pokynům - rozumí popisu události - shromáždí informace z několika krátkých textů - rozumí jednoduchým pokynům, návodům, nápisům, značením <p>Produktivní řečové dovednosti (samostatný ústní a písemný projev)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše město/čtvrť, dům, ve kterém bydlí - dotáže se na cestu a odpoví - hovoří o dopravních prostředcích, které používáme - sdělí adresu, telefonní číslo, informuje o změně bydliště - vyjádří nadšení, neochotu - zaznamená týdenní program do diáře na 	<p>Jazykové prostředky a funkce</p> <p>Fonetika: procvičování výslovnosti tvrdých a měkkých hlásek, základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Pravopis: Upevňování znalosti azbuky, především měkkých a tvrdých znaků</p> <p>Gramatika: Sklonování přídavných jmen, zvrtná slovesa, zájmena samostatná ukazovací, slovesa – pokračování, imperativ, , používání výrazů protože, proto, je třeba, musím, nepravidelné sklonování, časování, předložky, za, přes, po. Základní gramatické struktury a typy vět, tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění</p> <p>Lexikologie: slovní zásoba určená k produktivnímu osvojení, výrazy z pokynů a fakultativních textů</p> <p>Komunikační situace souhlas, nesouhlas, neochota, nadšení, blahopřání, touha, přání, omluva, jednoduchý formální dopis,</p>	<p>ČJL: - podobnost slovní zásoby</p> <p>OV: - sebepoznání, sebehodnocení</p> <p>Z: - geografické poznatky</p> <p>Bi: - správná životospráva, péče o tělo</p> <p>Hv, Vv: - kulturně historické památky, - osobnosti výtvarného a hudebního umění</p> <p>Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - Sebeoznání a sebepojetí, Psychohygienu, - Mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a Rusko nás zajímá - Objevujeme Rusko a svět Multikulturní výchova - Lidské vztahy</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>základě rozhovoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - vylíčí oslavu narozenin a pobyt na horách - vysvětlí důvody nepřítomnosti ve škole - podá souvislý výklad na dané téma s použitím obrazového materiálu - napíše sdělení, vzkaz, inzerát, e-mail, rozsáhlejší dopis - sestaví příběh na základě ilustrace - vyjádří návrh, míru vlastnosti, srovnání, poděkování <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor - zodpoví otázky týkající se podrobností - požádá o zopakování, objasnění nebo rozvedení toho, co bylo právě řečeno - povede anketu 	<p>čtený či slyšený text, informace z médií (tisk, rozhlas, TV, internet)</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - výlet, cesta, návštěva města/země, prázdninové činnosti - město, čtvrť, dům, ve kterém bydlíme, domov - zajímavý den, týden, víkend, cestování, druhy dopravy - četba, kulturní život, sdělovací prostředky - sport, lidské tělo - obchody, nákupy, oblečení - lékař, zdravotní problémy, životní styl, péče o zdraví - Moskva, obec, jídlo, počasí, roční období, zvířata, příroda <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - ruský film (Tarkovský, Michalkov, Vysocký) - ruský balet - metro v Rusku - Moskva (kulturně historické památky, srovnání s Prahou, muzea) 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti <p>Námět činnosti:</p> <p>Zvyky a tradice národů Ruska (ruská kuchyně), čtení klasických ruských autorů v originále / komentované čtení/</p>

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem.

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v jednotlivých ročnících: 5-4-4-4.

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, podle aktuální potřeby v počítačové učebně. V každém ročníku jsou povinné čtyři souhrnné písemné práce. Žáci se zapojují do dalších matematických aktivit: Pythagoriády, matematické olympiády, matematické soutěže Klokán a korespondenčních seminářů.

V matematice budeme realizovat Osobnostní a sociální výchovu, která prolíná všemi předměty na nižším stupni gymnázia.

Výuka matematiky vede k osvojení matematických pojmů a postupů. Rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které rozvíjí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do výuky různé metody práce: rozhovor, skupinovou a samostatnou práci a také metody, při kterých žáci docházejí k řešení a závěrům sami
- zadává problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek a které umožňují volbu různých postupů
- zadává skupinové práce, v nichž žáci sami hledají případné chyby
- při řešení vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v reálném životě

Kompetence k řešení problému :

Učitel:

- při výkladu učiva postupuje od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žáci sami mohli formulovat některé matematické věty
- požaduje rozbor problému a plán řešení, odhad a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám

- vede žáky k ověřování výsledků pomocí vhodných úloh
- požaduje matematickou analýzu problémové situace
- kladením problémových otázek žáci hledají různé způsoby řešení

Kompetence komunikativní :

Učitel:

- vede žáky k užívání správné odborné terminologie a symboliky
- při řešení příkladu vyžaduje, aby se žáci naučili číst slovní úlohy s porozuměním textu, aby dokázali daný problém matematicky pojmenovat a slovně interpretovat výsledek
- požaduje zdůvodnění postupu řešení
- podporuje komunikaci žáků při řešení problému

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede s žákem při prověřování znalostí dialog, žák je schopen reflexe
- zařazuje práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti,
- učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadává úlohy z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice a obhajobě svého stanoviska

Kompetence občanské:

Učitel:

- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost

Kompetence pracovní:

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnutých pravidel a termínů
- vede žáky k práci s učebnicí, odbornou literaturou, počítačem, vyhledávání informací
- požaduje odpovídající grafický projev
- vede žáky k účelnému využití získaných poznatků v reálných situacích

5.2.1. MATEMATIKA

I. ROČNÍK – PLATÍ OD ŠKOLNÍHO ROKU 2024/2025

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - využívá vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) úpravě výrazů s přirozenými čísly - provádí odhady a kontrolu výpočtů - využívá potřebnou symboliku - zná vlastnosti přirozených čísel - určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 	<p>Přirozená čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník - načrtne rovinný útvar podle slovního zadání - provádí jednoduché konstrukce (např. osa úsečky, čtverec se zadanou stranou, trojúhelník se zadanými stranami, úhel dané velikosti, rovnoběžka a kolmice daným bodem) - užívá pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - umí vypočítat obvod a obsah čtverce, obdélníka - převádí jednotky - charakterizuje a třídí rovinné útvary 	<p>Geometrické útvary v rovině:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka - vzdálenost bodu od přímky - převody jednotek - obvody a obsahy čtverce, obdélníku 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření délky

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v množině desetinných čísel - dodržuje pravidla pro pořadí početních operací - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zobrazí desetinná čísla na číselné ose 	Desetinná čísla: <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace - porovnávání desetinných čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek - využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 5, 10) - rozloží dvojciferné číslo na součin prvočísel - řeší slovní úlohy pomocí nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele 	Dělitelnost přirozených čísel: <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, prvočísla a čísla složená - kritéria dělitelnosti - rozklad čísla na součin prvočinitelů - soudělná a nesoudělná čísla - dělitel, největší společný dělitel - násobek, nejmenší společný násobek čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý) - sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (bez převodu stupňů a minut) - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru - provádí početně sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů - provádí graficky sčítání, odčítání úhlů - využívá při výpočtech součet vnitřních úhlů v trojúhelníku 	Úhel: <ul style="list-style-type: none"> - pojem úhlu a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu - přímý, ostrý, pravý a tupý úhel - vedlejší a vrcholové úhly 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí trojúhelníky - využívá potřebnou matematickou symboliku - odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě - určí výpočtem obsah trojúhelníku - používá a převádí jednotky délky - používá a převádí jednotky obsahu 	Trojúhelníky: <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní a vnější úhly - výška a těžnice, těžiště, střední příčka - obvod a obsah trojúhelníků - kružnice vepsaná a opsaná - konstrukce trojúhelníků, trojúhelníková nerovnost - trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný - slovní úlohy 	F: - těžiště
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti - určí osově a středově souměrné útvary - rozhodne, zda je útvar osově souměrný a určí osy souměrnosti rovinného útvaru - rozhodne, zda je útvar středově souměrný a určí střed souměrnosti 	Shodná zobrazení: <ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - samodružný bod, vzor a obraz - osová souměrnost - středová souměrnost 	Vv souměrnost, asymetrie
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná krychli, kvádr - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka, síť, plášť - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru - načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádru - používá a převádí jednotky objemu 	Krychle a kvádr: <ul style="list-style-type: none"> - převody jednotek obsahu a objemu - objem a povrch kvádru a krychle - slovní úlohy 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vyčte informace ze sloupcového, kruhového a spojnicového grafu - vyjádří vztahy mezi získanými daty - vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu - rozumí pojmu aritmetický průměr a umí ho vypočítat 	<p>Závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloupcový, kruhový a spojnicový graf - aritmetický průměr 	

MATEMATIKA

II. ROČNÍK – PLATÍ OD ŠKOLNÍHO ROKU 2025/2026

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladná a záporná čísla - určí absolutní hodnotu celého čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace v oboru celých čísel - dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých čísel, - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel - řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel 	<p>Celá čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celá čísla na číselné ose - čísla navzájem opačná - porovnávání a uspořádání celých čísel - absolutní hodnota - početní operace 	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojem zlomek a smíšené číslo - vyjadřuje s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: zlomkem a desetinným číslem - provádí operace v oboru racionálních čísel - provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly - provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, převádí zlomek na smíšené číslo a naopak) - zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech 	<p>Racionální čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose - rozšiřování a krácení zlomků - sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - desetinné zlomky - racionální čísla kladná, záporná a nula - převrácené číslo - absolutní hodnota racionálního čísla - znázornění a porovnávání racionálních čísel - slovní úlohy 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy pro rychlost, jednotky ve tvaru zlomku

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - ví, co jsou čísla navzájem převrácená - užívá pojem periodické číslo a umí ho porovnat s jinými čísly - využívá náčrtku k řešení slovních úloh - vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel 		
<ul style="list-style-type: none"> - žák užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek a část poměrem - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; - pracuje s měřítky map a plánů - stanoví poměr ze zadaných údajů - využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - rozliší přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí 	<p>Poměr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, převrácený poměr, postupný poměr, úměra - dělení celku v daném poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru, měřítko - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi veličinami <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - měřítko mapy <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočty pomocí trojčlenky
<ul style="list-style-type: none"> - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - určí počet procent, je-li dána procentová část a základ - určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 	<p>Procenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základ, procento, procentová část, počet procent - výpočet procenta, procentové části, základu - promile - slovní úlohy - úrok, jednoduché úrokování 	<p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentrace <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - procenta ve sdělovacích prostředcích

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část - užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část procentem - provádí početní operace v množině desetinných čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zobrazí desetinná čísla na číselné ose 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice shodných trojúhelníků - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	Shodnost trojúhelníků <ul style="list-style-type: none"> - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší typy čtyřúhelníků a určí jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí rovnoběžník, lichoběžník a jednoduchý pravidelný mnohoúhelník - odhaduje obvod a obsah útvarů pomocí čtvercové sítě - vypočte obvod a obsah čtverce, obdélníku, rovnoběžníku a lichoběžníku - používá a převádí jednotky délky a obsahu 	Čtyřúhelníky a mnohoúhelníky: <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - obvod a obsah čtyřúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků - pravidelný mnohoúhelník - konstrukce pravidelného mnohoúhelníku - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná krychli, kvádr a kolmý hranol - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka, síť, plášť 	Hranoly: <ul style="list-style-type: none"> - hranoly, rozdělení hranolů - převody jednotek obsahu a objemu - objem a povrch hranolů - slovní úlohy 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol) - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - používá a převádí jednotky objemu - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života 		

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

MATEMATIKA

III. ROČNÍK – PLATÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná z paměti druhé mocniny celých čísel od 1 do 10 a využívá je při výpočtech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) - zaokrouhluje čísla s danou přesností - účelně a efektivně využívá kalkulátor - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálného čísla - odhaduje výsledek - užívá Pythagorovu větu k výpočtům a ke konstrukci délky úsečky 	<p>Mocniny a odmocniny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina - iracionální čísla, reálná čísla, - Pythagorova věta - mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami - zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - určování mocnin a odmocnin pomocí kalkulátoru - slovní úlohy 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis jednotek <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a spolupráce při řešení praktických úloh
<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci - určuje hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných - sčítá, odčítá, násobí mnohočleny a dělí jednočlenem - provádí rozklad pomocí vzorců a vytýkání - žák využívá při úpravě výrazů vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 	<p>Výrazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočlen 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice a rovnice v součinném tvaru - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - řeší slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích - vyjádří neznámou ze vzorce 	<p>Rovnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost, rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou - úpravy rovnic a zkouška - řešení slovních úloh pomocí rovnic - výpočet neznámé ze vzorce 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi veličinami, slovní úlohy o pohybu
<ul style="list-style-type: none"> - pozná základní rovinné útvary: kružnice, kruh - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno - načrtne kružnici a válec - rozpozná síť válce - zobrazuje válec v rovině, sestruje síť válce - používá pojmy podstava, plášť - vypočítává obsah kruhu, délku kružnice, - odhaduje a vypočítá povrch a objem válce - používá a převádí jednotky objemu - užívá kalkulátoru k výpočtům 	<p>Kruh, kružnice a válec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice a kruh - vzájemná poloha přímky a kružnice, tětiva - vnější a vnitřní dotyk, středná - kruhový oblouk a jeho délka - kruhová výseč - válec, objem a povrch válce - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá pojmu množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 	<p>Konstrukční úlohy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - množina všech bodů dané vlastnosti - základní konstrukční úlohy (osa úsečky, osa úhlu) - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - složitější geometrické úlohy 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - využívá dostupnou matematickou symboliku 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) - pracuje s časovou osou - převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak - samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu - porovná kvantitativní vztahy, které jsou uvedeny v různých tabulkách nebo v tabulce a diagramu - porovnává soubory dat - vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 	<p>Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, znak, četnost znaků - aritmetický průměr, medián, modus, odchylka - diagramy 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje a zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - čte, interpretuje a vytváří tabulky, diagramy a grafy

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

MATEMATIKA

IV. ROČNÍK – PLATÍ OD ŠKOLNÍHO ROKU 2027/2028

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - rozkládá výraz na součin - sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny - upravuje výrazy - úpravu výrazu používá jako prostředek pro zjednodušování reálných situací 	Výrazy: <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz - podmínky při úpravách výrazů 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice a nerovnice v množině reálných čísel - řeší různými metodami soustavy rovnic - používá rozkladu kvadratických dvojčlenů a trojčlenů na součin - formuluje a řeší reálné situace pomocí soustav rovnic - analyzuje a řeší problémy ve slovních úlohách - ověří správnost řešení slovní úlohy 	Lineární rovnice a nerovnice, soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých: <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice s jednou neznámou - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - lineární nerovnice s jednou neznámou - soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - kvadratické rovnice - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice - přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k 	Funkce: <ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - definice funkce, definiční obor a obor hodnot - závislá a nezávislá proměnná - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>příslušnému grafu a naopak</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyčte z grafu podstatné informace (např. nejmenší a největší hodnota, růst, pokles) - vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - porovnává početní řešení rovnice a grafické určování kořenů lineárních rovnic a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 	<ul style="list-style-type: none"> - nákresy, schémata, tabulky - graf funkce, vlastnosti funkce - přímá úměrnost, vlastnosti funkce - lineární funkce, vlastnosti funkce - nepřímá úměrnost, vlastnosti funkce - grafické řešení lineárních rovnic a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých. - kvadratická funkce - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice podobných trojúhelníků - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 	<p>Podobnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost, poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti - dělení úsečky v daném poměru - výkresy, plány, mapy - funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) - rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) - načrtne a sestrojí obraz tělesa v rovině - načrtne síť těles v rovině - používá a převádí jednotky objemu - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - určuje a charakterizuje základní prostorové 	<p>Tělesa:</p> <p>jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
útvary, analyzuje jejich vlastnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy úvěr, vklad, doba úrokování, inflace - rozumí principu složeného úrokování a umořování dluhu 	Finanční matematika <ul style="list-style-type: none"> - úvěr a vklad - úrokování, doba úrokování, inflace - umořování dluhu 	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých matematických oblastí 	Nestandardní aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a logické analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	

MATEMATIKA

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojem zlomek a smíšené číslo - vyjadřuje s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: zlomkem a desetinným číslem - provádí operace v oboru racionálních čísel - provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly - provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, převádí zlomek na smíšené číslo a naopak) - zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech - ví, co jsou čísla navzájem převrácená - užívá pojem periodické číslo a umí ho porovnat s jinými čísly - využívá náčrtku k řešení slovních úloh - vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel - popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel 	<p>Racionální čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose - rozšiřování a krácení zlomků - sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - desetinné zlomky - racionální čísla kladná, záporná a nula - převrácené číslo - absolutní hodnota racionálního čísla - znázornění a porovnávání racionálních čísel - slovní úlohy 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy pro rychlost, jednotky ve tvaru zlomku

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - žák užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek a část poměrem - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; - pracuje s měřítky map a plánů - stanoví poměr ze zadaných údajů - využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - rozliší přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí 	<p>Poměr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, převrácený poměr, postupný poměr, úměra - dělení celku v daném poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru, měřítko - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi veličinami <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - měřítko mapy <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočty pomocí trojčlenky
<ul style="list-style-type: none"> - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - určí počet procent, je-li dána procentová část a základ - určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ - určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část - užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část procentem - provádí početní operace v množině desetinných čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zobrazí desetinná čísla na číselné ose - 	<p>Procenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základ, procento, procentová část, počet procent - výpočet procenta, procentové části, základu - promile - slovní úlohy - úrok, jednoduché úrokování 	<p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentrace <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - procenta ve sdělovacích prostředcích

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - žák zná z paměti druhé mocniny celých čísel od 1 do 10 a využívá je při výpočtech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) - zaokrouhluje čísla s danou přesností - účelně a efektivně využívá kalkulátor - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálného čísla - odhaduje výsledek - užívá Pythagorovu větu k výpočtům a ke konstrukci délky úsečky 	<p>Mocniny a odmocniny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina - iracionální čísla, reálná čísla, - Pythagorova věta - mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami - zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - určování mocnin a odmocnin pomocí kalkulátoru - slovní úlohy 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis jednotek <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a spolupráce při řešení praktických úloh
<ul style="list-style-type: none"> - žák rozpozná krychli, kvádr, kolmý hranol - žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka - rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol) - žák načrtne a sestrojí síť krychle - používá pojmy síť tělesa, plášť, podstava - načrtne krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - sestrojí krychli ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 	<p>Hranoly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - převody jednotek obsahu a objemu - hranoly, rozdělení hranolů, kvádr, krychle - objem a povrch kvádrů a krychle - objem a povrch jiných hranolů - slovní úlohy 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádra - používá a převádí jednotky objemu - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života 		

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

MATEMATIKA

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci - určuje hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných - sčítá, odčítá, násobí mnohočleny a dělí jednočlenem - provádí rozklad pomocí vzorců a vytýkání - žák využívá při úpravě výrazů vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 	<p>Výrazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná - výrazy s proměnnými - mnohočlen 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice a nerovnice v množině reálných čísel - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - aplikuje znalosti množinové symboliky 	<p>Rovnice a nerovnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost, rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou - úpravy rovnic a zkouška - řešení slovních úloh pomocí rovnic - lineární nerovnice s jednou neznámou - výpočet neznámé ze vzorce 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi veličinami, slovní úlohy o pohybu
<ul style="list-style-type: none"> - pozná základní rovinné útvary: kružnice, kruh - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 	<p>Kruh, kružnice a válec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kružnice a kruh - vzájemná poloha přímky a kružnice, tětiva - vnější a vnitřní dotyk, středná - kruhový oblouk a jeho délka 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne kružnici a válec - rozpozná síť válce - zobrazuje válec v rovině, sestruje síť válce - používá pojmy podstava, plášť - vypočítává obsah kruhu, délku kružnice, - odhaduje a vypočítá povrch a objem válce - používá a převádí jednotky objemu - užívá kalkulátoru k výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> - kruhová výseč - válec, objem a povrch válce - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá pojmu množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) - využívá dostupnou matematickou symboliku 	<p>Konstrukční úlohy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - množina všech bodů dané vlastnosti - základní konstrukční úlohy (osa úsečky, osa úhlu) - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - složitější geometrické úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) - pracuje s časovou osou - převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak - samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu - porovná kvantitativní vztahy, které jsou uvedeny v různých tabulkách nebo v tabulce a diagramu - porovná soubory dat - vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 	<p>Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, znak, četnost znaků - aritmetický průměr, medián, modus, odchylka - diagramy 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje a zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - čte, interpretuje a vytváří tabulky, diagramy a grafy

MATEMATIKA

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - rozkládá výraz na součin - sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny - upravuje výrazy - úpravu výrazu používá jako prostředek pro zjednodušování reálných situací 	<p>Výrazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz - podmínky při úpravách výrazů 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice a nerovnice v množině reálných čísel - řeší různými metodami soustavy rovnic - formuluje a řeší reálné situace pomocí soustav rovnic - analyzuje a řeší problémy ve slovních úlohách - ověří správnost řešení slovní úlohy 	<p>Lineární rovnice a nerovnice, soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice s jednou neznámou - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - lineární nerovnice s jednou neznámou - soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice - přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak - vyčte z grafu podstatné informace (např. 	<p>Funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - definice funkce, definiční obor a obor hodnot - závislá a nezávislá proměnná - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti - nákresy, schémata, tabulky 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>nejmenší a největší hodnota, růst, pokles)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - porovnává početní řešení rovnice a grafické určování kořenů lineárních rovnic a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých - používá rozkladu kvadratických dvojčlenů a trojčlenů na součin 	<ul style="list-style-type: none"> - graf funkce, vlastnosti funkce - přímá úměrnost, vlastnosti funkce - lineární funkce, vlastnosti funkce - nepřímá úměrnost, vlastnosti funkce - grafické řešení lineárních rovnic a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých. - kvadratická funkce, kvadratické rovnice - slovní úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice podobných trojúhelníků - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 	<p>Podobnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost, poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti - dělení úsečky v daném poměru - výkresy, plány, mapy - funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) - rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) - načrtne a sestrojí obraz tělesa v rovině - načrtne síť těles v rovině - používá a převádí jednotky objemu - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti 	<p>Tělesa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan, kužel, koule - komolý jehlan - komolý kužel - slovní úlohy 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých matematických oblastí 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a logické analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	

5.3. INFORMATIKA

5.3.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní technologie ve všech vzdělávacích oblastech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Informatika a výpočetní technika pokrývá oblast Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP ZV a zahrnuje vzdělávací oblast „Člověk a svět práce - Využití digitálních technologií“ RVP ZV.

Předmět je zařazen do I., II., III. a IV. ročníku studia. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem 18 studentů.

Dotace je jednodinová (ve druhém a třetím ročníku je zařazen obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce - Využití digitálních technologií*); od III. ročníku s možností volby náročnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie, které rozvíjí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení - učitel:

- Vede studenty k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní - učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální - učitel:

- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské - učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje studentům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k ICT v oblasti ochrany soukromí vlastního i druhých

Kompetence pracovní - učitel

- vede žáky k efektivitě vlastní práce
- vede žáky k efektivnímu využití techniky a technologie
- vede žáky k využití získaných poznatků v ostatních předmětech a při reálných činnostech
- pomocí motivačních technik podporuje snahu žáků o úsporu práce efektivním využitím znalostí a vazeb

5.3.1. INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s informační technikou a poskytne první pomoc při úrazu - ošetřuje informační techniku a chrání ji před poškozením 	<p>Úvodní blok - seznámení s prostředím</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojové trendy informačních technologií - přihlašování, popis systému a sítě, školní účty, web, e-mail - služby a IS: rozvrhy a suplování, výměna dokumentů - další školní technika a služby v oblasti ICT - scanner, tiskárny, digi-foto, kopírka - školní řád a legislativa ČR dotýkající se oblasti ICT 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní aspekty využití výpočetní techniky a softwaru <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítač jako komunikační médium
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž 	<ul style="list-style-type: none"> - Data v grafu a tabulce 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>dat (tabulka versus graf)</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů 	<ul style="list-style-type: none"> - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> - Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> - Algoritmizace a programování - Programování ve Scratchi - Programování v systémech Umimeprogramovat - Alternativně programování v Kodu - Sestavení scénáře - Opakování - Bloky 	

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

II. ROČNÍK

<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Posílání zpráv 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<ul style="list-style-type: none"> - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost 	
<p>Žákyně/žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Standardizovaná schémata a modely 	

<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Metody zabezpečení přístupu k datům - Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - rozumí fungování počítačových sítí, chápe význam protokolu, zná a umí používat běžné služby internetu - rozumí propojení jednotlivých digitálních zařízení v síti 	<p>Počítačové sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historie počítačových sítí - Běžné služby lokální sítě - sdílení dat, zařízení, práce nad společnými daty - Vznik a rozvoj internetu, jeho základní služby - *Protokol, jeho význam, běžné příklady (TCP/IP, DNS, HTTP, FTP, POP3, SMTP, TELNET/SSH...) <p>Mobilní služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Operátoři, tarify 	<p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití digitálních technologií - počítače, periférie - vzájemná komunikace zařízení, bezdrátová technologie
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - používá tabulkový kalkulátor ke zpracování dat a k prezentaci výsledků formou grafů - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vzájemné vztahy mezi údaji 	<p>Tabulkový kalkulátor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizace dat v sešitu - listy, řádky a sloupce, buňky, oblasti - vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce - Úprava formátu a datového typu v buňce - *Vzorec, adresace relativní a absolutní, základní matematické, statistické a logické funkce - *Tvorba grafů na základě existujících dat, typy grafů a jejich úprava 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>M</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje vývoj u základních komponent, periférií - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - vysvětlí význam jednotlivých součástí počítače a základní principy fungování, umí řešit jednoduché problémy - pracuje uživatelským způsobem s perifériemi PC, umí je zapojit - umí odstranit jednoduché problémy provozu PC 	<p>Fungování PC</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojové trendy informačních technologií II. - komponenty počítače: procesor, vnitřní a vnější paměti, vstupní a výstupní zařízení, obrazovky, základní charakteristika a vývoj - běh počítače - programy a jejich vykonávání, přerušení - problémové situace s během programů, při práci se soubory a záznamovými médii, při základních úkonech na webu a při používání e-mailové služby 	<p>F: SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití digitálních technologií
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní funkce digitální techniky (digitální fotoaparát, scanner, mobilní telefon,...) - zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software a multimediálních technologií - pokročilým způsobem zpracovává multimédia - dodržuje základní bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením 	<p>Multimédia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitální technika – počítač a periferní zařízení - Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy - Grafika, tvorba animace, digitální fotografie - Digitální fotoaparát, přenos dat - Scannování - *Videosekvence - záznam, přenos do PC, zpracování a střih - *Záznam a úprava zvukového záznamu, kompozice pomocí not - *Kompresce, formáty, kodeky, kompatibilita, normy 	<p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití digitálních technologií - digitální technika <p>Vv</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět

* volitelná náročnost

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA – PLATÍ OD 1. 9. 2024

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák podle návodu zprovozní robota a otestuje jeho funkčnost - Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby 	<ul style="list-style-type: none"> - Oživení robota - Sestavení programu s opakováním a rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota - Používání senzorů - Čtení programu - Projekt „Můj robot“ 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<ul style="list-style-type: none"> - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví jednoduchý 3D model 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvorba 3D primitivních těles - Tvorba těles Boolovskými metodami - Vytváření vlastních těles a jejich další využití při 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - upraví model tak, aby byl vhodný pro 3D tisk - používá opakování, rozhodování, proměnné - exportuje model do 3D tiskového formátu - využije 3D tiskárnu pro realizaci modelu - vyřeší problém tvorbou reálného 3D modelu 	<ul style="list-style-type: none"> tvorbě složitějších těles nebo scén - Úprava modelu pro praktické potřeby 3D tisku - Export modelu do stl formátu - Příprava 3D tiskárny k tisku - Realizace 3D tisku 	

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací - využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů - využívá dostupných služeb informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci a vlastnímu vzdělávání - posuzuje věrohodnost a relevanci informací a informačních zdrojů, vyhledává v databázích, na portálech a pomocí vyhledávacích strojů na webu - zpracuje a prezentuje (s využitím základů grafiky) na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>Práce s informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - On-line zdroje - rozcestníky, vyhledávání, informační systémy na internetu - *Ověřování a hodnocení informací, rozptyl, relevance, impaktový faktor aj. <p>Počítačová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy rastrové a vektorové grafiky <p>Prezentace informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací - Prezentace, multimédia - prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití a kritické hodnocení relevance informačních zdrojů <p>VV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafika

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Umí zpracovat graficky postup jednoduchého výpočtu - aplikace - zpracuje a prezentuje postup – analýzu jednoduchého úkolu 	Základy programování <ul style="list-style-type: none"> - Základní syntaktická pravidla - Program, podprogram – vývojový diagram - Programová struktura a jednoduché aplikace 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software a multimediálních technologií - *tvoří webové stránky pokročilými metodami a podle standardů W3C (xhtml, styly) 	Tvorba webových stránek <ul style="list-style-type: none"> - Základní syntaktická pravidla HTML, *XHTML, dokumentace on-line, základní a často používané značky a jejich atributy - Kaskádové styly - myšlenka, způsob zápisu, základní entity a atributy - *Další standardy W3C týkající se webu, DOM, základy javascriptu 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - Kreativita Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - využívá informační a komunikační služby v souladu se stávajícími etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky - řeší efektivně problémové situace na počítači - při práci s výpočetní technikou využívá teoretické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardware a software - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - ctí zásady počítačové bezpečnosti, rozumí dějům v počítačové síti, fungování služeb a jejich zabezpečení 	Počítačová bezpečnost <ul style="list-style-type: none"> - Monitorování služeb a dat v síti, firewall, bezpečnost a soukromí - Zabezpečení operačního systému, souborů - *Šifrování, kontrola konzistence 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

* volitelná náročnost

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA – PLATÍ OD 1. 9. 2025

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<ul style="list-style-type: none"> - Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pořídí digitální záznam mikroskopovaného objektu - Získaná grafická data zpracuje a odstraní chyby - Prostorová data převede do 3D formy 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s digitální mikroskopovací technikou - Úprava a korekce grafického materiálu - Alternativně 3D realizace nasnímaného objektu 	Bi – zobrazovací techniky
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým 	<p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>vybavením</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy <p>Zabezpečení počítače a dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Komplexní programový projekt 	

5.4. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.4.1. DĚJEPIS

Charakteristika vzdělávacího oboru

Hlavním posláním výuky dějepisu na nižším stupni osmiletého gymnázia je přispět k položení základů odpovědného a kultivovaného občanství mladého člověka. Cílem vzdělávání v předmětu dějepis by mělo být utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k rozvíjení zájmu o současnost a minulost národa i jiných kulturních společenství, pomáhá utvářet a upevňovat vědomí sounáležitosti k evropské kultuře.

Výuka má přispívat k odhalování společenských jevů, dějů a změn, vede k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase. Žák by se měl orientovat v hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi.

Na základě faktografie z oblasti historie, etiky, politiky, právních a ekonomických faktů by měl žák pochopit každodennosti lidského života.

Žák by měl být veden k úctě k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, k hledání porozumění a pochopení kulturních odlišností a zvláštností lidí, skupin a společenství.

Žák by měl být veden k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů.

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství

Předmětu Dějepis bude vyučováno v I. – IV. ročníku dvě hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné pro řešení problémů
- samostatně řeší problémy, užívá při jejich řešení logické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, je schopen svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

- formuje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- naslouchá promluvám druhých, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a pro spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, chápe potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a společenského významu, ale i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

DĚJEPIS

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí - seznámí se se zdroji informací o minulosti - orientuje se na časové ose a v historické mapě seřadí historické epochy 	<p>Úvod do dějepisu – Člověk v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam zkoumání dějin - Historický čas a prostor 	<p>OV, Z, M</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka a dějin - pochopení historických souvislostí
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše vývoj člověka v pravěku, charakterizuje život pravěkých lidí, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství, zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur - z dochovaných památek vyvodí, proč se má člověk zajímat o svou minulost 	<p>Pravěk archeologie, hominizace, chronologie /práce, způsob života, společenské vztahy, kultura/ prolínání pravěku s dobou historickou</p>	<p>Z, Bi, Vv</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a příroda - člověk a pravěká krajina očima Zd. Buriana
<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového dědictví 	<p>Starověk – stát, společnost, písmo, kultura Egypt, Mezopotámie Dálný východ Blízký východ</p>	<p>Z, OV, M, ČJL, Vv, Hv</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání zemí, kultur, stylu projevu <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - rozvoj schopností poznávání - kreativita

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše starověkou řeckou společnost - srovná dnešní a starověký řecký svět - na konkrétních případech vysvětlí přínos antické kultury a uvede různé osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci 	Řecko – Kréta, formování polis, Sparta, Athény, Řecko perské války, Peloponéské války, Makedonie, helénismus, přínos starověkého Řecka lidstvu	Z, ČJL, Vv, Hv, M, F, Tv, OV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí společenské rozdíly hlavních epoch starověkého Říma - popíše život ve starověké společnosti - zdůrazní význam římských postav nejen pro historii, ale i pozdější kulturu - vysvětlí zrod křesťanství - vysvětlí podstatu antické společnosti 	Řím – doba královská, republika, císařství, křesťanství, barbari, pád Říma, přínos starověkého Říma lidstvu	Z, ČJL, Vv, Hv, OV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - uchovávání tradic - pochopení historických souvislostí Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty a postoje
<ul style="list-style-type: none"> - Srovná život římského státu s ostatním územím Evropy - zhodnotí význam Říma pro vývoj evropské civilizace 	Evropa v době římského impéria <ul style="list-style-type: none"> - Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	Z, Vv Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

Povedeme žáky k získávání základních dovedností, které jsou nutné pro práci historika, ale i konzumenta historie.

Žák se naučí informativně pracovat s literaturou, časopisy, internetem.

DĚJEPIS

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popíše středověkou společnost, uvede rozdíly mezi starověkem a středověkem - porovná základní rysy západoevropské, byzantské a islámské společnosti - zhodnotí přínos franské říše, Normanů pro Evropu 	<p>Evropa v raném středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nový etnický obraz Evropy - Islámské říše – Arabové, Turci 	<p>Z, Vv</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše život Slovanů a objasní situaci Velkomoravské říše - zhodnotí význam mise C+M 	<p>Slované – Velká Morava</p>	<p>ČJL, Z</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše cíle, charakterizuje jednotlivé státy záp. Evropy 	<p>Vznik států západní Evropy</p>	<p>Z, OV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace - hodnoty, postoje
<ul style="list-style-type: none"> - Objasní, jakou úlohu a význam má církev ve středověké společnosti - popíše strukturu církevních organizací - zhodnotí přínos církve pro kulturu a vzdělání - popíše boj církve s pohany a vysvětlí pojem kacíř 	<p>Církev a středověká společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Křesťanství a středověká Evropa – papežství, císařství, křížové výpravy 	<p>OV, Vv, Hv, ČJL</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchovávání tradic - komunikace - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Dovede charakterizovat středověký stát v období vrcholného středověku - orientuje se v tradičních zájmech a problémech jednotlivých států - zhodnotí snahu měst po emancipaci 	<p>Evropa v období vrcholného středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura společnosti, funkce jednotlivých vrstev 	<p>OV, Z, ČJL</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje postavení českého státu v Evropě v době přemyslovské a lucemburské - vyjmenuje nejznámější osobnosti tohoto období - na kulturních památkách dokumentuje jednotlivá období 	<p>Český stát a velmoci ve vrcholném středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přemyslovci, Lucemburkové 	<p>Z, ČJL, Vv, Hv</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí, uchovávání tradic
<ul style="list-style-type: none"> - Umí popsat husitskou společnost, její cíle - popíše stav husitského válečného umění - vysvětlí význam představitelů husitského období 	<p>Husitství, reformace a její šíření Evropou</p>	<p>ČJL, Z, OV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje - uchovávání tradic <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje pohusitské období - zhodnotí postavení státu v době Jiřího z Poděbrad - vysvětlí krizi české společnosti v době pohusitské 	<p>Doba poděbradská a jagellonská</p>	<p>Vv</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí význam renesance pro další vývoj - vyjmenuje nejznámější renesanční umělce a popíše jejich činnost - objasní význam reformace a vysvětlí průběh a výsledky české reformace - popíše objevitelské plavby a zhodnotí jejich význam 	Renesance, humanismus, zámořské objevy, počátky dobývání světa	Vv, Hv, ČJL, Tv Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - uchovávaní tradic - hodnoty, postoje Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá - poznávání zemí, kultur, stylu projevu
<ul style="list-style-type: none"> - Srovná a vysvětlí absolutistický stát s předcházejícím obdobím - popíše základní problémy Evropy v tomto období - vysvětlí vztahy mezi světskou a církevní mocí v 16. stol. 	Vznik absolutismu v Evropě <ul style="list-style-type: none"> - Anglie, Francie, Svatá říše římská 	Z, OV, ČJL Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace - interpretace
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje jednotlivá kulturní období středověku - popíše život v Evropě v jednotlivých kulturních epochách - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti jednotlivých kulturních epoch 	Kultura středověku <ul style="list-style-type: none"> - románské, gotické, renesanční umění a vzdělanost 	ČJL, Vv, Hv, Z Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - uchovávaní tradic Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme - poznávání lidí

Žák se seznámí s počátky osídlení Rožnovska, podle možností absolvuje tematickou exkurzi.

DĚJEPIS

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí jak obchod, zámořské objevy změnily postavení států v Evropě, srovná s podobným dopadem, který měla valašská kolonizace na Rožnovsko - orientuje se v nově vzniklé náboženské situaci, umí vysvětlit pojmy: reformace, protireformace, katolíci, protestanti, znovu si připomene vliv křesťanství na každodenní život člověka a kulturu, bude sledovat poměry v této době na Valašsku 	<p>Modernizace společnosti v 16. - 17. století v Evropě</p>	<p>Při vyučování jednotlivých témat dějepisná látka přesahuje a doplňuje získané znalosti z výuky českého jazyka – zejména literárních dovedností, výtvarné a hudební výchovy, zeměpisu.</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost - poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none"> - popíše poměry v českých zemích v době nástupu Habsburků u nás, zdůvodní postavení Habsburků v Evropě - vysvětlí podstatu sporu českých stavů s Habsburky – Rudolfův majestát - popíše průběh sporu, léta 1618–1620, zhodnotí výsledek sporu, Obnovené zřízení zemské - zdůvodní význam kultury v době rudolfínské 	<p>Habsburkové, vznik habsburské monarchie</p>	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace - interpretace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí - uchovávání tradic

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny mocenského sporu - orientuje se na mapě Evropy té doby - popíše vojenství, seznámí se s bitvou např. na Bílé hoře, u Jankova - vysvětlí, proč se Valaši zúčastnili protihabsburského odboje - zhodnotí výsledky války, a jaký měly vliv na další vývoj v Evropě 	Třicetiletá válka	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá - pochopení historických souvislostí - interpretace
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí myšlenkové změny, které nastaly v období po třicetileté válce – konstituční monarchie, osvícenství, nástup vědeckých objevů do praxe - charakterizuje znaky kapitalismu, srovná feudalismus s kapitalismem a zdůvodní přednosti nové epochy - popíše události v jednotlivých zemích světa: - Anglie – parlamentarismus, konstituční monarchie - USA-republika, ústavnost, nezatíženost tradicí - Francie-absolutismus, merkantilismus, vliv na evropské myšlení, kulturu - Německo-militarismus, vzestup Pruska - Rusko-vliv reforem Petra I. a Kateřiny II. - Rusko se stává evropskou mocností 	Svět ve druhé polovině 17. století a v 18. století – nástup kapitalismu <ul style="list-style-type: none"> - Industrializace a její důsledky pro společnost - Vznik USA 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost - uchovávaní tradic <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje důsledky porážky českých stavů za třicetileté války - charakterizuje Valašsko po válce – emigrace, druhé nevolnictví, zbojnictví, rozvoj hospodářství – bude sledovat z lidové slovesnosti, a historických prací Č. Kramoliše 	České země po třicetileté válce a období osvětského absolutismu <ul style="list-style-type: none"> - barokní kultura a osvícenství 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace - interpretace

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s barokní kulturou – významné stavby regionu - vysvětlí přínos reforem Marie Terezie a Josefa II. pro rozvoj habsburského státu a našich zemí - popíše změny, které se dotkly Rožnovska v této době 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše francouzskou společnost před revolucí, orientuje se v příčinách nespokojenosti - definuje pojem revoluce a zhodnotí její postavení v dějinách - sestaví osnovu průběhu revolučních událostí - zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv - vysvětlí, čím FR ovlivnila vývoj v Evropě - vypráví dle osnovy o Napoleonovi a jeho vojenských akcích, zhodnotí význam Francouzské revoluce pro vývoj 19. a 20. století 	<p>Velká francouzská revoluce a její ohlas v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napoleonské období a vliv na vývoj Evropy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání zemí, kultur, stylu, projevu - pochopení historických souvislostí - uchovávaní tradic
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí pojmům: průmyslová revoluce, liberalismus, socialismus, všeslovanství, všenněmectví, národní obrození - zhodnotí význam národního obrození, orientuje se i v problémech, které nastartovaly NO - uvědomí si postavení Moravy v Rakousku, vliv lázeňství v Rožnově na hospodářské a společenské změny na Rožnovsku, čtyřicátá léta – vliv vlastenectví, prožívání událostí r. 1848 na Rožnovsku, vyvrcholení NO v této oblasti - znalost autorů a jejich přínos pro českou kulturu- ovlivňuje každodenní život 	<p>Národní obrození a myšlenkové a kulturní proudy 19. Století</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření novodobého českého národa 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání - poznávání lidí - hodnoty, postoje <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí význam Vídeňského kongresu na další vývoj v Evropě, liberalismus proti konzervatismu - politika Svaté aliance – období míru, které vyústí v další konflikty dvacátého století - kolonialismus – klady a zápory - v čem spočívá kapitalizace českých zemí – srovnání s ostatní Evropou - vysvětlí úlohu Ruska v první polovině 19. století - vysvětlí úsilí Němců a Italů po sjednocení - vysvětlí v čem r.1848-49 byl pro řadu evropských národů přelomovým - popíše výsledky událostí roku 1848 u nás, význam zrušení roboty – kapitalizace Rakouska - vysvětlí, v čem tkví problémy vztahů mezi Čechy a Němci - srovná období Metternichovského absolutismu s Bachovým - uvědomí si význam romantismu na událostech první poloviny 19. Století 	<p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - politické proudy, strany, občanská práva v 19. století 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá - pochopení historických souvislostí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost - hodnoty, postoje - komunikace - kooperace
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje změny, které přineslo světu období druhé poloviny 19. století – průmyslová výroba, vědecké objevy, zdokonalování kapitalismu /monopolní kapitalismus, rozvoj světového obchodu, sociální problémy a jejich řešení/ - vysvětlí, jaký význam pro svět mělo sjednocení Německa a Itálie - chápe důvody rozdělení Evropy - popíše úsilí Ruska o získání vlivu na Balkáně, národně osvobozovací hnutí na Balkáně dodnes 	<p>Svět druhé poloviny 19. Století</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní rozrůzněnost doby 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá - pochopení historických souvislostí

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>nevyřešilo vztahy mezi národy, náboženstvími, kulturou</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam Francie pro rozvoj kultury druhé poloviny 19. stol. - vysvětlí, v čem spočívá vzestup USA 		
<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí postavení českého národa v Rakousku a R-U, popíše vztahy Čechů s Němci - charakterizuje hospodářský, politický a kulturní vývoj v tomto období - uvědomí si význam osobností českého národa v tomto období: F. Palacký, T. G. Masaryk - srovná, v čem se lišil život na Valašsku s životem dnes /Moravská babička/ 	<p>Rakousko, Rakousko – Uhersko, utváření české politiky a řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - konflikty mezi velmocemi, problém kolonialismu 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání - poznávání lidí - uchovávání tradic
<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje Evropu před první světovou válkou - zdůvodní příčiny první světové války - popíše průběh světové války – bojiště, způsob vedení bojů - vysvětlí mírové podmínky vítězů a srovná s představami poražených - uvědomí si postavení Čechů v období války 	<p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p>	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost - hodnoty, postoje <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí

Žáci se seznámí s novodobými dějinami Rožnovska, podle možností absolvují besedu, exkurzi, zapojí se do projektu.

DĚJEPIS

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí změny, které přinesla 1. světová válka a vyvodí z nich další vývoj - uvědomí si problémy, které nastanou - popíše evropské konference a jejich přínos pro nové uspořádání světa 	<p>Svět na konci a po první světové válce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politické uspořádání Evropy - Úloha USA ve světě 	<p>Z, ČJL, Vv, Hv, OV</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - kooperace - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše vznik Československa, vysvětlí činnost exilu i domácích politiků - popíše 28. říjen 1918 a uvědomí si jeho význam - seznámí se s národnostními, hospodářskými a zahraničně-politickými problémy Československa - srovná uspořádání I. republiky s dneškem 	<p>Vznik Československa, charakter Československa a jeho vývoj ve 20. letech 20. století</p>	<p>OV, Z, ČJL, Hv, Vv</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí - uchovávání tradic
<ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje a definuje příčiny krize poválečného lidstva, pochopí pojmy fašismus, komunismus, demokracie, totalitní společnost - uvědomí si problematiku ekonomického vývoje a krizí 	<p>Světová hospodářská krize</p>	<p>OV, Z</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá - poznávání zemí, kultur, stylu, projevu

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše problémy vztahů Čechů a Slováků, Čechů a Němců - vysvětlí, jak se světové události dotýkají národních i místních problémů - charakterizuje německou politiku vůči Československu 	<p>Krize v Československu, vývoj Československa ve 30. letech 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus 	<p>ČJL, OV, Z</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchovávání tradic - pochopení historických souvislostí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí důsledky Mnichovské konference ve své době a dnes, popíše Mnichovskou dohodu - charakterizuje II. republiku a porovná s I. republikou - pracuje s dokumentem, dobovou literaturou 	<p>Mnichovská konference a její důsledky</p>	<p>OV, Z</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace - interpretace <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše průběh II. světové války - charakterizuje negativní jevy války (holocaust, válečné cíle, rozpad spojenců) 	<p>Svět na prahu 2. světové války Vypuknutí 2. světové války Průřez etapami 2. světové války</p>	<p>OV, Z, F, Ch</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost - hodnoty, postoje <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Zapojí se do projektu „Válka ve vzpomínkách v mém bydlišti“ - popíše československý odboj doma i v zahraničí 	<p>Češi a Slováci za 2. světové války</p> <ul style="list-style-type: none"> - holocaust, domácí a zahraniční odboj 	<p>Mediální prezentace, pamětnické výpovědi Návštěva památníku místa bojů Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení historických souvislostí
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí problematiku vývoje světa po II. světové válce a bude je porovnávat s vývojem ve svém bydlišti, kraji - popíše bipolární svět, úlohu velmocí, problematiku studené války, lokální konflikty, dekolonizaci, problémy třetího světa, globalizaci 	<p>Politické, mocenské a ekonomické důsledky 2. světové války</p> <ul style="list-style-type: none"> - situace v zemích východního bloku - studená válka - rozpad kolonialismu, mimoevropský svět 	<p>Z</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá - poznávání zemí, kultur, stylu, projevu - pochopení historických souvislostí
<ul style="list-style-type: none"> - Konfrontují teorii s pamětnickými vzpomínkami - vyjmenuje a popíše hlavní mezníky ve vývoji Československa a České republiky – Únor 1948, procesy 50. let, sovětizaci společnosti, ekonomiky, kultury, každodenního života, rok 1968, normalizaci, problematiku exilu a disidentu - popíše události 17. listopadu, vysvětlí základní problémy současnosti, pracuje s dobovým dokumentem - vyjmenuje hlavní osobnosti politického vývoje 20. století 	<p>Vývoj Československa po 2. světové válce Vznik České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy současnosti - věda, technika, vzdělání jako faktory vývoje 	<p>Mediální prezentace, Hv, ČJL, Vv Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlíme <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost - hodnoty, postoje

Žáci se seznámí s problémy moderních dějin, zapojí se podle možností do projektů, budou analyzovat témata na základě zkušeností.

5.4.2. OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka teoretickými znalostmi i praktickými dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti, směřuje žáky k poznání dějinného, sociálního a kulturně historického kontextu života lidí v jejich rozmanitosti i nejširších souvislostech, jimiž jsou souvislosti globální. Utváření pozitivních občanských postojů, povědomí o evropském civilizačním a kulturním okruhu podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany a prevence diskriminujících, neuctivých, netolerantních postojů jak ve vztahu k lidem, etnikům, tak k přírodním a kulturním hodnotám. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti, spravování osobního rozpočtu a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Cílem je posilovat informovanost o veřejných záležitostech, aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě.

Vzdělávací obor Občanská výchova napomáhá žákům orientovat se v sociální realitě, začlenit se do společenských vztahů, poznávat osobnost a jednání sebe sama i druhých lidí. Rozvíjeno je rovněž utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, vnímání předsudků v nazírání na roli žen a mužů ve společnosti. Žáci jsou vedeni k vyjadřování vlastních postojů, k odhalování myšlenkové manipulace a k přiměřenému obhajování svých práv. Obor seznamuje žáky s hospodářským životem, světem financí, práva, přibližuje činnost politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby aktivního zapojení do života v demokratické společnosti. Učí žáky respektu, mravním principům a odpovědnosti za vlastní názory a jednání.

Občanská výchova vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a zdraví. Přirozeně využívá možností, které mu poskytují průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Svým charakterem úzce souvisí s tématy ostatních předmětů (český jazyk, dějepis, biologie, svět práce, aj.)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cíl občanské výchovy je dán jeho univerzálností a bezprostředním propojením s osobností žáka. Nejde v první řadě o informace, ale o jeho osobnostní a sociální růst. Proto je důležité, aby byl předmět úzce spojen s bezprostřední sociální zkušeností žáka a organicky propojen s ostatními předměty. Atmosféra důvěry a tolerance je nezbytná, respekt k žákům předpokladem.

Občanská výchova je vyučována ve všech ročnících nižšího gymnázia a je dotována v I. a ve IV. ročníku 2 hodinami týdně (1 hodina patří výchově k občanství a 1 výchově ke zdraví), v následujících ročnících 1 hodinou týdně.

Ve vyučovací oblasti je nutné používat rozmanité formy výuky s důrazem na výuku problémovou spojenou se skupinovou prací a z ní vyplývající kolektivní i individuální odpovědností za výsledek. Uprímný rozhovor a osobní hodnotové angažmá učitele vede k vytvoření atmosféry důvěry, která je pro ten předmět základním předpokladem.

K výuce není třeba odborná učebna, ale příjemný a osobitý školní prostor.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- doplňování si vědomostí a rozvíjení a prohlubování dovedností v procesu vzdělávání, jejich propojování s již nabytými znalostmi, k systematizování a vědomému využívání pro svůj další rozvoj a uplatnění ve společnosti
- efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.)
- hodnocení získaných informací z hlediska jejich věrohodnosti a ke zpracovávání a využívání při svém studiu a práci
- kritickému hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení i práce
- kritickému přístupu k různým zdrojům informací
- organizaci a řízení vlastního učení, a to při samostatné i skupinové práci
- pozitivnímu hodnocení přínosu učení pro svůj život
- práci s chybou - chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- reagování na hodnocení ze strany druhých, k přijímání rady i kritiky
- sebemotivaci k dalšímu učení
- transferu - schopnosti aplikace z jedné situace do druhé
- učení se ve vztazích

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k:

- aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech při řešení problémů
- nacházení různých alternativ řešení
- navrhování jiných variant řešení a zvažování jejich předností, rizik a možných negativních důsledků
- obhajobě a prezentaci výsledků své práce
- orientaci v nově vzniklých situacích a k pružnému reagování na ně
- otevřenosti poznávání nových a originálních postupů
- ověření si teoretických poznatků v praxi a při aplikaci v dalších činnostech - k aktivnímu zapojení při situačních hrách, dramatizaci
- rozpoznání problému, rozčlenění na segmenty a navrhování postupných kroků k jejich řešení
- řešení úkolů v učebnici podle zadání
- uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
- uplatňování základních myšlenkových operací
- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- využití médií

- využívání svých individuálních schopností a získaných vědomostí a dovedností při samostatném řešení problémů
- zpracování projektů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace
- jasnému, přiměřenému a srozumitelnému vyjadřování vzhledem ke komunikačnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných
- multikulturní komunikaci
- nácvičku písemných projevů
- nonverbální komunikaci - mimika, gestikulace, řeč těla
- porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, jejich správné interpretaci a věcné argumentaci
- praktickému využívání komunikativních dovedností v dalším studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě
- pružnému reagování na rozvoj informačních a komunikačních technologií a jejich využívání při komunikaci s okolním světem
- rozšiřování slovní zásoby
- sebevědomému vystupování při komunikaci
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- adekvátnímu vystupování na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- adaptaci na měnící se životní a pracovní podmínky a k aktivnímu a tvořivému ovlivňování svých schopností a možností
- budování sebevědomí
- korekci svého jednání a chování
- posuzování svých reálných fyzických i duševních možností, ke schopnosti sebereflexe, odhadování důsledků vlastního chování a jednání v nejrůznějších situacích
- pozitivnímu vztahu k vlastnímu zdraví, k začleňování činností podporující zdravý životní styl do svého života
- praktické výměně zkušeností
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- respektování jiného názoru při týmové práci
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání
- stanovování si cílů a priorit s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách
- vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci
- vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii

- vytváření sociálních kontaktů při realizaci úkolů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- aktivnímu zapojování do občanského života, svého okolí a společnosti
- dodržování pravidel slušného chování
- hájení svých práv i práv jiných a aktivnímu vystupování proti jejich potlačování
- hrdosti a vlastenectví
- kulturnímu chování, oblékání, mluvě
- ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách
- poskytování účinné pomoci a k zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- poznávání problémů jiných zemí /rasismus, intolerance, násilí/
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- stanovování si krátkodobých i perspektivních cílů, vycházejících nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a k jejich cílevědomému uspokojování
- takovému rozhodování, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe i jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem
- taktímu chování a schopnosti empatie
- toleranci odlišnosti rasové, náboženské...
- toleranci, vstřícnosti a otevřenosti, ale i ke kritičnosti k názoru druhých, k chápání jejich potřeb a postojů a k respektování různorodosti hodnot člověka
- vnímání, přijímání, vytváření a rozvíjení etických, kulturních a duchovních hodnot, které ale nespočívají pouze v materiálním uspokojování lidských potřeb
- vztahu a k ochraně životního prostředí
- zaujímání odpovědných postojů k otázkám politickým, sociálním, kulturním, ekologickým, filosofickým a ekonomickým
- zdvořilosti
- zodpovědnému a tvořivému přístupu k plnění svých povinností a úkolů
- zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu, tým

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování řádu učeben, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků - vedení sešitu , DÚ, ...
- hospodárnému využívání pomůcek, sešitu, učebnic, pracovních sešitů

- orientaci v učebnici (najít potřebnou informaci)
- práci na počítači, s internetem
- práci s mapou, plánem, statistikou
- práci ve dvojicích, ve skupině, v týmu, na stanovištích, ...
- prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny
- účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech
- vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektech apod.

OBČANSKÁ VÝCHOVA

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdůvodní potřebu měření času a vzniku hodin. - Umí správně využívat čas k práci, zábavě i odpočinku. - Rozumí zákonitostem střídání ročních období, dne a noci. - Orientuje se v kalendáři, zná důležité letopočty spjaté se státními svátky. - Vysvětlí původ a způsob dodržování svátků a tradic. - Vypráví o významných státních svátcích a výročích. - Porovná české svátky se svátky jiných zemí a kultur. <ul style="list-style-type: none"> - Prohloubí znalosti o památkách v obci a jejím okolí, důležitých historických událostech a významných osobnostech. - Umí poskytnout stručné informace o své obci - Orientuje se v struktuře obecního zřízení. - Pochopí rozdíl mezi státní správou a samosprávou. - Uvědomuje si odpovědnost za stav životního prostředí. 	<p>Člověk v rytmu času</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čas - Denní rytmus - Cyklus přírody - Kalendář, státní svátky, významné dny, tradice <p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obecní zřízení - Životní prostředí 	<p>Průřezová témata:</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychohygiena: správný denní rytmus - Seberegulace a sebeorganizace: pozitivně strávený volný čas - Vzájemné poznávání žáků a sebepoznání - Hodnota zdraví, psychohygiena, prevence psychopatologických jevů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: porovnání denního rytmu různých kultur i historických epoch - Evropa a svět nás zajímá: porovnání rodinných struktur různých národů - Evropa a svět nás zajímá: zvláštnosti jednotlivých sociokulturních skupin v ČR, národnostní menšiny, státní a evropské symboly <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference: poznávání kulturních specifik Čechů a Valachů - Multikulturalita: základní lidská práva a jejich dodržování, rovnocennost všech skupin - Kulturní diference, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity: rovnocennost národů, xenofobie, nacionalismus, rasismus, výchova k respektování odlišností <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy: vesnice – město - základní podmínky života: ekologické globální problémy

<ul style="list-style-type: none"> - Chápe rozdíly mezi rolemi v rodině. - Objasní funkce rodiny. - Porozumí vztahům v rodině, rodinným problémům. - Objasní právní předpoklady vzniku manželství, uvědomuje si funkce zákonných zástupců. - Chápe pojmy úplná a neúplná rodina. - Popíše způsoby náhradní rodinné péče. - Uplatňuje citlivý přístup k tématům týkajících se neúplných, nefunkčních či patologických rodin. - Umí správně verbálně i nonverbálně komunikovat v různých situacích. - Využívá vhodných prostředků komunikace k vyjadřování svých myšlenek, postojů a pocitů. - Popíše, co je typické pro vlastní region. - Uvědomuje si různorodost jazykových prostředků. - Objasní účel státních symbolů a způsoby jejich používání. - Vysvětlí význam dělení státní moci, popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci. - Vypráví o slavných předcích a osobnostech českého národa. - Popíše významná místa naší země, hlavní město. - Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. - Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavení a role muže a ženy - Příbuzenské vztahy - Manželství - Emocionální, reprodukční, ochranná, ekonomická a výchovná funkce rodiny - Náhradní rodinná péče - Komunikace <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - Život v regionech - Český jazyk - Státní symboly - ČR jako demokratický právní stát, dělení státní moci - Národní historie - Významné osobnosti - Naši prezidenti - Hlavní město 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí: i já přispívám k ochraně životního prostředí - Den Země <p>Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: předsudky a stereotypy - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - získávání informací o zdraví v mediálních prostředcích <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova k vlastenectví <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidská komunikace (kompromis, konstruktivní kritika, řešení konfliktů) zásady, chyby - multikultura (prosociálnost v multikulturní společnosti) - lidská práva (vývoj lidských práv a jejich zdroje) - poznání vlastní osobnosti (úvahy nad mravními zásadami, optimismus v životě, rozvoj sebevědomí, sebeovládání a hodnotové orientace) - základy sexuální výchovy (zodpovědný vztah k sexualitě, sexuální identita) - rodina (pravidla, práva a povinnosti, role a očekávání) <p><u>Přesahy a vazby:</u></p> <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání ročních období, dne a noci - zeměpisný popis České republiky - globální problémy světa
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Konkretizuje přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, vysvětlí příčiny sociální nerovnosti lidí. - Uvádí příklady nerovného postavení lidí. - Respektuje odlišné názory, zájmy a myšlení lidí. - Hodnotí a zaujímá vlastní stanoviska v pluralitě názorů. - Uvědomuje si závažnost lidské nesnášenlivosti. - Rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti a jednání, která ohrožují práva druhých lidí. - Uvádí některá práva Všeobecné deklarace lidských práv. - Zná základní práva vymezená Úmluvou o právech dítěte. - Ví, kam se obrátit, jsou-li práva ohrožována. - Hájí svá práva a dodržuje povinnosti. - Vysvětlí, co je konflikt a jaké jsou jeho příčiny. - Nachází vhodné techniky řešení konfliktu. - Na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování cílů v rodině, škole, obci. - Popíše systém českého školství. - Porovnává některé typy škol. - Rozumí svým žákovským právům i povinnostem. - Naučí se sestavit přiměřený učební plán. - Zná zásady racionální přípravy na vyučování. - Objasní význam žákovské samosprávy. 	<p>Lidská setkání a zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - Dokumenty o lidských právech - Práva a povinnosti - Konflikty a způsoby řešení <p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systém školství v ČR - Pravidla ve škole - Racionální příprava na vyučování 	<ul style="list-style-type: none"> - slavní čeští cestovatelé - práce s mapou - významné přírodní útvary v Čechách - lidská práva ve světě <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s časovou osou - významné letopočty české historie - slavní čeští panovníci - vývoj lidských práv <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidová slovesnost - komunikace, její pravidla a druhy, rozvoj komunikačních dovedností - dramatická výchova – zvládání konfliktních situací - čeština a její útvary (dialekty, slang) - slavní čeští spisovatelé <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové písně, koledy - slavní čeští skladatelé česká hymna <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slavní čeští výtvarníci - významné umělecké památky v Čechách i ve světě <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopady chemických látek na životní prostředí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fauna a flóra České republiky a Valaška - úvod do ekologie - slavní čeští biologové - významné přírodní útvary v Čechách - fyzické změny v dospívání - biologické důsledky závislosti na návykových
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojmy zdraví, zdravý životní styl, prevence. - Porozumí vazbě mezi zdravím a nemocí, otázky prevence. - Popíše komponenty zdravého životního stylu Uplatňuje osobní, intimní a duševní hygienu v denním životě. - Popíše svůj denní režim. - Dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl. - Porozumí významu hodnoty přátelství, kamarádství, lásky. - Dokáže řešit konfliktní a krizové situace s co nejmenším dopadem na osobnost. - Posoudí a rozpozná krizové situace (ohrožení, týrání, zneužívání, šikana). - Objasní nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně oblasti šikanování. - Vyjmenuje nejbližší krizová centra. - Dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi. - Dovede poskytnout první pomoc při běžných úrazech. - Zná signály CO a telefonní čísla tísňového volání. - Vyjmenuje obsah domácí lékárničky. - Obhájí význam zdravé výživy pro fyzické i psychické zdraví člověka. - Zhodnotí důsledky nevhodného stravování na zdraví jedince. - Pokouší se sestavit vlastní žebříček hodnot Stanoví pozitivní hodnoty člověka při výběru kamaráda, přítele, partnera. - Rozpozná návykové látky (alkohol, kouření, drogy). - Uplatňuje osvojené způsoby odmítání 	<p>Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duševní a tělesné zdraví - Denní režim - Kamarádství, přátelství, láska - Vyrovnávání se s problémy - Způsoby chování v krizových situacích, ochrana člověka za mimořádných událostí - Šikana - Dětská krizová centra a linky důvěry - Zásady první pomoci – zástava dýchání, zástava srdce, prudké krvácení - Domácí lékárnička - Vliv výživy - Sestavení jídelníčku - Pozitivní cíle a hodnoty - Kouření - Alkoholismus - Dospívání - Základy sexuální výchovy 	<p>látkách</p> <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché matematické úkony
---	---	---

<p>návykových látek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posoudí sociální i zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových a dopingových látek, hazardních her. - Vyjmenuje vývojová stádia jedince. - Prokáže základní znalosti v problematice biologických a psychosomatických změn v dospívání. - Vysvětlí rozdíly mezi chlapcem a dívkou v období dospívání. - Chápe rozdíl mezi láskou a přátelstvím, mezi rodičovskou a partnerskou láskou . - Vysvětlí rozdíly v sexuální orientaci člověka. - Seznámí se s doporučenými tituly odborné literatury v oblasti sexuální výchovy. <ul style="list-style-type: none"> - Uvede příklady dodržování pravidel hygieny práce při některých činnostech. - Uplatňuje předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví dle vnitřního řádu školy (v předmětech Tv, Ch, Fy, laboratorních pracích). - Dokáže poskytnout první pomoc a vyhledat centra odborné pomoci. - Reaguje správně na signály při vyhlášení mimořádných situací ohrožení. <p>-</p>	<p>Hygiena práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní návyky, bezpečnost a zdraví při pracovních činnostech 	
---	--	--

Poznámka: 1 hodina věnována výchově ke zdraví, jedna hodina občanské výchově

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La – Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí pojmu socializace. - Chápe důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince. - Rozlišuje různé sociální skupiny. - Vnímá rodinu jako primární skupinu. - Chápe správné a nesprávné chování ve školní skupině, proti nevhodnému chování umí zasáhnout. - Seznámí se s propojením školních a mimoškolních institucí. - Rozlišuje vrstevnické skupiny podle jejich aktivit, cílů a zájmů. - Rozpozná negativní vliv vrstevnické skupiny. - Charakterizuje komunikaci verbální a nonverbální. - Volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi. - Popíše některé komunikační chyby. - Vnímá, jak různé komunikační strategie působí na ostatní. - Charakterizuje prostředky masové komunikace, posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění. - Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. 	<p>Život mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patříme k lidem - Společenské a sociální skupiny: rodina, škola, vrstevníci - Komunikace - Média, masová kultura, prostředky masové komunikace 	<p>Průřezová témata:</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova k vlastenectví - formy participace občanů v politickém životě: volby, principy demokracie, státní moc <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: zvláštnosti jednotlivých sociokulturních skupin v ČR, národnostní menšiny, státní a evropské symboly - Evropa a svět nás zajímá: porovnání kultur různých národů <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity: rovnocennost národů, xenofobie, nacionalismus, rasismus, výchova k respektování odlišností - Multikulturalita: kulturní diference, vývoj kultur <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - hledání volných pracovních míst, práce s internetem (nabídka SŠ, VŠ...) <p>Osobností a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznání silných a slabých stránek, stanovení vlastních cílů - mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy - komunikace: dramatická výchova – rozvoj komunikačních dovedností v různých situacích - seberegulace a sebeřízení (dopravní nehody)

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojem kultura. - Projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly a respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti. - Rozlišuje různé druhy umění. - Vysvětlí funkce umění. - Charakterizuje nejvýznamnější náboženské systémy a jejich principy. - Respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí. - Popíše nejstarší formy náboženství. - Prohloubí znalosti o slušném chování. - Chová se kulturně, dle pravidel etikety. - Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. - Vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí. - Uvede přehled hlavních kulturních institucí v našem regionu. - Vypráví o některých kulturních tradicích města, regionu, státu. - Charakterizuje nejvýznamnější umělecké slohy. - Předloží příklady zajímavých a památných míst našeho státu. - Rozpozná význačná díla z oblasti kultury. - Uvádí příklady historických osobností, rozumí jejich přínosu. - Uvádí příklady typických zvyklostí a tradic. - Vyjmenuje některé organizace a úřady pro ochranu životního prostředí. - Objasní příčiny a důsledky globálních problémů. 	<p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultura a umění - Víra a náboženství - Nejstarší formy náboženství - Slušné chování, etiketa - Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice - Kulturní instituce, jejich typy a význam pro život (v regionu, v ČR) - Charakteristika jednotlivých uměleckých slohů - Národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice) <p>Poznej a chraň svoji krajinu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana přírodního a kulturního bohatství - Zachraňme Zemi 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy, základní podmínky života: ekologické globální problémy - vztah člověka k prostředí: i já přispívám k ochraně životního prostředí <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - masová kultura, masmédia (kritický přístup k působení médií, obrana proti jejich manipulaci, realita a pseudorealita) - hospodaření s penězi a majetkem (rozumné nakládání s penězi, otázky národního hospodářství, ekonomika a etika) - přírodní krásy vlasti (citový vztah člověka k přírodě, zodpovědnost za přírodní prostředí) <p>Přesahy a vazby:</p> <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština a její útvary (dialekty, slang) - pověsti - rozvoj komunikačních dovedností (převyprávění pověstí) - druhy literárního umění, slavní čeští spisovatelé <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slavní čeští panovníci - významné letopočty - historický vývoj států, ukázky z dějepisu - časová datace uměleckých směrů, společenská situace <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisný popis ČR

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Zaujímá aktivní postoj k ochraně přírody a životního prostředí. - Chápe spoluodpovědnost člověka za svět. - Chová se šetrně k životnímu prostředí . - Vysvětlí pojem potřeba, rozlišuje potřeby nezbytné a zbytečné. - Seznámí se s funkcí peněz. - Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany. - Uvede příklady porušování a ochrany vlastnictví. - Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak proti němu lze aktivně vystupovat. - Dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi. - Popíše způsob tvorby státního rozpočtu, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát své výdaje směřuje. - Uvede příklady dávek a příspěvků, které získávají občané. 	<p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potřeby - Majetek a vlastnictví - Formy vlastnictví - Hmotné a duševní vlastnictví - Ochrana vlastnictví - Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - významné přírodní útvary v Čechách - globální problémy, nejpostiženější oblasti - typy států ve světě <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodopisný popis ČR - významné přírodní útvary v Čechách - popis ekologických globálních problémů - dopravní nehody, první pomoc <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slavní čeští výtvarníci - významné umělecké památky v Čechách - druhy výtvarného umění, památky - kresba křížovatek <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové písně, česká hymna <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etymologie pojmů <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché početní úkony (příjmy, výdaje) <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy hudebního umění, umělci - zvuky z ulice <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - balet, tanec <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brzdná dráha, reflexní materiály

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Objasní úkoly státu. - Charakterizuj základní znaky státu. - Rozlišuje nejčastější typy a formy státu, na příkladech porovnává jejich znaky. - Popíše typy států v dějinách. - Charakterizuje hlavní znaky demokracie. - Objasní výhody demokratického řízení státu v každodenním životě občanů. - Podá důkazy těchto výhod na příkladech ze života svého města. - Rozpozná demokratické a nedemokratické projevy. - Vysvětlí smysl voleb v demokratických státech. - Popíše druhy voleb. - Uvede příklady, jak výsledky voleb ovlivňují každodenní život občanů. - Seznámí spolužáky s konkrétními výsledky nejbližších voleb. - Vysvětlí význam demokratického volebního práva. - Popíše systém územní správy. - Chápe Ústavu ČR jako základní zákon země. - Objasní hlavní úkoly složek státní moci, jejich orgánů a institucí. - Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obce, kraje, státu. - Popíše způsob nabytí a pozbytí státního občanství ČR. - Vysvětlí pojem národ a vlast. - Popíše významné historické mezníky v dějinách národa. - Objasní účel národních a státních symbolů. - Vysvětlí důvod dodržování jednotlivých státních svátků. 	<p>Řízení společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát (úkoly, znaky, formy, historické typy) - Znaky demokracie, politický pluralismus - Význam a formy voleb - Začlenění do veřejného života - Ústava ČR - Státní moc a její složky - Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - Státní občanství ČR - Pojem vlast a národ, historické mezníky národa, národní a státní symboly, státní svátky, hlavní město 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - Zná zásadní památky hlavního města. - Popíše hlavní úkoly Evropské unie. - Vysvětlí, proč je mezinárodní spolupráce důležitá. - Rozpozná netolerantní chování lidí. - Aktivně vystupuje vůči nacionalismu, rasismu a xenofobii. - Uvádí příklady některých mezinárodních organizací. - Uvědomuje si důležitost sebeochrany za mimořádných událostech. - Vysvětlí, jak správně používat linky tísňového volání. - Dokáže rozpoznat varovné signály. - Zná zásady první pomoci. - Umí rozpoznat projevy šikany . - Popíše způsob řešení šikany. - Zná pravidla bezpečnosti při sportu. - Objasní důležitost dodržování lidských práv a nutnost jejich ochrany. - Vyjmenuje některé dokumenty o lidských právech. - Popíše různé formy diskriminace. - Chápe pravidla jako nutnost pro svou ochranu a fungování společného života. - Rozpozná porušování svobody. - Rozumí pojmem morálka a mravnost. - Zná základní práva Všeobecné deklarace lidských 	<p>Svět kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce mezi zeměmi Evropy - Tolerance k menšinám, nacionalismus, rasismus, xenofobie - Mezinárodní organizace - Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí - Šikana, agrese - Bezpečné sportování <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokumenty o lidských právech - Rovnost a nerovnost - Svoboda a autorita - Morálka a mravnost - Všeobecná deklarace lidských práv 	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>práv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posoudí možnosti vzdělávání a přípravy na povolání v našem regionu. - Shromáždí informace o problémech nezaměstnanosti a možnostech jejich řešení. - Orientuje se v problematice dopravních předpisů. - Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. - Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. - Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního způsobu života. 	<p>Lidská činnost, povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatnění ve světě práce - Možnosti vzdělávání v našem region - Problémy nezaměstnanosti Dopravní výchova - Dopravní značky - Předpisy (zejména chodci, cyklisté, chování v dopravním prostředku) - Porušování předpisů v silničním provozu 	

OBČANSKÁ VÝCHOVA

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže identifikovat jednotlivá stadia vývoje člověka. - Rozpozná vlastní silné a slabé stránky. - Posoudí vliv osobnostních vlastností na dosahování cílů. - Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí. - Uvědomí si své klady a posiluje je. - Porozumí pojmům motivace, vůle, temperament a charakter. - Rozpozná, které motivy jsou pro člověka obzvlášť důležité. - Objasní význam vůle při překonávání překážek. - Charakterizuje jednotlivé temperamentové typy. - Rozlišuje „charakterní“ a „bezcharakterní“ jednání. - Chápe pojmy schopnost, nadání, talent, genialita, kreativita, inteligence. <ul style="list-style-type: none"> - Objasní pojem vjem, vnímání, sociální vnímání, představa. - Uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací o světě. - Uvědomí si závislost vnímání na ostatních lidech. 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývojová stadia člověka - Tělesné, psychické a sociální změny v pubertě a problémy s nimi spojené - Sebepoznání, sebepojetí, sebehodnocení, sebevědomí - Motivace, volní vlastnosti, temperament, charakter - Schopnosti (nadání, talent, genialita), kreativita, inteligence <p>Psychické procesy a stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smyslové vnímání, sociální vnímání, představivost - Myšlení - Paměť a pozornost 	<p>Průřezová témata :</p> <p>Multikulturní výchova komunikace intra a interkulturní Mediální výchova komunikace, informační zdroje pro volbu vzdělání a povolání, reklama a péče o zdraví Osobnostní a sociální výchova sebepoznání a sebereflexe, volba vhodného partnera Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech volný pohyb pracovních sil v rámci Evropy a světa, mezilidská solidarita v globálním světě Výchova demokratického občana Lidská práva, Ústava ČR Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská solidarita, pomoc člověku v nouzi (pomoc anonymnímu člověku, veřejná a osobní angažovanost) - smysl života (já, vzor pro druhé, cíl života a mé postoje) - vztahy mezi lidmi (pozitivní vztah k menšinám a diverzitám) <p>Přesahy a vazby:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Uvědomí si chybné tendence při vnímání druhých lidí. - Objasní pojem myšlení, myšlenková operace. - Hledá nové způsoby řešení problémů. - Neomezuje se jen na jeden úhel pohledu či řešení problému. - Objasní pojem paměť, zapomínání, pozornost. - Chápe zákonitosti paměti, zapomínání, pozornosti. - Zná různé druhy paměti. - Uplatňuje pravidla pro pamatování. - Využívá poznatků pro větší efektivitu vlastního učení (např. paměťový typ). - Definuje rozdíl mezi hrou, učením a prací. - Objasní rozdíl mezi levou a pravou hemisférou. - Rozumí pojmům cit, afekt, vášeň, nálada. - Rozezná druhy citů. - Pojmenuje vlastní emoce, hledá jejich příčiny. <ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje asertivní, agresivní a pasivní jednání. - Rozpozná nevýhody agresivního a pasivního jednání. - Vyjadřuje vlastní názor a postoj. - Umí asertivně vyjádřit a přijmout pochvalu i kritiku. - Rozlišuje původce stresu. - Zkouší zvládat stresové situace. - Hledá vhodné způsoby řešení konfliktů. - Ví, jak řešit neshody či konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Učení, hra a práce - City <p>Člověk v sociálních vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebeprosazení se - Náročná životní situace - Konflikty v lidských vztazích - Lidská solidarita, pomoc člověku v nouzi - Potřební lidé ve společnosti - Mezilidská komunikace - Problémy lidské nesnášenlivosti 	<p>Bi: Biologické determinanty růstu organismu Účinky návykových látek na organismus Mužské a ženské pohlavní ústrojí Těhotenství a porod Pohlavní choroby</p> <p>D: Vývoj lidských práv – významné historické dokumenty</p> <p>Z: Rasové a národnostní menšiny v ČR</p> <p>Ch: Chemické složení návykových látek</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - Doloží význam solidarity mezi lidmi. - Vyjádří, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi. - Ví, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. - Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí. - Objasní potřebu tolerance ve společnosti. - Rozliší projevy rasistické, xenofobní a extremistické. <ul style="list-style-type: none"> - Popíše základní principy a funkce dělby práce. - Doloží rozsáhlost výrobních i nevýrobních řetězců. - Uvědomuje si důležitost vzájemné spolupráce a konkurence. - Rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví. - Vyjmenuje příklad práce, půdy, kapitálu - Rozlišuje různé druhy potřeb. - Zamýšlí si nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky. - Předkládá příklady statků a služeb. - Vysvětlí funkce peněz. - Rozlišuje hotovostní a nehotovostní peníze. 	<p style="text-align: center;">Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dělbá práce, specializace - Výrobní faktory - Potřeby, statky a služby - Peníze - Ceny - Fungování trhu 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje debetní a kreditní kartu. - Objasní proces vzniku ceny. - Vyroží podstatu fungování trhu na příkladu chování kupujících a prodávajících. - Uvede příklad možnosti ovlivnění poptávky. - Charakterizuje subjekty trhu. - Rozumí propojení ekonomických subjektů. - Vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami. - Dodržuje společně stanovené zásady. - Chápe důležitost dodržování pravidel pro fungování společnosti. - Rozumí pojmům právní vztah, právní řád, právní odvětví. - Rozliší účastníky právních vztahů (osoby fyzické a právnické). - Vyhledá potřebné právní normy v konkrétní situaci. - Vyhledává informace v Ústavě ČR. - Uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu. - Vyroží podstatu fungování zákonodárné moci. - Chápe rozdíl mezi většinovým a poměrným volebním systémem. - Chápe význam a úkoly vlády a prezidenta ČR. - Vysvětlí vzájemnou provázanost zákonodárné a výkonné moci. 	<p>Právní minimum</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravidla - Systém práva - Právní vztahy - Ústava - Státní symboly - Moc zákonodárná - Moc výkonná - Moc soudní - Základní práva a svobody 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Popíše soustavu soudů v ČR. - Vysvětlí význam soudní moci. - Orientuje se v systému českého práva. - Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešupek a trestný čin, uvede jejich příklady. - Respektuje normy, které se ho týkají (předpisy silničního provozu apod). - Definuje základní lidská práva a orientuje se v dokumentech, v nichž jsou zakotvena. - Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. - Rozpozná projevy intolerance v chování lidí a zaujímá k nim aktivní postoj. - Rozlišuje hlavní principy levicových a pravicových stran. - Zamýšlí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních. - Vyjmenuje orgány EU a jejich funkce. - Porovnává soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR. - Předvídá a rozpozná možná nebezpečí v konfliktních a krizových situacích. - Zvládá bezpečné chování v situacích hromadného 	<p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní lidská práva a práva dítěte - Dokumenty o lidských právech - Ochrana lidských práv - Poškození lidských práv, šikana, diskriminace - Vývoj lidských práv <p>Politika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Politické spektrum - Evropská unie a právo <p>Péče o zdraví, osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečné chování v situacích hromadného ohrožení - Návykové látky a zákon - Rizika zneužívání návykových látek - Anorexie, bulimie 	
--	--	--

<p>ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none">- Chápe právní důsledky zneužití návykových látek.- Vymezí hodnoty člověka, které hrají důležitou roli při navazování přátelských a partnerských vztahů.- Chápe rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností – zdravotní, právní, sociální.- Uvědomuje si rizika spojená s předčasným ukončením těhotenství.- Orientuje se v možnostech ochrany proti pohlavním chorobám a předčasnému otěhotnění.	<p>Základy sexuální výchovy</p> <ul style="list-style-type: none">- Muž – žena, láska- Volba partnera- Antikoncepce	
---	--	--

OBČANSKÁ VÝCHOVA

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popíše průběh a vývoj integračních procesů v Evropě. - Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů. - Orientuje se v struktuře obecního zřízení. - Pochopí rozdíl mezi státní správou a samosprávou. - Vysvětlí význam dělení státní moci, popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci. - Vysvětlí funkci a význam právního řádu v každodenním životě lidí. - Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele. - Respektuje práva druhých lidí. - Objasní význam právní úpravy vztahů – manželství, vlastnictví, pracovní poměr. - Provádí jednoduché právní úkony, chápe jejich důsledky. - Uvede příklady některých smluv: osobní přeprava, koupě, pronájem, oprava věci. - Vysvětlí základní úkoly orgánů právní ochrany občanů. - Uvede příklady trestní postížitelnosti v případech 	<p>Občanství aneb kam patřím</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanem své obce - Občanem státu - Občanem Evropské unie <p>Občan a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odvětví práva v ČR - Občanské právo - Vlastnictví a ochrana majetku <p>Právní ochrana</p>	<p>Průřezová témata :</p> <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanem evropské unie <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globální svět a jeho problémy <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - masmédiá v globální kultuře <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - citový život člověka v rodině <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svět a Evropa, Mezinárodní organizace <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principy demokracie, Právní řád <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální svět a jeho problémy (bída a země třetího světa) <p>Přesahy a vazby</p>

<p>protiprávního jednání.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomuje si rizika porušování práv. - Rozumí základním vztahům vyplývajících z pracovního poměru. - Konkretizuje možnosti, jak získat informace o volbě povolání. - Zajímá se o problémy nezaměstnanosti a způsoby jejich řešení. - Rozlišuje základní formy podnikání. - Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. - Popíše způsob tvorby státního rozpočtu, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát své výdaje směřuje. - Uvede příklady dávek a příspěvků, které získávají občané. - Orientuje se v systému sociálních dávek a institucí sociální sítě. - Vysvětlí funkci peněz. - Ukáže na příkladech vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení. - Uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. - Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. - Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého. - Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. - Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání 	<ul style="list-style-type: none"> - Orgány právní ochrany - Trestní právo - Občanské soudní řízení Volba povolání - Vzdělání a volba povolání - Profesní požadavky - Pracovní právo Hospodaření - Stát a národní hospodářství - Státní rozpočet - Záchytná sociální síť - Banky a bankovníctví - Právní úprava podnikání 	<p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj peněz - Historické kořeny práva - Historické mezníky české státnosti - Vývoj integračních procesů v Evropě <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sféry vlivu mezinárodních organizací
--	--	--

<p>s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímá rodinu jako primární skupinu. - Chápe rozdíly mezi rolami v rodině. - Objasní funkce rodiny. - Porozumí vztahům v rodině, rodinným problémům. - Objasní právní předpoklady vzniku manželství, uvědomuje si funkce zákonných zástupců. - Chápe pojmy úplná a neúplná rodina. - Popíše způsoby náhradní rodinné péče. - Uplatňuje citlivý přístup k tématům týkajících se neúplných, nefunkčních či patologických rodin. <ul style="list-style-type: none"> - Uvede příklady globálních problémů. - Vytváří si osobní názor na globální problémy. - Vysvětlí příčiny globálních problémů a možné důsledky pro život lidstva i jedince. - Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů. - Uvádí způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni. - Uvede příklady terorismu. - Objasní roli ozbrojených sil při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru. - Pojmenuje některé projevy globalizace, porovná jejich klady a zápory. - Posoudí vliv masmédií na utváření postojů lidí k těmto problémům . 	<p>Rodina a zákony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina - Rodina a děti - Rozvod z pohledu dítěte <p>Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globální problémy - Rozvojové cíle - Role ČR 	
---	--	--

Poznámka: 1h týdně + 1 hodina týdně Výchova ke zdraví

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La – Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

5.5. ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.5.1. FYZIKA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Fyzika ukazuje žákům zákonitosti a podstatu přírodních jevů, napomáhá jim uvědomovat si svou existenci coby součást přírody a vesmíru.

Zprostředkovává žákům zážitek působení přírodních sil, tím v nich probouzí schopnost nadšení a podněcuje zájem o hlubší poznání.

Vede žáky k souběžnému používání empirických i teoretických prostředků poznání.

Žáci si osvojují schopnost soustavně a objektivně pozorovat, provádět měření a vyslovovat závěry.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hlavní náplní výuky fyziky je vést žáky k tomu, aby chápali, že přírodní děje mají fyzikální příčiny a aby rozuměli různým typům fyzikálních dějů .

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali své znalosti aplikovat a aby využívali matematický aparát pro odvození a popis jednoduchých fyzikálních vztahů.

Žáci aplikují své znalosti a ověřují si některé zákonitosti při provádění praktických měření. Ve výuce je dbáno na to, aby si žáci vytvořili představu o přírodních jevech a jejich velmi širokém významu v přírodě, technické praxi, medicínských a ostatních přírodovědných oborech. Žáci tedy mají možnost poznat souvislosti fyziky s ostatními přírodovědnými obory a získat tak základy pro případné další studium přírodovědného, technického či medicínského zaměření.

Ve výuce jsou používány vhodné pomůcky a jsou prováděny demonstrační pokusy. K dispozici je učebna s didaktickou technikou a fyzikální laboratoř pro provádění praktických cvičení.

Fyzika se vyučuje v prvním, druhém a třetím ročníku v rozsahu 2 hodin týdně, ve čtvrtém ročníku jako dvouapůlhodinový předmět, zde je jako součást oboru začleněno Cvičení z fyziky. Podle potřeby jsou některé hodiny půleny pro provádění laboratorních cvičení.

Obsah učiva je uveden v tematickém časovém plánu na daný školní rok.

Ve výuce se kromě frontálního vyučování používají metody týmové práce – skupinová či partnerská (při provádění měření, při práci s tabulkami, internetem, časopisy, s aktuálními údaji z médií apod.). Komunikativní schopnosti se pěstují při diskuzi nad problémovými otázkami a při diskuzi nad referáty, které si žáci k aktuálním tématům samostatně připravují. Součástí výuky jsou vhodné exkurze.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Enviromentální výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k osvojení důležitých poznatků z vybraných okruhů učiva, a díky jim k poznávání významu fyziky pro vytváření vědeckého obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií
- k rozvoji logického uvažování a myšlení
- k osvojení základních metod práce při poznávání fyzikálních objektů a procesů
- k osvojení základů kvantitativní gramotnosti tím, že podněcuje žáky k vlastním jednoduchým výpočtům a seznamuje je s konkrétními technickými aplikacemi matematické přesnosti a spolehlivosti
- k práci s různými zdroji informací a s informačními technologiemi
- ke schopnosti soustředění při řešení jednoduchých úloh z paměti
- ke kritickému pohledu na zdroje informací
- k touze po pravdě připomínáním otevřenosti vědeckých faktů veřejné kontrole
- ke kladnému vztahu k vědě a zkoumání
- ke schopnosti porovnat modelové situace a skutečné složité situace
- k nalézání souvislostí různého rozsahu při poukazování na formální podobnost některých vztahů
- k vytváření fyzikálního myšlení při posuzování každodenní technické reality

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k pozitivnímu přístupu k problémovým situacím a ke strukturaci problému
- ke schopnosti odlišit podstatné od nepodstatného při řešení problému
- k vědomému uplatňování základních logických myšlenkových operací na úkor operací verbálních
- k dovednosti učinit si představu o rozměru výsledku, o schopnosti odhadu
- ke hledání řešení rozmanitými cestami a k rozšiřování možností cest, jak se k řešení dobrat
- k iniciativním přístupům, k nápadům
- ke schopnosti nahradit reálnou situaci zjednodušeným pohledem
- k pozitivnímu přístupu k nedokonalosti své i ostatních – vyžadováním údaje o přesnosti měření
- k touze po hledání velkorysých řešení nejen ve vědeckém světě, ale i v osobních situacích

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- ke správnému a bezpečnému používání pomůcek a měřidel při praktickém cvičení
- k práci s tabulkami a učebnicemi a dalšími zdroji informací (odborná literatura, internet apod.)

- k dodržování bezpečnostních zásad při práci v laboratoři
- ke znalosti jednoduchých pravidel první pomoci
- k tvorbě grafů, k porozumění grafům a k práci s nimi
- k zpracování protokolu o měření a jeho výsledku
- ke spolupráci ve skupinách a k prezentaci výsledku práce

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k zážitku věcné, efektivní, neemotivní komunikace posilováním prvků soustředěné skupinové či partnerské práce
- k pohledu na prostředí vědeckých a technických dat jako na prostředí zajímavé a vhodné k diskusi
- ke korektnímu zacházení s vědeckou informací, ke schopnosti této informaci porozumět a nezkresleně ji přetlumočit
- ke schopnosti sebekontroly žáků a schopnosti pravdivě posoudit, zda vědecké informace rozumějí
- k osvojování si návyku vyjadřovat se korektně, věcně a stručně,
- k uvážlivému zacházení s číselnými údaji
- k chápání diskuse spíše jako příležitosti nalézt nedostatky ve vlastním názoru než jen v prosazování svého názoru
- ke schopnosti nediskvalifikovat předem chybující účastníky diskuse, ale vnímat je jako partnery, se kterými se dobírá pohledu správnějšího a ne jako své protivníky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k přesvědčení o smyslu a estetické kvalitě fyzikálních principů a ke zvědavosti
- k uvědomění si velkého přesahu základních fyzikálních zákonů a jeho vztahu k lidskému hledání a dotazování
- ke zkušenosti, že skutečný život vždy přesahuje osobní modelovou představu
- k silnému prožitku smyslu týmové práce pomocí společných aktivit (práce ve skupinách, sdílení experimentálních dat, prezentace)
- ke schopnosti zvládat situace nedostatečnosti, k pomoci nadanějších žáků slabším a k respektu slabších žáků k nadaným v atmosféře vzájemné slušnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- ke vztahu k úkolu či povinnosti jako přirozené a neobtěžující součásti života
- k návyku osobní záruky za vlastní výsledek, postoj a názor nácvikem číselných odhadů, výpočtů a odhadů chyby
- k návyku na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní
- k chuti řešit problém i za cenu možnosti omylu

FYZIKA

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy atom, molekula - stanoví základní vlastnosti látek různých skupenství - dokáže vysvětlit rozdíl mezi strukturou pevné látky, kapaliny a plynu - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - zná základní fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - seznamuje se s převody jednotek veličin - ovládá převody jednotek délky, plochy, objemu, hmotnosti, hustoty a času - změří vhodně zvolenými měřidly některé fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - popíše siloměr, změří velikost gravitační síly - vypočítá velikost gravitační síly 	<p>Látky a tělesa, skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atomy a molekuly - Pevné látky : Struktura pevných látek, látky krystalické a amorfnní, pohyb částic - Kapaliny: Struktura kapalin, difúze, Brownův pohyb - Plyny: struktura plynů <p>Fyzikální veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Délka, plocha, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota a její změny <p>Gravitační pole a gravitační síla</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita, komunikace, spolupráce a řešení problémů při provádění praktických měření a laboratorních úloh – ve všech ročnících <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atomární struktura látek druhy krystalů, význam <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plošný obsah kontinentů apod., povrch a objem Země - vliv teploty na podnebí a počasí - souvislost měření délky a času s pohybem Země kolem Slunce <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy měření v dějinách <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní fyzici

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu atomu - rozliší vodič a izolant podle analýzy jejich vlastností - zná zdroje stejnosměrného proudu - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - prakticky využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet, - rozumí funkci kompasu, využije jej při orientaci 	<p>Elektrické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrický náboj, přenos náboje - Struktura atomu - Elektrické pole, elektrická síla - Jednoduchý elektrický obvod <p>Magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trvalé magnety, póly magnetu - Magnetické síly - Magnetické pole, magnetické indukční čáry - Magnetické pole Země, kompas 	<p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jevy v atmosféře, blesk <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole Země, jeho význam - póly zemské a magnetické - orientace podle mapy

FYZIKA

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - dokáže změřit dráhu tělesa a časový interval - využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem - změří velikost působící síly v jednoduché situaci - určí druhy a vlastnosti sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - vysvětlí, jaké síly působí v reálných situacích, např. brzdění, rozjíždění - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly - rozumí funkci jednoduchých strojů - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení úloh - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení praktických problémů - při jednoduchém experimentu ověří Archimédův zákon - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	<p>Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dráha a trajektorie, rychlost pohybu, - Graf dráhy a rychlosti - Druhy pohybů – rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý - Relativnost pohybu <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Měření síly, druhy sil - Tíhová síla - Skládání sil stejných a opačných směrů - Newtonovy pohybové zákony - Rovnováha na páce a pevné kladce - Tlaková síla a tlak - Třecí síla <p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti tekutin - Tlaková síla, Pascalův zákon, Hydraulické zařízení - Hydrostatický tlak, hydrostatický paradox, spojené nádoby - Archimédův zákon, plování těles - Atmosférický tlak 	<p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprava, grafikon dopravy <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlost vybraných vlakových spojů v ČR, případně Dopravní obslužnost regionu <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - operace s vektory <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biomechanika lidského těla <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanické stroje v technických oborech <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - vodní toky v ČR, průtok vody, význam <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lodní doprava, vodstvo na Zemi, atmosférický tlak <p>Bi, Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam vody a ovzduší pro život na Zemi <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krevní oběh, krevní tlak

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - zná přirozené a umělé zdroje světla - vysvětlí mechanismus zatmění 	<p>Vlastnosti světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdroje světla, rychlost světla v různých prostředích - Stín, zatmění Slunce a Měsíce 	<p>SV</p> <ul style="list-style-type: none"> - moderní technologie, vědecký výzkum

FYZIKA

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, kdy se mechanická práce koná a kdy ne - určí práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu u konkrétních problémů - určí teplo přijaté či odevzdané tělesem - předpoví změnu délky či objemu tělesa při dané změně teploty - rozumí rozdílu mezi světlem a zvukem - porovná rychlosti zvuku v různých prostředích - vysvětlí, co je to ozvěna - rozpozná zdroje zvuku a analyzuje příhodnost prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>Práce a energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanická práce, výkon - Druhy mechanické energie, vzájemné přeměny energie kinetické a potenciální Teplo a teplota - Teplo, vnitřní energie tělesa, výměna tepla, šíření tepla, teplota a teplotní roztažnost - Přeměny skupenství Zvukové děje - Vznik zvuku, zdroj zvuku, šíření zvuku v prostředí, - Rychlost, výška a hlasitost zvuku, odraz zvuku, ozvěna, pohlcování zvuku 	<p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnebí a počasí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - změny skupenství a koloběh vody v přírodě, zvětrávání hornin - měření teploty <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruslení, lyžování <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ucho a slyšení, ochrana před hlukem <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje schéma elektrického obvodu - sestaví podle schématu elektrický obvod - změří elektrický proud a napětí - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - rozumí zapojení rezistorů, vysvětlí zkrat - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Elektrické obvody</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrický proud, zdroje elektrického napětí, spotřebič, spínač - Účinky proudu, Ohmův zákon pro část obvodu - Elektrický odpor, zapojení rezistorů - Stejnoseměrný elektromotor - Elektrická energie, práce a výkon <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí a hluk <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - moderní technologie, vědecký výzkum <p>Projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - energetická náročnost spotřebičů <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průmysl elektrárenský <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výroba elektrické energie - elektrospotřebiče - moderní technologie - informatika - přenosová média <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí, vliv elektráren na životní prostředí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti, posouzení informací o zdrojích energie v médiích

FYZIKA

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - prakticky využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a na cívku s proudem a poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem - vysvětlí význam střídavého proudu - vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí - vysvětlí, jak funguje jistič, zásuvka - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu - rozumí usměrňujícímu účinku diody - vysvětlí výhody polovodičových součástek - zná druhy elektromagnetického vlnění a jejich využití v praxi 	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnet, magnetické pole vodiče s proudem - Užití elektromagnetu, elektromagnetická indukce <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podstata a vznik střídavého proudu - Generátory střídavého proudu - Transformátor - Získávání a přenos elektrické energie <p>Elektrina v domě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečné chování při manipulaci s elektrickými přístroji a zařízeními <p>Polovodiče</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polovodiče vlastní a příměsové - Polovodičová dioda <p>Elektromagnetické vlnění</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a souvislost s problémy životního prostředí <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energetický průmysl, zásobení republiky elektrickou energií <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - polovodičové součástky v moderní technice, např. v mobilech, počítačích, apod.

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché úlohy pomocí zákona odrazu, zakreslí chod paprsku u zrcadla - při lomu světla rozhodne, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - zakreslí průchod paprsku spojkou a rozptylkou - rozumí přeměnám jader - popíše štěpení jádra atomu - zná hlavní části jaderné elektrárny - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - popíše Sluneční soustavu - vyhledá základní údaje o Slunci a planetách v tabulkách - odliší hvězdu a planetu na základě jejich vlastností - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<p>Vlastnosti světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - Zobrazení lomem, tenkou spojkou a rozptylkou - Rozklad bílého světla hranolem <p>Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jádro atomu, přeměny jader, poločas rozpadu - Jaderná energie - Radioaktivní záření - Účinky a využití záření - Štěpná reakce, řetězová reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, jaderné zbraně, jaderná syntéza - Ochrana lidí před radioaktivním zářením <p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluneční soustava a její složení - Měsíční fáze - Vznik, složení a vývoj hvězd 	<p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské oko, čtení pomocí lupy nebo brýlí, podmínky vidění <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání barev <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - problematika světelného znečištění <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura atomu <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaderná energetika <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv radioaktivního záření na člověka, ochrana před zářením <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rizika jaderné havárie <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaderná energie v médiích <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluneční soustava

Cvičení z fyziky je součástí vzdělávacího oboru Fyzika. Přístupnou formou seznamuje žáky se zákonitostmi a podstatou přírodních jevů, napomáhá jim uvědomovat si praktické projevy platnosti fyzikálních zákonů. Umožňuje žákům najít ve fyzikální tematice to podstatné, co je obecně platné a v běžném životě velmi často používané.

Žáci si osvojují schopnost soustavně a objektivně pozorovat, provádět měření, posuzovat přesnost a správnost výsledků a vyslovovat závěry.

Žáci se rovněž seznamují se správným postupem při řešení teoretických úloh.

Hlavní náplní výuky je vést žáky k tomu, aby chápali, jak lze teoretické poznatky ukázat v příkladech praktických cvičení. Kromě toho se seznamují i s teoretickou náplní předmětu – tedy se způsoby řešení fyzikálních úloh, se správným postupem, což představuje nejen samotné řešení úlohy, ale také úpravu jednotek, matematické operace a závěrečné posouzení správnosti výsledku.

K dispozici je fyzikální laboratoř pro provádění praktických cvičení.

CVIČENÍ Z FYZIKY

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s problematikou měření - rozumí příčinám chyb měření - rozlišuje druhy chyb a jejich příčiny - dokáže výpočtem určit potřebné hodnoty <ul style="list-style-type: none"> - ovládá postup při měření délky posuvným měřidlem - změří tímto měřidlem rozměry pravidelného tělesa určí výslednou hodnotu veličiny a chybu měření - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku <ul style="list-style-type: none"> - ovládá postup při měření hmotnosti tělesa pomocí laboratorních vah - rozumí funkci laboratorních vah - ovládá postup při stanovení výpočtu hustoty pravidelného tělesa - změří hmotnost, pomocí údajů o hmotnosti a objemu určí hustotu - porovná výsledek hustoty s údajem v tabulkách - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku 	<p>Měření, chyby měření Postup při měření fyzikální veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpočet aritmetického průměru, absolutní chyby a relativní chyby měření, posouzení přesnosti výsledku <p>Měření délky a objemu pomocí posuvného měřidla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda měření posuvným měřidlem a praktický postup při měření - Měření délky a objemu pravidelného tělesa <p>Měření hmotnosti a hustoty pevné látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda určení hmotnosti a hustoty - Měření hmotnosti na laboratorních vahách - Výpočet hustoty tělesa ze zjištěných hodnot - objemu a hmotnosti 	<p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pomůckami <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočty <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočty <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy měření v dějinách <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočty

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá postup při řešení fyzikální úlohy - rozumí převádění jednotek veličin - vyjádří neznámou veličinu ze vzorce - při výpočtu úlohy dodrží správný a přesný postup - posoudí správnost výsledku - případně porovná výpočet a grafické řešení - sestaví model nakloněné roviny - při praktickém měření zjišťuje velikost průměrné rychlosti - porovná velikost rychlosti při různých sklonech nakloněné roviny - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku - rozumí pojmu třecí síla - změří třecí sílu a ověří její závislost na hmotnosti a kvalitě povrchu - ověří její nezávislost na velikosti povrchu - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku - sestaví páku - ověří podmínku pro rovnováhu na páce výpočtem i prakticky 	<p>Kinematika přímočarého pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpočet rychlosti - Postup při řešení fyzikální úlohy - Převádění jednotek dráhy, času a rychlosti - Výpočet úlohy o pohybu - Graf dráhy a rychlosti pohybu <p>Kinematika rovnoměrného pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohyb tělesa po nakloněné rovině - Druhy přímočarého pohybu - Průměrná rychlost pohybu <p>Vlastnosti třecí síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Třecí síla a její vlastnosti - Závislost třecí síly na hmotnosti - Závislost třecí síly na kvalitě povrchu dotykových ploch <p>Páka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rovnováha na páce 	<p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - silniční a železniční doprava <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprava, dopravní prostředky <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá práci potřebnou pro pohyb tělesa bez tření a s třením - vypočítá práci a výkon potřebný k pohybu - rozumí souvislosti energie, práce a účinnosti - ovládá výpočty s veličinou účinnost - rozumí metodě měření - provede praktické měření s běžným spotřebičem - z údajů na spotřebiči (příkon) a z údajů zjištěných při měření (výkon) vypočítá účinnost varné konvice - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku - rozumí veličině hydrostatický tlak - vysvětlí Pascalův zákon, aplikuje jej při řešení úloh - rozumí hydraulickému lisu - vysvětlí Archimédův zákon, aplikuje jej při řešení úloh, rozumí jeho významu v dopravě - rozumí kalorimetrické rovnici - definuje měrnou tepelnou kapacitu látky - vyjádří z kalorimetrické rovnice potřebnou veličinu 	<p>Mechanická práce, výkon a účinnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpočty: Práce při pohybu po vodorovné podložce - Třecí síla při pohybu ve vodorovném směru - Energie, práce, výkon a účinnost <p>Účinnost varné konvice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení účinnosti varné konvice - Porovnání příkonu a výkonu <p>Mechanika kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpočet hydrostatického tlaku a tlakové síly - Výpočty úloh s užitím Archimédova zákona - Výpočet hloubky ponoření tělesa v kapalině <p>Kalorimetrická rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výpočet tepla předaného při tepelné výměně - Výpočet výsledné teploty - Výpočet počáteční teploty tělesa 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - šetření energií <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lodní doprava <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energetický průmysl - zásobování teplem
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí metodě měření - pomocí vhodného postupu změří potřebné veličiny a s pomocí těchto výsledků určí tepelnou kapacitu pevné látky - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku - rozumí zapojení jednoduchého el. obvodu - sestaví jednoduchý elektrický obvod - zná základní el. veličiny - chápe smysl Ohmova zákona - rozumí pojmu odpor rezistoru a el. spotřebiče - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku - podle návodu sestaví pokus - využívá specifických paprsků ke grafickému sestrojení obrazu - zná vlastnosti ohniska - rozumí pojůmům odraz a lom světla - ověří zákon odrazu světla - ověří zákon lomu světla - změří přibližnou hodnotu indexu lomu - vypracuje protokol o měření a jeho výsledku 	<p>Určení měrné tepelné kapacity pevné látky užitím kalorimetru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tepelná kapacita pevné látky a její určení - pomocí kalorimetru <p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednoduchý elektrický obvod - Elektrické veličiny - Zapojení prvků do elektrického obvodu - Měření el. napětí a proudu - Voltmetr a ampérmetr, rozsah přístroje <p>Ohmův zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ověření Ohmova zákona v jednoduchém elektrickém obvodu - Graf závislosti proudu na napětí - Výpočet odporu rezistoru <p>Zrcadla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestrojování obrazů na dutém a vypuklém zrcadle, - prakticky i graficky - Ohnisko zrcadla <p>Zákon odrazu a zákon lomu světla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ověření zákona odrazu - Ověření zákona lomu - Přibližné určení indexu lomu světla 	<p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průmysl elektrárenský - význam elektrické energie <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínky správného vidění
--	--	--

5.5.2. CHEMIE

Charakteristika vzdělávacího oboru

Ve výuce chemie mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby

- rozuměl základním typům chemických reakcí, vysvětloval a zdůvodňoval chemické jevy
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům
- uplatňoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení
- v průběhu laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině
- pracoval s chemikáliemi podle pravidel bezpečné práce
- dokázal poskytnout první pomoc při úrazech nebezpečnými chemickými látkami

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět chemie se vyučuje ve II., III., IV. ročníku nižšího gymnázia. Hodinová dotace je v jednotlivých ročnících 2, 3, 2 vyučovací hodiny týdně. Ve III. ročníku je součástí chemie vzdělávací obor Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou. Praktická cvičení v laboratoři jsou volena podle dostupnosti chemikálií a laboratorních pomůcek, v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici učebna vybavená didaktickou technikou, chemická laboratoř a učebna výpočetní techniky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

V předmětu se realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Součástí vzdělávání jsou kromě vyučovacích hodin exkurze, besedy, olympiády, soutěže, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí**Kompetence k učení**

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- vede žáky k učení v souvislostech (mezipředmětové vztahy)
- dává žákům možnost samostatně nebo ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických pojmů, symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci a diskusi při řešení problémů
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vede žáky k srozumitelné prezentaci výsledků vlastní práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly formou skupinové práce
- vede žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- jde příkladem a společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zadává úkoly formou skupinové práce
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání chemických látek a pomůcek
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních a ochrany životního prostředí
- vede žáky k práci s učebnicí, periodickou soustavou prvků, odbornou literaturou, na počítači
- vede žáky k práci ve skupinách

CHEMIE

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - zadefinuje chemii jako vědní obor, rozumí jejímu postavení v kontextu ostatních přírodních věd - zná základní chemické pojmy (atom, prvek, molekula, sloučenina, složení atomu, protonové a nukleonové číslo, iont) a ovládá jejich správné použití v mluveném i psaném projevu - rozumí významu chemie v historii i moderní době - zná jména vybraných českých i světových chemiků, stejně jako období, v nichž žili a objevy, které vykonali 	<p>Úvod, základní pojmy, historie chemie, chemické zajímavosti a kuriozity</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemie jako vědní obor - základní chemické pojmy - chemie v průběhu věků - důležité historické a moderní chemické objevy (s důrazem na českou stopu) - neobvyklé, extrémně se chovající chemické látky a zajímavosti o nich 	<p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní chemici v dávné i moderní historii; chemické látky a jejich používání z hlediska historického významu <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - látka, těleso, stavba atomu <p>Bi, F, Z, M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propojení chemie s ostatními přírodními vědami, mezioborové chemické disciplíny
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší fyzikální a chemické děje - rozlišuje směsi a chemicky čisté látky - rozumí významu vzduchu a vody pro člověka a přírodu, rozebere složení těchto dvou významných přírodních směsí - zná principy metod oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí - pracuje bezpečně s vybranými, běžně používanými látkami - zná zásady bezpečné práce - stručně a přehledně zaznamená průběh 	<p>Typy a vlastnosti látek, bezpečné zacházení s chemickými látkami, základ laboratorní praxe</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vlastnosti chemických látek, typy látek - vzduch a voda, ostatní směsi - nebezpečné vlastnosti chemických látek, zacházení s nebezpečnými látkami - laboratorní sklo a další laboratorní vybavení - základy laboratorní praxe, dokumentace chemického pokusu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, praktická dovednost a spolupráce <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam vody a vzduchu jako základní podmínky života <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s informacemi z médií k problematice čistoty vody a ovzduší, využívání literárních i jiných zdrojů při záznamu průběhu chemického pokusu <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - čistota vody a vzduchu jako globální problém

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>chemického pokusu a vyhodnotí jej</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede poskytnout první pomoc, zná důležitá telefonní čísla 		<p>lidstva</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu <p>Z, F, Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voda, vzduch
<ul style="list-style-type: none"> - zná princip uspořádání prvků v PSP - umí zařadit prvek do skupiny a periody - zná znění a význam periodického zákona - umí vyhledat prvek podle čísla skupiny a periody - zná názvy a značky významných prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy - zapíše název dvouprvkové sloučeniny, kyseliny a hydroxidu podle vzorce a naopak - zapíše a vhodně upraví rovnici chemické reakce tak, aby vyhovovala formálním zásadám 	<p>Periodická soustava prvků, názvosloví prvků a jednoduchých sloučenin, chemická reakce a její zápis</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodická soustava prvků a její historie, zákonitosti, orientace v ní - názvy a značky prvků - názvosloví jednoduchých chemických sloučenin: <ul style="list-style-type: none"> a) dvouprvkové sloučeniny b) kyseliny c) hydroxidy - chemická reakce, její definice, zákonitosti, formální zápis 	<p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie PSP <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití jednoduchých matematických operací při tvorbě chemických vzorců, názvů a rovnic
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jakým způsobem je v chemických částicích uložena energie a jak je možné tuto energii uvolnit a přeměnit do jiné formy, která je prakticky použitelná - rozumí základním principům výroby elektrické energie v elektrárnách - vyhodnotí pozitiva a negativa jednotlivých způsobů výroby elektřiny v různých typech elektráren 	<p>Energie v chemii, chemie a energetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - energie a její změny při chemických a fyzikálně-chemických dějích - energie vazeb, energie atomového jádra - přeměny energií na energii elektrickou, typy elektráren, využití chemických látek a reakcí při výrobě elektřiny 	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energie, její formy a přeměny <p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopad výroby elektřiny v různých typech elektráren na životní prostředí <p>Mediální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální zaujatost a politické kampaně vůči vybraným typům elektráren, schopnost vyhodnotit

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		a odhalit takto zaujatý mediální text
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapách ČR i světa lokality, které jsou významnými ložisky surovin pro chemický průmysl či centra chemického průmyslu jako takového - vysvětlí vznik kyselých dešťů, skleníkového efektu a uvede jejich vliv na životní prostředí - chápe rizika chemického průmyslu pro zdraví lidí i životního prostředí, je schopen také posoudit pozitivní význam chemického průmyslu - dokáže reagovat na případný průmyslový únik nebezpečné chemikálie vhodnými bezpečnostními opatřeními - dodržuje zásady zdravé výživy - chápe rizika konzumace návykových látek a pokud možno minimalizuje svůj kontakt s nimi 	<p>Chemický průmysl, chemie a životní prostředí, chemie a člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické suroviny, chemický průmysl v ČR a ve světě - rizika chemického průmyslu pro životní prostředí, chemické havárie a úniky nebezpečných látek, bojové látky - výživová chemie, závislosti na návykových chemických látkách 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemická výroba a životní prostředí - vliv lidské činnosti na životní prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zodpovědnost jedince za své zdraví, morální aspekt využití chemických zbraní <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnebí, klima, těžba surovin pro chemický průmysl a centra chemického průmyslu z geografického hlediska

CHEMIE

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák: - dodržuje pravidla bezpečné práce v laboratoři - vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři, provádí experimenty podle daného návodu - zpracuje protokol o průběhu, pozorování a výsledcích své experimentální práce	Práce s laboratorní technikou - základy první pomoci při úrazu v laboratoři - základní laboratorní postupy a metody - protokol o experimentu - základní laboratorní zařízení a pomůcky	Osobnostní a sociální výchova: - osobní zodpovědnost při práci s žiravinami, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému
- rozdělí směsi na základě skupenských stavů složek a jejich vzájemné rozlišitelnosti - vyjádří složení směsí pomocí jednoduchých výpočtů s hmotnostmi a objemy - objasní principy vybraných metod dělení směsí - porozumí vlastnostem a významu vody coby nejrozšířenější chemické látky na Zemi - popíše složení vzduchu a vysvětlí význam jeho vybraných složek pro přírodu i průmysl	Chemicky čisté látky a směsi, voda a vzduch - třídění směsí - výpočty složení směsí - oddělování složek směsí - složení, vlastnosti a význam vody - složení, vlastnosti a význam vzduchu	M: - využití přímé úměrnosti, výpočtů ze vzorců Fy: - skupenské stavy a skupenské přeměny látek Z: - atmosféra a hydrosféra Environmentální výchova: - znečištění vody a vzduchu
- charakterizuje atom jako základní stavební jednotku hmoty - vyhledá prvek v periodické tabulce a odvodí na základě jeho polohy vybrané vlastnosti - vysvětlí rozdíl mezi atomem, molekulou a iontem; definuje vztahy mezi nimi - objasní mechanismus vzniku chemické vazby, rozdělí typy chemických vazeb dle vybraných kritérií	Stavba látek - atom a jeho stavba - periodická soustava prvků - ionty - samostatné atomy - molekuly - chemická vazba	Fy: - fyzika částic
- využívá chemickou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů - provádí jednoduché chemické výpočty z rovnic	Chemické reakce, chemické výpočty - zákon zachování hmotnosti	M: - využití přímé úměrnosti, výpočtů ze vzorců

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - používá periodickou soustavu prvků - rozumí změnám tepelné energie při průběhu chemických reakcí - ovládá znalosti vlivu vybraných faktorů na rychlost chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> - klasifikace chemických reakcí - chemická rovnice - látkové množství, molární hmotnost, molární objem, Avogadrova k. - jednoduché výpočty z chemických rovnic - tepelné změny při chemických reakcích - rychlost chemické reakce a vlivy na ni 	<p>Fy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotnost, objem, hustota, teplo
<ul style="list-style-type: none"> - roztřídí prvky v PSP dle vybraných vlastností - vymezí základní rozdíly mezi kovy, polokovy a nekovy - charakterizuje vybrané prvky v elementárním stavu na základě jejich vlastností, výskytu a významu 	<p>Chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení prvků - kovy - polokovy - nekovy 	<p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biogenní a toxické prvky <p>Fy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální vlastnosti kovů a polokovů (vodivost, atd.) <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naleziště nerostných surovin
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří názvy a vzorce vybraných typů anorganických sloučenin - zná důležité vlastnosti vybraných anorganických sloučenin a na základě tohoto s nimi vhodně zachází - rozumí významu anorganických sloučenin pro přírodu a průmysl 	<p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvouprvkové sloučeniny - kyseliny, hydroxidy, soli 	<p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - účinky látek na organismy <p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anorganické polutanty <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výroba anorganických sloučenin v ČR a ve světě <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní zodpovědnost při práci s žíravinami, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému

CHEMIE

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy uhlovodíkový zbytek - umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny - zná vlastnosti a význam vybraných organických sloučenin - vysvětlí škodlivost některých organických sloučenin, zdravotní rizika a škodlivost životnímu prostředí – toluen, benzen, freony, alkoholy - 	Organické sloučeniny - deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> - halogenderiváty - alkoholy - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny, neutralizace, esterifikace 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, přípravky proti škůdcům, plevelům) - poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - znečištění odpadních vod organickými látkami, narušení ozonové vrstvy halogenderiváty Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - poškození ozonové vrstvy jako globální problém lidstva
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy monomer, polymer, makromolekula, polymerace - posoudí využívání makromolekulárních látek vzhledem k životnímu prostředí - zná význam recyklace plastů - zná běžně používané zkratky plastů (PE, PP, PS, PVC, PAD, PES) - 	Plasty a syntetická vlákna <ul style="list-style-type: none"> - Makromolekulární látky, polymerace - Syntetická vlákna 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - význam třídění odpadu a recyklace Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty
<ul style="list-style-type: none"> - zná zdroje, vlastnosti a význam sacharidů, bílkovin, tuků, vitamínů - umí zhodnotit potraviny z hlediska zdravé výživy 	Přírodní látky <ul style="list-style-type: none"> - Sacharidy - Bílkoviny - Tuky 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - stav deštných pralesů

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá rovnici a podmínky fotosyntézy 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitamíny, enzymy, hormony 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukrů, tuků, cholesterol <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a vnímání mediálních sdělení o výživě a civilizačních nemocech
<ul style="list-style-type: none"> - zná významné chemické závody v ČR a rizika chemické výroby v souvislosti s životním prostředím - dokáže vysvětlit jednoduché chemické výroby včetně rovnic - posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka - zná způsoby hašení požáru - umí poskytnout první pomoc při popáleninách - dokáže se orientovat v oblasti zneužívání dopingových a návykových látek 	<p>Chemie v životě člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemický průmysl ČR - Průmyslová hnojiva - Stavební pojiva, cement, vápno, sádra - Detergenty a pesticidy - Hořlaviny - Léčiva a návykové látky 	<p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průmysl ČR <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti

5.5.3. BIOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu biologie vede žáky k chápání podstatných souvislostí mezi přírodou a lidskou činností. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a učí je aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Umožňuje žákům poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací předmět Biologie je v prvním až čtvrtém ročníku tvořen vzdělávacím oborem Přírodopis. Součástí výuky ve druhém ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví. Výuka je dotována v prvním, třetím ročníku dvěma hodinami a ve čtvrtém jednou a půl hodinou, ve druhém ročníku třemi hodinami. Součástí výuky budou také laboratorní práce.

Biologie je vyučována v běžných učebnách, ve specializované učebně biologie, biologické laboratoři a počítačové učebně (práce s internetem i s konkrétními biologickými programy). Vhodná témata jsou řešena při exkurzích a práci v terénu. Do výuky jsou zařazovány dlouhodobé i krátkodobé projekty. Rozvíjí se spolupráce s ČSOP Radhošť a správou CHKO Beskydy.

Výuka směřuje k pochopení komplexnosti živé i neživé přírody. Cílem je zodpovědný vztah k přírodě, druhým lidem i k sobě. Logické myšlení a rozvoj dovedností u žáků jsou upřednostňovány před znalostmi a vědomostmi.

Do vyučovacího předmětu Biologie jsou zařazena zejména průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. V menší míře jsou začleněna také témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí**Kompetence k učení**

Učitel

- podporuje účast na olympiádách
- používá aktivační metody ke vzbuzení zájmu o další studium
- navrhuje zajímavé domácí úkoly a témata seminárních prací a požaduje jejich prezentaci
- na počátku hodiny stanoví společně se žáky cíl, na konci hodiny zhodnotí jeho dosažení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formuluje problémové úkoly
- koriguje chybná řešení problému
- podporuje hledání a navrhování metod, které mohou přispět k řešení problému
- umožňuje žákům obhajovat své vlastní řešení problému
- při práci v terénu zařazuje problémy z běžného života

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade důraz na práci ve skupinách, vyžaduje respektování názorů druhých
- podporuje kultivovanou diskuzi
- umožňuje prezentaci práce žáků, při které žáci reagují na hodnocení ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje kvalitní skupinovou práci, zdůrazňuje nutnost začlenění všech žáků do skupiny
- klade důraz na hodnocení vlastního přínosu pro skupinu a vyžaduje hodnocení přínosu ostatních členů skupiny
- do výuky začleňuje hry, na jejich přípravě se podílejí sami žáci

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje vlastní názor na kontroverzní témata dnešního světa, která souvisejí s biologií (homosexualita, evoluční teorie, genové inženýrství, výzkum embryí), ale i schopnost respektovat odlišný (kultivovaně vyjádřený) názor
- podporuje negativní postoj k rasismu a jakémukoliv nadřazování jedné skupiny lidí nad druhou

- v diskuzi řeší rizika zneužívání návykových látek pro jedince i společnost
- v modelových příkladech připravuje žáky na zodpovědné chování v krizových situacích a procvičuje poskytnutí účinné první pomoci
- vede žáky k uvědomění si vlastního podílu na ochraně a tvorbě životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- motivuje žáky k práci v laboratoři, k používání základních laboratorních potřeb a chemikálií, určených pro biologické pokusy
- společně s žáky vytváří řád laboratoře, aby si zodpovědněji uvědomili možná rizika úrazu
- vysvětluje důležitost promyšleného pracovního řádu.

Aktivity: Činnosti a aktivity spojené se Dnem Země – 22. duben (světové hnutí na ochranu planety a budoucnosti – akce může být spojena s „vítáním jara“) a Dnem životního prostředí OSN - 5. červen (zvýšení informovanosti o stavu a ohrožení životního prostředí).

Akce propojují Environmentální výchovu (ochrana biologických druhů, biodiverzita, energie- její využití a úspory, přírodní zdroje, zemědělství, doprava, průmysl a jeho dopady na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, hospodaření s odpady, globalizace), Mediální výchovu (tvorba propagačního materiálu, článek do médií), Výchovu demokratického občana (otevřený, aktivní postoj, angažovanost, posuzování společenských jevů z různých pohledů), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Den Země v ostatních státech světa, mezinárodní organizace).

BIOLOGIE

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam jednotlivých sfér Země pro vznik a trvání života - rozliší látky ústrojné a neústrojné - srovná rostlinnou a živočišnou buňku, objasní funkci základních organel - pracuje s mikroskopem a lupou, dodržuje zásady bezpečnosti práce, pracuje ve skupině - popíše fotosyntézu a dýchání jako základní fyziologické procesy a vysvětlí jejich význam pro živé organismy - utvoří si představu o třídění organismů v biologii - popíše rozdíly mezi bakterií a virem - zhodnotí praktický význam virů a bakterií, uvažuje o možnostech léčby virových a bakteriálních chorob - aplikuje pojmy producent, konzument, destruent na konkrétní jednobuněčné organismy - dokáže rozlišit organismy jednobuněčné, mnohobuněčné a nebuněčné - objasní význam řas a popíše vybrané zástupce, pracuje s atlasem - nachází rozdíly mezi jedlými a jedovatými houbami - aktivně se zapojuje do diskuze o účincích halucinogenních hub - popíše různé způsoby výživy hub - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - určuje a poznává základní druhy lišejníků, odvodí funkci řasy a houby 	<p>Život na Zemi</p> <p>Základní struktura života</p> <p>Třídění organismů</p> <p>Viry a bakterie</p> <p>Houby</p> <p>Lišejníky</p> <p>Nižší rostliny - řasy</p> <p>Jednobuněčné organismy - prvoci</p> <p>Mnohobuněčné organismy</p>	<p>Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Život na Zemi <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s laboratorní technikou <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy, pandemie nemocí, očkování <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - významní Evropané (objev penicilinu) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní zdroje – sběr lesních plodů <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - biodiverzita - lišejníky (bioindikátory znečištění)

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v přehledu vývoje organismů - rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých skupin živočichů, vybrané živočichy určuje a zařazuje do jednotlivých skupin - hodnotí význam žahavců - rozlišuje vnitřní a vnější parazity, poukazuje na způsoby přenosu parazitů, řeší možnosti účinné ochrany - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla, seznámí se s adaptacemi vodních a suchozemských měkkýšů - vysvětlí hospodářský význam žížal - roztřídí členovce podle charakteristických znaků, uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd, vysvětlí jejich pozitivní i negativní význam pro člověka, na příkladech objasňuje přizpůsobení prostředí, srovná vnější a vnitřní kostru 	<p>Mnohobuněční živočichové</p> <p>Žahavci</p> <p>Ploštěnci</p> <p>Hlístice</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p>Členovci</p> <p>Ostnokožci</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - moje tělo - hygienické návyky <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní krajina - příčiny přemnožení některých organismů škodlivých pro člověka

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL - Český jazyk a literatura</p> <p>CJ - Cizí jazyk</p> <p>DCJ - Další cizí jazyk</p> <p>OV - Občanská výchova</p> <p>D, Dě - Dějepis</p> <p>Z, Ze - Zeměpis</p> <p>M - Matematika</p> <p>F - Fyzika</p> <p>Ch - Chemie</p> <p>Bi - Biologie</p> <p>IVT - Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV - Svět práce</p> <p>Hv - Hudební výchova</p> <p>Vv - Výtvarná výchova</p> <p>Esv - Estetická výchova</p> <p>Tv - Tělesná výchova</p> <p>AJ - Anglický jazyk</p> <p>NJ - Německý jazyk</p> <p>Fr, Fj - Francouzský jazyk</p> <p>Šj - Španělský jazyk</p> <p>Rj - Ruský jazyk</p> <p>La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO - Výchova demokratického občana</p> <p>EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MV - Multikulturní výchova</p> <p>EV - Environmentální výchova</p> <p>MdV - Mediální výchova</p>
---	--	--

BIOLOGIE

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší vývoj přímý a nepřímý - seznámí se s významnými zástupci a způsobem jejich života - porovná znaky různých ryb a určí jejich hospodářský význam. Začlení některé naše zástupce do potravního řetězce - zdůvodní význam rybníkářství pro krajinu - seznámí se s obojživelníky jako bioindikátory - zdůvodní změny stavby těla v souvislosti s přechodem z vodního prostředí na souš - navrhne možnosti ochrany obojživelníků - určuje vybrané druhy plazů - prakticky provede poskytnutí první pomoci při uštknutí zmijí - uplatňuje zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům - zhodnotí význam plazů v období druhohor - určí běžně žijící ptáky - na základě pozorování rozliší znaky ptáků a dá je do souvislosti s prostředím, které obývají - popíše způsob života vybraných savců, jejich přizpůsobení se prostředí a typu potravy - seznámí se se způsoby péče o mláďata, porovná s ostatními obratlovci - popíše adaptaci rostlin v souvislosti se snižováním závislosti na vodním prostředí - zná vybrané zástupce, srovná stavbu těla 	<p>Strunatci – podkmen obratlovci</p> <p>Kruhoústí Paryby Ryby</p> <p>Obojživelníci</p> <p>Plazi</p> <p>Ptáci</p> <p>Savci</p> <p>Vyšší rostliny</p>	<p>Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšíření organismů <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím <p>D, Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rybníkářství v ČR

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>a rozmnožování mechů a kapradin, posoudí význam kapradinorostů v historii planety Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje základní druhy, zhodnotí jejich význam a vysvětlí způsob rozmnožování - popíše význam lesa - rozlišuje podle morfologických znaků základní čeledi rostlin, pracuje s atlasy - uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů, porovná jejich vnější a vnitřní stavbu - určuje jedovaté rostliny a poskytne první pomoc při jejich požití - přijímá kritický postoj k rostlinným drogám, diskutuje o škodlivosti kouření a požívání alkoholu - vysvětlí nutnost ochrany živé přírody - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v (komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - poznává zdraví jako jednu z nejdůležitějších životních hodnot - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch 	<p>Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny</p> <p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>Tělesná a duševní hygiena</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - les <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevence patologických jevů <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy trvale udržitelného rozvoje <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy – empatie, podpora, pomoc <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace –organizování vlastního času

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>aktivní podpory zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační 	<p>Výživa a zdraví</p> <p>Ochrana před chorobami</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví</p> <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>Auto-destruktivní závislosti</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <p>Manipulativní reklama a informace</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace – sebekontrola a sebeovládání <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena – dovednosti zvládnání stresových situací <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>obrany proti manipulaci a agresi</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i za mimořádných událostí 	<p>Bezpečnost v dopravě</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z, Ze – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

BIOLOGIE

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší vrozené a naučené chování, chování podmíněné látkovou výměnou, obranné a ochranné chování - popíše komunikaci a sociální chování živočichů - seznámí se s možnostmi využití etologických poznatků - zařadí člověka do systému živočišné říše, argumentuje v otázce vzniku života - odliší lidské rasy podle biologických znaků, vysvětlí pojem rasismus - rozumí významu soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb - ukáže na modelu základní kosti a svaly - poskytne první pomoc při zlomeninách - pečuje o zdravou kostru a svaly - vysvětlí pojmy tkáňový moc, krev, míza, rozliší krevní skupiny a jejich význam pro transfuzi - popíše stavbu a činnost srdce - seznámí se s nejčastějšími srdečními chorobami a poskytne první pomoc při krvácení a při zástavě srdce - diskutuje o zdravém životním stylu jako prevenci chorob oběhové soustavy - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - seznámí se s nemocemi dýchací soustavy, poskytne první pomoc - popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Základy etologie</p> <p>Původ a vývoj člověka</p> <p>Oporná a pohybová soustava</p> <p>Oběhová soustava a tělní tekutiny</p> <p>Dýchací soustava</p>	<p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnocennost všech etnických skupin a kultur <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - znečištění ovzduší <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevence patologických jevů (kouření) <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce rozhlasu a televize při informování o nepříznivých rozptylových podmínkách

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - přijímá zásady zdravé výživy - seznámí se se stavbou kůže a dokáže o ni vhodně pečovat - poskytne první pomoc při spáleninách - popíše stavbu a funkci nervové soustavy - aplikuje zásady hygieny duševní činnosti - vyjmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřní sekrecí a zhodnotí význam hormonů - seznámí se se stavbou, významem, vadami a poškozením ústrojí zraku, sluchu, čichu, hmatu, aktivně se snaží předejít jejich poškození - popíše mužské a ženské pohlavní ústrojí - popíše oplození a nitroděložní vývin jedince, seznámí se se základy péče o dítě - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - je informován o antikoncepci, chápe význam plánovaného rodičovství, odpovědně si uvědomuje negativní důsledky umělého přerušování těhotenství 	<p>Trávicí a vylučovací soustava</p> <p>Nervová soustava</p> <p>Žlázy s vnitřním vyměšováním</p> <p>Smyslová ústrojí</p> <p>Vývin a vývoj lidského jedince</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - přístup k pitné vodě, hladomory <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládání stresových situací <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj – sebepoznání

BIOLOGIE

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními genetickými pojmy a pracuje s nimi, uvědomí si důležitost studia genetiky, uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - třídí nerosty podle jejich fyzikálně-chemických vlastností - dělí horniny podle způsobu jejich vzniku a vlastností - zhodnotí postavení Země ve vesmíru - popíše stavbu Země - roztrídí geologické děje podle jejich působení - rozumí teorii pohybu kontinentů, popíše vznik a zánik zemské kůry - posoudí nebezpečí geologických dějů pro člověka (zemětřesení a sopečná činnost, říčení skal, sesuvy...) - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - popíše význam vody a teploty prostředí pro život 	<p>Základy genetiky</p> <p>Minerály</p> <p>Horniny</p> <p>Stavba a vývoj Země</p> <p>Vnitřní a vnější geologické děje</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - geneticky modifikované potraviny <p>F, Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální vlastnosti, prvky <p>Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba Země <p>Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - georeliéf

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - popíše vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí způsobené přírodními vlivy ve světě (přírodní světové katastrofy) - vysvětlí příčiny vzniku nejčastějších mimořádných přírodních událostí v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a popíše způsoby ochrany před nimi - porovná význam jednotlivých půdotvorných činitelů pro vznik půdy - určí hlavní půdní druhy a typy v ČR - přemýšlí o významu půd, řeší problém devastace půdy, navrhuje možná řešení - vysvětlí důležitost pitné vody a rozeznává základní typy podzemních vod - zhodnotí praktický význam hornin a nerostů, bere v úvahu možné ekologické následky těžby - uvede způsoby ochrany a využití přírodních zdrojů - charakterizuje jednotlivá geologická období - vysvětlí geologický vývoj na území ČR, porovná Český masiv a Západní Karpaty - vymezí základní pojmy (společenstvo, ekosystém, populace, potravní řetězce a pyramidy) - řeší vztahy mezi složkami ekosystému - rozliší vodní a suchozemské ekosystémy - uvádí příklady narušení přírodní rovnováhy, uvažuje o možnostech navrácení do původního stavu 	<p>Půdy</p> <p>Typy podzemních vod</p> <p>Nerostné suroviny</p> <p>Geologické éry</p> <p>Geologický vývoj našeho území</p> <p>Ekologie – obecný úvod</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života – voda, ovzduší, půda

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s ekosystémy v různých zeměpisných šířkách - popisuje společenstva luk, polí, zahrad, sadů, parků a sídlišť. Zhodnotí vliv člověka na tyto ekosystémy - na základě vlastních zkušeností popisuje rozmanitost a zvláštnosti naší přírody - uvědomuje si důležitost ochrany přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody, pracuje s lupou a mikroskopem, klíči a atlasy. - zakládá si herbář 	<p>Přírodní ekosystémy jiných podnebných pásů Ekosystémy vytvořené člověkem</p> <p>CHKO</p> <p>Praktické metody poznávání přírody</p>	<p>Ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnebné pásy <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí – náš životní styl - lidské aktivity a problémy ŽP - principy udržitelného rozvoje - ekosystémy – kulturní krajina - ochrana přírody a kulturních památek <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní ekologické organizace

Cvičení z biologie je součástí vzdělávacího oboru Biologie a je zaměřeno na prohloubení poznatků, které žáci získali během dosavadního studia biologie. Klade si za cíl efektivně rozvíjet zájem o přírodu, podporovat a rozšiřovat poznání přírodních zákonitostí a budovat u žáků živý vztah k ochraně přírody. Důraz je kladen na praktické činnosti, skupinovou práci, tvorbu projektů a seminárních prací.

Výuka probíhá převážně v biologické laboratoři, vhodná témata jsou realizována formou vycházek a exkurzí. Spolupracujeme s místním ekocentrem, správou CHKO Beskydy a odborem ŽP MěÚ.

Předmět souvisí se vzdělávací oblastí Člověk a příroda a oblastí Člověk a svět práce (pěstivelské práce, práce s laboratorní technikou). V jeho rámci se realizují tato průřezová témata: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

CVIČENÍ Z BIOLOGIE

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňuje své znalosti o stavbě lupy a mikroskopu - pracuje s mikroskopem a lupou, připraví mikroskopický preparát - vytvoří protokol provedené práce, samostatně zhotoví náčrt pozorovaného objektu - prohlubuje zásady bezpečnosti práce a první pomoci při úrazech - pozoruje houby a jejich výtrusy, určuje je pomocí atlasu - zhotoví herbářovou položku - rozeznává rostliny různých ekosystémů (vodní rostliny, luční a polní rostliny, rostliny v parcích) - rozeznává základní listnaté a jehličnaté stromy, pracuje s literaturou a atlasy - pozoruje a zakresluje typy kořenů stonků, listů, květů, semen a plodů rostlin - rozeznává základní pokojové rostliny a pečuje o ně - založí senný nálev a pozoruje prvky - pozoruje a určuje měkkýše - pomocí atlasu a sbírkového materiálu určuje zástupce hmyzu, pozoruje charakteristické znaky hmyzu (končetina, křídlo, složené oko) - prohlubuje si dosavadní znalosti o základních druzích obojživelníků, plazů, ptáků a savců, s důrazem na živočichy žijící v naší oblasti - seznamuje se se základy péče o drobné domácí živočichy - poznává vzácné, chráněné a jedovaté rostliny 	<p>Práce s mikroskopem a lupou</p> <p>Houby</p> <p>Rostliny</p> <p>Živočichové</p> <p>Příroda místního regionu</p>	<p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s laboratorní technikou <p>Fy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průchod světla čočkami <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy (les, pole) - Základní podmínky života (biodiverzita – funkce ekosystémů, význam biodiverzity) <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstitelské práce <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chovatelství <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologický problém, možnosti a způsoby řešení) <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hodnoty, postoje (odpovědnost, spravedlivost),

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>a živočichy v CHKO Beskydy</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší příklady konkrétní ochrany životního prostředí v bezprostředním okolí svého bydliště - chápe důležitost recyklace odpadu - třídí odpad podle typu - seznamuje se s možnostmi třídění odpadů v místě bydliště 	Odpady, recyklace	<p>rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí (způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství) <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Role médií v každodenním životě – propagace třídění odpadů

Náměty a činnosti

- tvorba letáčku propagujícího třídění odpadů
- plakát týkající se vybraného ekosystému – skupinová práce
- seminární práce na téma Moje nej... zvíře žijící v Beskydech

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z, Ze – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

5.5.4. ZEMĚPIS

Charakteristika vzdělávacího oboru

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV. Integruje také tato průřezová témata, která představují v RVP ZV: Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu demokratického občana, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovu, Environmentální výchovu a Mediální výchovu. Zeměpis se realizuje rovněž v úzké koordinaci s dalšími vzdělávacími oblastmi a vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Výchova k občanství, Matematika, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Cizí jazyk, Člověk a svět práce).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků - map, mapových náčrtů, fotografií,
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával a třídil
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách
- chápal možná ohrožení plynoucích z přírodních procesů, lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- obhajoval výsledky své práce, přiznával své chyby, komunikoval a spolupracoval se spolužáky při řešení úkolů a problémů.

Zeměpis je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia vždy s dvouhodinovou týdenní dotací.

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis se používají zejména tyto formy výuky: výkladové hodiny propojené skupinovou prací a debatami, hodiny problémově pojatou výukou, školní projekty, terénní výuka. Při výuce jsou používány příslušné mapy, glóbus, model oběhu Země okolo Slunce, Školní atlasy světa z nakladatelství Kartografie, Školní atlasy dnešního světa a Školní atlasy dnešní Evropy a Česka z nakladatelství Terra. K výuce není k dispozici odborná učebna. Některé hodiny jsou realizovány v počítačové učebně. V hodinách žáci pracují na zadaných úkolech samostatně, ve skupinách nebo v rámci celé třídy. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v blízkém okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, společně hledají adekvátní odpovědi
- předvádí manipulace s orientačními a topografickými pomůckami (buzola, kompas), glóbusem, plány, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a se statistickými údaji
- kontroluje výsledky práce žáků, požaduje, aby žáci je žáci samostatně porovnali se svými dosavadními znalostmi, zkušenostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k diskuzi o podstatných lokálních regionálních a globálních problémech přírodní a společenské sféry
- vede žáky k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují patřičné závěry

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí
- vede žáky k vhodné argumentaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logických postupných krocích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozděluje pracovní úlohy ve skupině, žáci přijímají svou roli, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozuje sebekritiku

- vede žáky k chápání potřeby efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje a zdůvodňuje na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí, vede žáky k zájmu o prostředí v němž žijí, k vnímání krásy přírodních i kulturních objektů
- vede žáky k pocitu občanské zodpovědnosti za zachování životního prostředí a udržitelného života
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, vede žáky k poznávání tradic, zvyků a kultur lidí v jednotlivých světadílech a oblastech
- předvádí praktickou bezpečnou orientaci v přírodě, vede žáky k osvojení zásad chování a ochraně za mimořádných událostí

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a materiály, vede žáky k dodržování stanovených pracovních pravidel a k uplatňování osvojených dovedností a vědomostí v osobním i veřejném životě
- vede žáky k používání moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně životního prostředí, diskutuje se žáky
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků
- vede žáky k formování pracovních návyků

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky k dosažení stanovených cílů, průběžné revizi a kritickému hodnocení geografických informací a dosažených výsledků a korekci další činnosti s ohledem na stanovený cíl
- vede žáky ke kreativnímu myšlení a rozvíjení ideí, strategickému plánování a týmové práci
- vede žáky k dokončení zahájené aktivity, motivuje je k zodpovědnosti a dosahování úspěchu

ZEMĚPIS

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
žák:	Země jako vesmírné těleso	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru - srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. - používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírné těleso, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, Slunce, planetární systém, sluneční soustava, planeta, měsíce, planetka, meteorická tělesa, kometa - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - určí a popíše s pomocí globusu tvar Země - dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu nebo jiného důkazu - (satelitní snímek Země) - předvede s pomocí globusu rotaci Země kolem své osy - vysvětlí pojmy zemská osa, severní a jižní zeměpisný pól, magnetické póly Země, poledník, rovnoběžka, zeměpisná délka, zeměpisná šířka - vysvětlí příčiny střídání dne a noci - určí délku jednoho otočení Země kolem své osy - vysvětlí příčiny rozdílného času mezi dvěma místy s rozdílnou zeměpisnou šířkou - objasní podstatu a smysl časových pásem na Zemi a úlohu nultého a 180 poledníku (datové hranice) - používá s porozuměním pojmy: místní čas, světový čas, pásmový čas, smluvní (letní) čas 	<p>Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi</p> <p>Tvar a velikost Země</p> <p>Pohyby Země a jejich důsledky</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Látky a tělesa; pohyby těles, síly; vesmír <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geometrie v rovině a v prostoru; úhel, úhlové jednotky <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: různá členění roku, odlišné pojetí kalendáře <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Závislosti, vztahy a práce s daty: orientace v čase, jednoduché převody jednotek času <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět - Globalizace: smluvní (letní) čas, přínos, problémy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>časová pásma, datová hranice</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se s pomocí mapy a glóbusu při určování časových pásem a přechodech datové meze - s pomocí modelu předvede oběh Země kolem Slunce - určí délku jednoho oběhu Země kolem Slunce - objasní délku dne a noci v průběhu roku v závislosti na zeměpisné šířce - vysvětlí příčiny střídání ročních období - používá s porozuměním pojmy: slunovrat, den rovnodennosti, přestupný rok, kalendář - zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem - popíše polohu, povrch a pohyby Měsíce - pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce - zdůvodní rozdílnost teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce - objevování Měsíce lidmi - popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce - objasní a jednoduše graficky znázorní vznik dmutí moře - používá s porozuměním pojmy: slapové jevy, příliv, odliv 	<p>Měsíc – přirozená družice Země</p>	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vesmír; Elektromagnetické a světelné děje <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury; Křesťanství a středověká Evropa: starověké a středověké představy o vesmíru a sluneční soustavě
	Krajinná sféra	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na glóbusu oceány, kontinenty a světadíly - rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu podle horizontální a vertikální členitosti v terénu místní krajiny a podle vyobrazení - rozlišuje a porovnává složky a prvky fyzickogeografické sféry, jejich vzájemnou 	<p>Oceány, kontinenty, světadíly</p> <p>Fyzickogeografická sféra a její jednotlivé složky</p>	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>souvislost a podmíněnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na - litosférické desky - vyjádří základní představu o působeních vnitřních sil v zemském tělese, o mechanismu pohybu litosférických desek a typech rozhraní mezi nimi, o vzniku a zániku zemské kůry, ostrovních oblouků a oceánských příkopů - objasní vznik vrásových a kerných pohoří a příkopových propadlin - vysvětlí příčiny vzniku zemětřesení, sopečné činnosti a vzniku sopečných pohoří - vyhledá na obecně zeměpisné mapě světa oblasti s častým výskytem zemětřesení a sopečné činnosti - na příkladech zhodnotí důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními - silami na život lidí - popíše proces zvětrávání a působení větru, vody, ledovců, živých organismů a člověka na zemský povrch - porovná protikladné působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - pojmenuje složky atmosféry a porovná zastoupení jednotlivých plynů v atmosféře - zhodnotí význam kyslíku a oxidu uhličitého pro organismy na Zemi - popíše planetární cirkulaci atmosféry a vysvětlí její příčiny - na mapách vyhledá oblasti s výskytem pravidelných větrů a zhodnotí jejich vliv na přírodu a život lidí - objasní s porozuměním pojem podnebí 	<p>Stavba zemského tělesa</p> <p>Vnitřní síly Země. Zemětřesení a sopečná činnost</p> <p>Zvětrávání. Působení vnějších sil na zemský povrch</p> <p>Atmosféra</p> <p>Podnebí, podnebné pásy</p>	<p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Látky a tělesa; pohyby těles, síly; energie <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Částicové složení látek a chemické prvky <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neživá příroda: vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změny v krajině (krajina dříve a dnes) <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neživá příroda: Podnebí a počasí ve vztahu k životu <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Směsi: vzduch <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života (ovzduší): problémy životního prostředí ve vztahu k atmosférickým poruchám

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje činitele ovlivňující podnebí a posoudí jejich působení v konkrétních částech světa - porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a dalších vlivů ovlivňující podnebí a podle toho určí a s pomocí mezních rovnoběžek na mapách vymezí jednotlivé podnebné pásy - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebí - pojmenuje činitele utvářející počasí - objasní, jak se mění teplota vzduchu, množství a charakter srážek se stoupající nadmořskou výškou - vyčte ze synoptické mapy stav počasí v dané oblasti - popíše rozložení zásob vody na Zemi - jednoduše graficky znázorní oběh vody na Zemi, popíše jeho části a vysvětlí jeho mechanismy - pojmenuje a vyhledá na mapách světa jednotlivé oceány, objasní vztah mezi pojmy oceán, moře a záliv - vysvětlí rozdíl mezi průlivem a průplavem - popíše vlastnosti mořské vody, rozliší a pojmenuje její pohyby - zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí a lidskou společnost - popíše části vodního toku od pramene k ústí - vyhledá na mapách příklady říčních sítí - používá s porozuměním pojmy: povodí, rozvodí, úmoří a bezodtoková oblast - interpretuje z grafu režim odtoku konkrétní řeky - podle polohy konkrétní řeky v klimatickém pásmu určí a jednoduše graficky znázorní její režim - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělou nádrží a objasní účel jejich výstavby 	<p>Počasí</p> <p>Rozložení zásob vody na Zemi a její oběh</p> <p>Oceány a moře</p> <p>Vodstvo na pevnině</p>	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sledování a vyhodnocování předpovědi počasí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy v důsledku atmosférických poruch) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života (voda) <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Směsi: voda <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanické vlastnosti tekutin <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mořské ekosystémy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: hlavní světové námořní obchodní cesty <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vodní ekosystém na pevnině; vztah člověka k prostředí hydrosféry <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace; počátky nové doby: vývoj

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - objasní na konkrétních příkladech maloplošných i velkoplošných chráněných území (z České republiky i ze světa) jejich funkce a role - posoudí příčiny a následky globálních ekologických a environmentálních problémů lidstva - vyjádří vlastními slovy, co může každý občan udělat pro zlepšení životního prostředí 		<p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: udržitelný život společnosti; vztah člověka k prostředí: životní styl, prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: globální problémy lidstva <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdravý způsob života a péče o zdraví; rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy) <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnost práce: mimořádné události; Chemie a společnost <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: organismy a prostředí, ochrana přírody a životního prostředí; praktické poznávání přírody
	Komunikační geografický a kartografický jazyk	
<ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním pojmy: zdroje geografických dat, internet, grafické vyjádření na mapě, mapování, terénní průzkum, statistika, statistické prameny, sčítání obyvatelstva, geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum země (DPZ), GPS - vyhledává informace z různých zdrojů geografických dat a na základě osvojených znalostí hodnotí jejich vypovídací hodnotu - dokáže zjištěné informace třídit, přiměřeně interpretovat a zevšeobecňovat 	<p>Informační a dokumentační zdroje v geografii</p> <p>Základy kartografie a topografie</p>	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - všechny okruhy <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - všechny okruhy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním pojmy: glóbus, mapa, plán, měřítko, obsah map a plánů, výškopis, polohopis, popis, legenda mapy, vysvětlivky mapy (mapový klíč), typy kartografického zobrazení, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, hloubnice, zkreslení map, zeměpisná síť, poledníky, hlavní poledník, místní poledník, rovnoběžky, rovník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka, azimut - vnímá glóbus jako ideální model planety a používá jej k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů, světadílů a určování základních tvarů zemského povrchu podle vertikální i horizontální členitosti - rozlišuje mezi plánem a mapou, porovnává zobrazení zemského povrchu na glóbu a na mapách, objasní příčiny zkreslení zemského povrchu na mapách - rozlišuje druhy map podle jejich obsahu a měřítka - vyčíslí podle měřítka mapy skutečnou vzdálenost dvou bodů podle hodnoty změřené na mapě velkého měřítka - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů map a plánů - vytváří a využívá vlastní mentální mapy a mentální schémata - určuje zeměpisnou polohu podle zeměpisných souřadnic - orientuje se s pomocí map v krajině, načrtne vlastní plánec, schematický náčrt podle situace v konkrétní krajině 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: orientace v tematických mapách, grafech a ve statistických tabulkách světového hospodářství <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikační a slohová výchova <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Závislosti, vztahy práce s daty; číslo a proměnná: desetinná čísla, zlomky, procenta; číslo a proměnná: měřítko map a plánů; geometrie v rovině a prostoru - IVT Vyhledávání informací a komunikace; Zpracování a využití informací - Využití digitálních technologií <p>Náměty praktické činnosti: Příprava výletu v okolí školy.</p>

ZEMĚPIS

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák:	Regiony světa	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává světadíly, určuje jejich zem. polohu, porovnává rozlohy - charakterizuje význam a využití oceánů - posuzuje problémy životních prostředí oceánů - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - posoudí význam mezinárodní vědecké spolupráce při výzkumu polárních oblastí, chápe nutnost ochrany polárních oblastí - lokalizuje v mapách významné polární stanice, včetně české - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a států - aktivně vyhledává z různých zdrojů demografická a ekonomická data týkající se jednotlivých regionů, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<p>Světadíly a oceány</p> <p>Polární kraje</p> <p>Afrika, Austrálie, Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> - povrch, klima, biota - přírodní zdroje - obyvatelstvo a hospodářství - vybrané státy <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - státy Severní Ameriky, charakteristika - státy Jižní Ameriky, charakteristika - obyvatelstvo, průmyslové oblasti a zemědělství - významná města <p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní zeměpisné oblasti Asie 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života (voda); vztah člověka k prostředí: ekologický problém, nerovnoměrnost života na Zemi <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek; základní podmínky života: ochrana biologických druhů <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobývání pólů <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy <p>Mediaální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - všechna témata <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: mezinárodní spolupráce; objevujeme Evropu a svět: život v mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> - nejvýznamnější státy Asie - politická a hospodářská pozice Číny - politická a hospodářská pozice Ruska ve světě 	<p>zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občan, občanská společnost a stát: základní principy a hodnoty demokratického politického systému; formy participace občanů v politickém životě <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikace; rozvoj schopností poznávání; kreativita diskuze nad problémy <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk ve společnosti: kulturní život: kultura a kulturní tradice; vztahy mezi lidmi: rasismus lidská práva, vzdělání; globální svět <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Závislosti, vztahy a práce s daty: grafy, diagramy, tabulky <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí; biologie člověka: nemoci (epidemie HIV..) <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všechna témata (nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce, technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod mezi zeměmi)

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		CJ: - reálie anglicky, německy, španělsky a francouzsky mluvících zemí IVT: - Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování informací (demografická a ekonomická data týkající se jednotlivých regionů)
	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje světové strany na mapě a v terénu, čte turistické značky, pracuje s azimutem, orientuje se podle vyznačených objektů v krajině - pracuje aktivně na mapách velkého měřítka s azimutem, směřuje podle něho pohyb v terénu - provádí základní měření na mapách, aktivně „čte“ mapu - umí zhotovit jednoduchý plánek a panoramatický náčrt krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	Praktická topografie při pohybu v terénu: Určování větových stran, turistické značky, azimut Praxe s mapami Náčrt plánu krajiny Vrstevnice Orientace v turistických mapách Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	M: - Závislosti, vztahy a práce s daty: grafy, diagramy, tabulky (rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, průměrné hodnoty, určování hustoty zalidnění); geometrie v rovině a v prostoru Ch: - Chemie a společnost (využití nerostných surovin) F: - Energie: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie (typy elektráren) Bi: - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: ochrana člověka za mimořádných událostí TV: - Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností: turistika a pobyt v přírodě; činnost ovlivňující zdraví: bezpečnost při pohybových činnostech Bi: - Biologie člověka: nemoci, úrazy a prevence; praktické poznávání přírody

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		Náměty praktické činnosti: Příprava katalogu cestovní kanceláře, komplexní geografická charakteristika určité části kontinentu nebo státu

ZEMĚPIS

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák:	Česká republika	
<ul style="list-style-type: none"> - určí různým způsobem polohu ČR a posoudí její výhodnost a nevýhodnost - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy, vyhledá státy s obdobnou rozlohou - nastíní geologický vývoj území ČR - rozlišuje hlavní typy hornin - vymezí na geologické mapě ČR Český masív a Západní Karpaty - lokalizuje na fyzické mapě ČR geomorfologické provincie a v jejich rámci nejvýznamnější geomorfologické celky - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR - vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí na území ČR - objasní pojem teplotní inverze - rozlišuje mezi podnebím a počasím - zařadí území ČR k úmoří evropských moří - pojmenuje hlavní vodní toky a vyhledá je v mapách - rozlišuje mezi umělými a přirozenými vodními nádržemi, objasní původ jezer v ČR, rozlišuje různý účel umělých vodních nádrží a lokalizuje je v mapách, posoudí význam českého rybníkářství - objasní příčiny povodňových situací na území ČR a objasní, jak se chovat v průběhu povodní - rozlišuje půdní druhy a půdní typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, zdůvodní jejich rozmístění, analyzuje jejich vhodnost pro zemědělské využití 	<p>Poloha a rozloha</p> <p>Geologická stavba a povrch</p> <p>Geomorfologické členění</p> <p>Podnebí a počasí</p> <p>Vodstvo</p> <p>Půdy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě; objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, evropské krajiny; jsme Evropané: Orientace na politické a obecně zeměpisné mapě Evropy a v atlasových mapách České republiky <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk ve společnosti: Naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neživá příroda: nerosty a horniny, geologický vývoj a stavba území ČR <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: vodní zdroje

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje horizontální pásmovitost a výškovou stupňovitost v rámci bioty ČR - objasní příčiny rozdílů mezi přirozenými vegetačními stupni a skutečnou druhovou skladbou vegetace, popíše funkce lesa - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území a uvádí jejich příklady - lokalizuje na území ČR oblasti v narušeném životním prostředí a navrhuje řešení - posoudí aktuální trendy hlavních demografických ukazatelů obyvatelstva ČR - určí a objasní hlavní migrační trendy v rámci ČR a mezi ČR a okolními státy - zhodnotí rozmístění a strukturu obyvatelstva ČR - uvádí kritéria pro odlišení venkovského a městského osídlení v ČR - rozlišuje sídla podle jejich funkce - člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti - objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR - rozlišuje suroviny podle jejich charakteru a využití - objasní pojmy: obnovitelný a neobnovitelný zdroj - lokalizuje v mapách místa a oblasti těžby hlavních nerostných surovin - analyzuje hlavní lokalizační faktory energetiky - zdůvodní strukturu výroby elektrické energie v ČR, zdůvodní nutnost - nahrazování standardních zdrojů alternativními - posoudí význam lokalizačních faktorů pro různá odvětví zpracovatelského průmyslu - uvádí nejznámější výrobky, firmy a značky produktů jednotlivých odvětví zpracovatelského - lokalizuje v mapách hlavní průmyslová centra 	<p>Biota</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Sídla</p> <p>Složky hospodářství</p> <p>Přírodní zdroje, nerostné suroviny</p> <p>Těžba</p> <p>Energetika</p> <p>Zpracovatelský průmysl</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy; <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: organismy a prostředí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana životního prostředí; vztah člověka k prostředí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí: chráněná území v ČR <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a společnost <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: orientace v hospodářských tematických mapách ČR <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a hospodářství; stát a právo <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modernizace společnosti: industrializace a její důsledky pro společnost

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>a oblasti na území ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná podmínky a v závislosti na nich charakter zemědělské výroby na území ČR, rozliší jednotlivé zemědělské oblasti - objasní pojmy: příměstské a ekologické zemědělství - zhodnotí postavení zemědělství v hospodářství ČR ve srovnání se státy EU - zhodnotí dopravní polohu území ČR - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy území ČR - objasní podíl jednotlivých druhů dopravy na celkovém objemu a výkonu přepravy a zhodnotí jejich výhody a nevýhody - pojmenuje určující lokalizační faktory pro rozvoj cestovního ruchu - objasní pojmy: pasivní a aktivní cestovní ruch - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, uvádí příklady jejich konkrétních lokalit a jejich určující lokalizační faktory a atraktivitu - pojmenuje a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a - památek zapsaných na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO - objasní pojmy: export, import, obrat, bilance, komodita - zhodnotí strukturu a územní orientaci zahraničního obchodu ČR - rozlišuje výrobní a nevýrobní služby a výtěžné a nevýtěžné služby, uvádí konkrétní příklady - vysvětlí hierarchii služeb - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž je ČR členem, zhodnotí jejich zaměření - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR – instituce státní správy a s územní 	<p>Zemědělství</p> <p>Doprava</p> <p>Cestovní ruch</p> <p>Zahraniční obchod. Služby obyvatelstvu</p> <p>Členství ČR v mezinárodních organizacích</p> <p>Regiony ČR</p>	<p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: historické etapy rozvoje průmyslu na území ČR <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv průmyslu na životní prostředí <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energie <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemie a společnost: chemický průmysl; Bezpečnost práce <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: historické etapy rozvoje zemědělství na území ČR <p>B:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: vlivy zemědělství na životní prostředí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv zemědělství na životní prostředí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>samosprávy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní na konkrétním příkladu rozdíl mezi kulturním, správním regionem a historickou oblastí - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR, vyjadřuje své názory na kvalitu - jednotlivých regionů - hodnotí postavení místního regionu v rámci státu vzhledem k sousedním regionům, přírodní a socioekonomické podmínky místního regionu - posuzuje přednosti, příležitosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji 	<p>Místní region - Valašsko</p>	<p>dopravy na životní prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: společenské mezníky a předpoklady rozvoje služeb a cestovního ruchu; postavení ČR ve světové síti aktivit cestovního ruchu <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a společnost: kulturní život <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a hospodářství <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: evropská integrace <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět: evropská integrace; mezinárodní spolupráce <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a právo: právní základy státu státní správa a samospráva <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a právo: právní základy státu státní správa a

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		samospráva
	Evropa	
<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, specifika, potenciál a bariéry Evropy - aktivně vyhledává z různých zdrojů demografická a ekonomická data týkající se jednotlivých regionů, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů Evropy a vybraných modelových států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - zhodnotí historii evropské integrace, její význam a důsledky z hlediska Evropy, světa a ČR - ozřejmí postavení EU ve světě - popíše hlavní instituce EU (struktura, vzájemné vztahy, pravomoci) 	<p>Přírodní a socioekonomická charakteristika Evropy Regiony Evropy</p> <p>Evropská integrace</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - všechna témata <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: evropská integrace; objevujeme Evropu a svět: porozumění historickým a politickým souvislostem, které ovlivňovaly vývoj světa - naše vlast a Evropa <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury; křesťanství a středověká Evropa <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět: evropská integrace; mezinárodní spolupráce <p>Náměty praktické činnosti: Skupinový projekt na téma komplexní geografická charakteristika místního regionu, příprava několikadenního výletu po ČR, příprava několikadenního výletu po Evropě</p>

ZEMĚPIS

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
žák:	Společenské prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - objasní pojmy porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek (úbytek), demografická revoluce - vypočítá na konkrétním příkladu přirozený přírůstek - porovná očekávanou délku života ve vyspělých a méně rozvinutých zemích, na základě zjištěných hodnot objasní příčiny rozdílů - porovná vyspělé a méně vyspělé státy z hlediska fáze demografické revoluce - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů - zdůvodní proč je vhodnější srovnávat z hlediska hustoty zalidnění menší územní celky než celé státní útvary - pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa a jeho dopady na životní prostředí - objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva - rozlišuje typy migrací podle různých kritérií - lokalizuje s pomocí map hlavní migrační proudy minulosti a v současnosti a současné emigrační a imigrační oblasti - zhodnotí možnosti ovlivnění směru a intenzity migrace - rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi různých ras - objasní závislost mezi fyzickými znaky příslušníků rasy a přírodním prostředím 	<p>Vývoj počtu obyvatelstva na Zemi</p> <p>Rozmístění obyvatelstva na Zemi</p> <p>Územní pohyb obyvatelstva</p> <p>Rozšíření lidských ras, národů a jazyků</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí průmyslová revoluce a demografický vývoj <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociální rozvoj <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk ve společnosti <p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Číslo a proměnná: desetinná čísla, zlomky, procenta <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference; etnický původ: územní aspekty

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím - rozlišuje mezi pojmy národ a národnost - zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových rodin a skupin, lokalizuje je v mapách do konkrétních oblastí - rozlišuje vybrané formy písma a lokalizuje je na mapách do konkrétních oblastí - objasní pojmy světová náboženství, monoteismus a polyteismus - lokalizuje hlavní náboženství na mapách do konkrétních oblastí - hodnotí význam náboženského vyznání pro společenské, kulturní a politické prostředí - vymezuje základní rozdíly světových náboženství a nalézá jejich společné znaky - rozlišuje různé věkové kategorie obyvatelstva - rozlišuje státy s rozdílným demografickým vývojem podle tvaru věkové pyramidy - zhodnotí příčiny rozdílné věkové struktury ve vyspělých a rozvojových státech 	Náboženství ve světě	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Morální rozvoj: hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: globální vlivy na společenské prostředí <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Počátky lidské společnosti <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biologie člověka: fylogeneze a ontogeneze člověka <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; občanská společnost <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Křesťanství a středověká Evropa
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady - popíše typické znaky venkovských sídel v různých částech světa - rozlišuje na plánech a mapách velkého měřítka různé typy zástavby - zhodnotí funkce venkovských sídel a jejich změny během historického vývoje 	Věková struktura obyvatelstva	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny vzniku prvních měst a příčiny vzniku procesu urbanizace - zhodnotí různé vlivy na lokalizaci a provázanost městských sídel - vymezí na plánu města jednotlivé zóny - rozlišuje shodné a odlišné aspekty ve struktuře a 	Venkovská sídla	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: lidské sídlo; umělý ekosystém; kulturní krajina
	Městská sídla, proces urbanizace	<p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury; křesťanství a středověká Evropa

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>v životě velkoměst vyspělých a málo rozvinutých zemí a lokalizuje je na mapách</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí rozdílné funkce různých měst a vysvětlí jejich změny během historického vývoje - posoudí výhody a nevýhody života ve městě - vysvětlí pojem míra urbanizace a porovná ji v různých státech, vysvětlí příčiny zjištěných rozdílů - uvede příklady suburbanizace a tento pojem vysvětlí - lokalizuje světová megalopolí, vysvětlí příčiny a mechanismy jejich vzniku - objasní pojmy konurbace a aglomerace a uvede jejich konkrétní příklady 		
	Hospodářské prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním pojmy: hrubý domácí produkt, primér, sekundér, terciér, kvartér - porovnává státy podle různých kritérií hospodářské a společenské vyspělosti - hodnotí příčiny vyspělosti nebo zaostalosti jednotlivých oblastí - rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství - objasní význam pojmů jádro a periferie v geografickém pojetí - vymezí podle reprezentativních znaků jádrové a periferní oblasti na území různé regionální velikosti, lokalizuje je v mapách - uvede příklady, kdy se periferní oblast změnila v jádrovou a naopak, objasní příčiny takového vývoje - posoudí význam světového zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami hospodářství - popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti 	<p>Světové hospodářství</p> <p>Jádrové a periferní oblasti světa</p> <p>Světové zemědělství</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: orientace v tematických mapách, grafech a ve statistických tabulkách světového hospodářství <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a hospodářství <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: porozumění historickým a politickým souvislostem, které ovlivňovaly vývoj světa <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: vývoj a mezníky světového zemědělství

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>světa, určí a zdůvodní jejich specializaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí význam pěstování zemědělských plodin a chovu hospodářských zvířat - lokalizuje na mapách hlavní oblasti pěstování různých druhů plodin a chovu hospodářských zvířat - objasňuje různé kulturní a náboženské tradice i hrozby epidemií chorob - ovlivňující chovy - vymezuje na mapách hlavní oblasti mořského a sladkovodního rybolovu a objasní jejich lokalizaci - uvádí příklady lovených druhů ryb a dalších vodních živočichů, objasňuje příčiny ohrožující a omezující rybolov - lokalizuje dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství - poukazuje na konkrétních příkladech na rizika vyplývající z nevhodných postupů při těžbě dřeva - schematicky znázorní základní odvětvovou strukturu průmyslu, rozliší tradiční a moderní odvětví a posoudí jejich význam v rozdílně vyspělých zemích - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - objasňuje závislost nerostů na geologických poměrech, lokalizuje na mapách hlavní těžební oblasti nerostných surovin - navrhuje cvičně úsporná opatření a nahrazování některých surovin jinými látkami v souvislosti s očekávaným vyčerpáním některých nerostných zdrojů - vysvětluje vztah mezi těžbou energetických surovin a energetickým průmyslem - klade otázky a hledá odpovědi na problémy těžebního a energetického průmyslu v souvislosti 	<p>Světový rybolov a lesní hospodářství</p> <p>Světová průmyslová výroba</p>	<p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemie a společnost <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: les, produkční význam lesa; vodní zdroje; vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: organismy a prostředí; Praktické poznávání přírody <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: průmysl a životní prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti, hospodaření s odpady <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energie <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: vlivy člověka na životní prostředí <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemie a společnost: chemický průmysl <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>rchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu - připraví samostatně (i s pomocí katalogů cestovních kanceláří) jednoduchý cestovní plán (itinerář) pro pobytový nebo poznávací zájezd - porovná strukturu a územní orientaci exportu a importu rozdílně vyspělých zemí - zhodnotí postavení a význam zahraničního obchodu v různých státech - uvádí příklady mezinárodních hospodářských organizací, jejich zaměření a významné členy 	Mezinárodní obchod. Mezinárodní hospodářské organizace	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: předpoklady a ukazatele globalizace mezinárodního obchodu <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět
	Politická mapa současného světa	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní rozdíly mezi suverénním státem, autonomním a závislým územím, zhodnotí vztahy mezi bývalými koloniemi a metropolemi, uvede jejich konkrétní příklady - vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických a socioekonomických kritérií - rozlišuje různé aspekty polohy státu - vyhledá v mapách nejlidnatější a největší státy světa - objasní pojem státní hranice a uvádí kritéria členění hranic - uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení, určí charakter ústavní role prezidenta ČR, srovná pravomoci prezidenta v různých typech republiky - uvádí příklady totalitních režimů, zhodnotí rozdíly mezi totalitním a demokratickým systémem - rozlišuje mezi unitárním a federativním státem - uvádí příklady členění státu na dílčí územně správní celky, srovná jejich 	<p>Státy na Zemi</p> <p>Poloha a rozloha států</p> <p>Hranice států</p> <p>Státní zřízení. Způsob vlády</p> <p>Správní členění států</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: orientace na politické mapě světa <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a právo: právní základy státu <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury; křesťanství a středověká Evropa; modernizace společnosti; moderní doba; rozdělený a integrující se svět <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; formy participace občanů na politickém životě <p>Mediaální výchova</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>pravomoci s pravomocemi států</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států a na jejich základě rozděluje státy světa do jednotlivých skupin - objasní pojmy: nově industrializované země, „asijské tygři (draci)“ - vyjádří svou představu vysoké a nízké životní úrovně a vyspělosti států - zhodnotí význam a cíle OSN a dalších mezinárodních politických organizací - pojmenuje a vyhledá v mapách lokality dlouhodobých a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě a na přiměřené úrovni analyzuje jejich příčiny - vyjádří osobní postoj ke genocidě a terorismu - zdůvodní vznik velkého množství nových států po roce 1990, srovnává starší a současné politické mapy světa 	<p>Stupeň rozvoje států</p> <p>Mezinárodní politické organizace</p> <p>Ohniska neklidu v současném světě</p> <p>Nové státy na mapě světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fungování a vliv médií ve společnosti <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a právo: státní správa a samospráva, principy demokracie, lidská práva <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: klíčové mezníky světové historie jako východiska pro vyspělost jednotlivých oblastí světa <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět; evropská integrace, mezinárodní spolupráce <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: příčiny a důsledky politických, náboženských, hospodářských kulturních rozporů <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: orientace na politické mapě světa <p>Náměty praktické činnosti: Skupinový projekt na téma příčiny konfliktů ve světě</p>

ZEMĚPIS

IV. ROČNÍK – PLATÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák:	Česká republika	
<ul style="list-style-type: none"> - určí různým způsobem polohu ČR a posoudí její výhodnost a nevýhodnost - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy, vyhledá státy s obdobnou rozlohou - nastíní geologický vývoj území ČR - rozlišuje hlavní typy hornin - vymezí na geologické mapě ČR Český masív a Západní Karpaty - lokalizuje na fyzické mapě ČR geomorfologické provincie a v jejich rámci nejvýznamnější geomorfologické celky - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR - vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí na území ČR - objasní pojem teplotní inverze - rozlišuje mezi podnebím a počasím - zařadí území ČR k úmoří evropských moří - pojmenuje hlavní vodní toky a vyhledá je v mapách - rozlišuje mezi umělými a přirozenými vodními nádržemi, objasní původ jezer v ČR, rozlišuje různý účel umělých vodních nádrží a lokalizuje je v mapách, posoudí význam českého rybníkářství - objasní příčiny povodňových situací na území ČR a objasní, jak se chovat v průběhu povodní - rozlišuje půdní druhy a půdní typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, zdůvodní jejich rozmístění, analyzuje jejich vhodnost pro zemědělské využití 	<p>Poloha a rozloha</p> <p>Geologická stavba a povrch</p> <p>Geomorfologické členění</p> <p>Podnebí a počasí</p> <p>Vodstvo</p> <p>Půdy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě; objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, evropské krajiny; jsme Evropané: Orientace na politické a obecně zeměpisné mapě Evropy a v atlasových mapách České republiky <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk ve společnosti: Naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neživá příroda: nerosty a horniny, geologický vývoj a stavba území ČR <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy: vodní zdroje

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje horizontální pásmovitost a výškovou stupňovitost v rámci bioty ČR - objasní příčiny rozdílů mezi přirozenými vegetačními stupni a skutečnou druhovou skladbou vegetace, popíše funkce lesa - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území a uvádí jejich příklady - lokalizuje na území ČR oblasti v narušeném životním prostředí a navrhuje řešení - posoudí aktuální trendy hlavních demografických ukazatelů obyvatelstva ČR - určí a objasní hlavní migrační trendy v rámci ČR a mezi ČR a okolními státy - zhodnotí rozmístění a strukturu obyvatelstva ČR - uvádí kritéria pro odlišení venkovského a městského osídlení v ČR - rozlišuje sídla podle jejich funkce - člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti - objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR - rozlišuje suroviny podle jejich charakteru a využití - objasní pojmy: obnovitelný a neobnovitelný zdroj - lokalizuje v mapách místa a oblasti těžby hlavních nerostných surovin - analyzuje hlavní lokalizační faktory energetiky - zdůvodní strukturu výroby elektrické energie v ČR, zdůvodní nutnost - nahrazování standardních zdrojů alternativními - posoudí význam lokalizačních faktorů pro různá odvětví zpracovatelského průmyslu - uvádí nejznámější výrobky, firmy a značky produktů jednotlivých odvětví zpracovatelského - lokalizuje v mapách hlavní průmyslová centra 	<p>Biota</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Obyvatelstvo</p> <p>Sídla</p> <p>Složky hospodářství</p> <p>Přírodní zdroje, nerostné suroviny</p> <p>Těžba</p> <p>Energetika</p> <p>Zpracovatelský průmysl</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy; <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: organismy a prostředí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana životního prostředí; vztah člověka k prostředí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí: chráněná území v ČR <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a společnost <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: orientace v hospodářských tematických mapách ČR <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a hospodářství; stát a právo <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modernizace společnosti: industrializace a její důsledky pro společnost

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>a oblasti na území ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná podmínky a v závislosti na nich charakter zemědělské výroby na území ČR, rozliší jednotlivé zemědělské oblasti - objasní pojmy: příměstské a ekologické zemědělství - zhodnotí postavení zemědělství v hospodářství ČR ve srovnání se státy EU - zhodnotí dopravní polohu území ČR - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy území ČR - objasní podíl jednotlivých druhů dopravy na celkovém objemu a výkonu přepravy a zhodnotí jejich výhody a nevýhody - pojmenuje určující lokalizační faktory pro rozvoj cestovního ruchu - objasní pojmy: pasivní a aktivní cestovní ruch - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, uvádí příklady jejich konkrétních lokalit a jejich určující lokalizační faktory a atraktivitu - pojmenuje a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a - památek zapsaných na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO - objasní pojmy: export, import, obrat, bilance, komodita - zhodnotí strukturu a územní orientaci zahraničního obchodu ČR - rozlišuje výrobní a nevýrobní služby a výtěžné a nevýtěžné služby, uvádí konkrétní příklady - vysvětlí hierarchii služeb - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž je ČR členem, zhodnotí jejich zaměření - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR – instituce státní správy a s územní 	<p>Zemědělství</p> <p>Doprava</p> <p>Cestovní ruch</p> <p>Zahraniční obchod. Služby obyvatelstvu</p> <p>Členství ČR v mezinárodních organizacích</p> <p>Regiony ČR</p>	<p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: historické etapy rozvoje průmyslu na území ČR <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv průmyslu na životní prostředí <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energie <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemie a společnost: chemický průmysl; Bezpečnost práce <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: historické etapy rozvoje zemědělství na území ČR <p>B:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie: vlivy zemědělství na životní prostředí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv zemědělství na životní prostředí <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>samosprávy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní na konkrétním příkladu rozdíl mezi kulturním, správním regionem a historickou oblastí - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR, vyjadřuje své názory na kvalitu - jednotlivých regionů - hodnotí postavení místního regionu v rámci státu vzhledem k sousedním regionům, přírodní a socioekonomické podmínky místního regionu - posuzuje přednosti, příležitosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji 	<p>Místní region - Valašsko</p>	<p>dopravy na životní prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět: společenské mezníky a předpoklady rozvoje služeb a cestovního ruchu; postavení ČR ve světové síti aktivit cestovního ruchu <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a společnost: kulturní život <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a hospodářství <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: evropská integrace <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět: evropská integrace; mezinárodní spolupráce <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a právo: právní základy státu státní správa a samospráva <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		OV: - Stát a právo: právní základy státu státní správa a samospráva
<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, specifika, potenciál a bariéry Evropy - aktivně vyhledává z různých zdrojů demografická a ekonomická data týkající se jednotlivých regionů, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů Evropy a vybraných modelových států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - zhodnotí historii evropské integrace, její význam a důsledky z hlediska Evropy, světa a ČR - ozřejmí postavení EU ve světě - popíše hlavní instituce EU (struktura, vzájemné vztahy, pravomoci) 	<p>Evropa</p> <p>Přírodní a socioekonomická charakteristika Evropy Regiony Evropy</p> <p>Evropská integrace</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - všechna témata <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané: evropská integrace; objevujeme Evropu a svět: porozumění historickým a politickým souvislostem, které ovlivňovaly vývoj světa - naše vlast a Evropa <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury; křesťanství a středověká Evropa <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní vztahy, globální svět: evropská integrace; mezinárodní spolupráce <p>Náměty praktické činnosti: Skupinový projekt na téma komplexní geografická charakteristika místního regionu, příprava několikadenního výletu po ČR, příprava několikadenního výletu po Evropě</p>

5.6. UMĚNÍ A KULTURA

5.6.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Hudební výchova je společně s oborem Výtvarná výchova součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hlavní cíle školního vzdělávacího plánu oboru Hudební výchova vycházejí z tradiční české hudebnosti, kterou kompetentním způsobem rozvíjejí v kontextu současného evropského kulturního prostoru.

Obor podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou, obohacuje estetické vnímání a prožívání světa, poskytuje možnost poznat kulturu života a národní tradice různých světových národů a následně si tak i uvědomit kořeny naší společné historie. V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků směřuje především k tomu, aby žáci kultivovali svůj vkus, rozvíjeli své hudební schopnosti, citění a tvořivost, a tak přispěli ke zvýšení své životní úrovně jak v osobním, tak i v pracovním životě.

Obor Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnosti vzájemné tolerance a komunikace mezi národy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hlavní náplní výuky je upevňování a prohlubování hudebních schopností, pěvecké techniky, schopností sluchové analýzy, základní orientace v rytmicko-melodických strukturách, rozlišování slohotvorných znaků hudby jednotlivých období, vnímání souvislostí a přesahů mezi jednotlivými uměleckými obory a diferencované vnímání hudebních a mimohudebních obsahů v proudu znějící hudby. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Směřuje k utváření individuálního vkusu žáka v kontextu objektivních estetických měřítek a kulturních vývojových tendencí.

Výuka probíhá v kombinaci receptivních aktivit a tvořivých činností, využívá obsahové texty, obrazové materiály, audionahrávky, videonahrávky, práci s PC a klade důraz na rozvoj komunikace s využitím specifických možností hudebního jazyka.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orfovým instrumentářem a audiovizuální technikou, částečně také probíhá ve třídách s výpočetní technikou.

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a společně s Výtvarnou výchovou je jí věnována tříhodinová dotace v I. a II. ročníku, dvouhodinová dotace ve III. a IV. ročníku. Žáci mají prostor pro individuální konzultace s učitelem. Obsah učiva konkretizuje tematický časový učební plán na daný rok.

Žáci mohou dále navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv.

Ve výuce jsou preferovány metody týmové práce – skupinová, kolektivní, partnerská (při hudebních projevech a doprovodech, opakování učiva, při práci s počítačovými programy, internetem, hudebními materiály apod.), důraz je kladen i na samostatnou práci, která zohledňuje individuální přístup, žáci plní krátkodobé hudební projekty a prezentace (tvorba hudebního žebříčku Můj top-ten, nejoblíbenější interpret apod.). Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu.

Výsledky činnosti jsou prezentovány na koncertech, výstavách, besedách, soutěžích a jiných hudebně-výtvarných, hudebně-dramatických nebo hudebně-literárních akcích ve škole i mimo ni. Žáci se také spolupodílí svou hudební produkcí na charitativních akcích (např. adventní koncerty, Iskérka, Kamarád).

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Environmentální výchova, Mediální a kulturní výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Cílové zaměření vzdělávacího oboru

Vzdělávání v daném vzdělávacím oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k tomu, aby

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím
- chápal význam hudby v historickém kontextu
-

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací a poznatků z nejrůznějších zdrojů
- k používání odborné terminologie
- k rozvoji dovedností a hudební paměti
- k vytváření samostatných úvah, kdy na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci zadaných projektů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k individuální hudební vyspělosti, díky níž se dobře orientují v hudbě, její historii a žánrech
- k samostatnému a kritickému přemýšlení
- k řešení zadaných úkolů podle zadání
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- k aplikaci různých postupů získaných při jiných činnostech a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení problémů

- k vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat
- k uplatňování intuice, fantazie, improvizace, kreativity
- k ověřování si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- k aktivnímu zapojení dle svých možností do hudebních produkcí
- ke zpracování projektů
- k obhajobě, prezentaci výsledků své práce

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k aktivnímu pěstování hudby a její prezentaci
- k vlastní sebereflexi, vyjádření názorů, postojů a estetických soudů
- k porozumění a interpretaci při poslechu či nácviu hudební skladby
- k zdravému sebevědomému vystupování a odpovědnosti při produkci i prezentaci projektů
- k pohybové komunikaci - tanec
- k toleranci názoru druhých
- k dialogu nebo diskusi o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v hudbě
- k efektivní týmové spolupráci ve skupinách
- k respektování jiného názoru při týmové práci, pravidel a jejich dodržování
- k aktivní pracovní činnosti, kterou ovlivní kvalitu výsledku
- k objektivnímu přístupu sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnávání, hledání rezerv své práce i práce ostatních
- k chápání a pomoci spolužákovi, který není tak hudebně zdatný
- k vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci
- k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky jiných škol či zemí
- (při mezinárodních projektech)
- k zdravému sebevědomí
- k pocitu úspěšnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému a efektivnímu plnění zadaných úkolů a projektů
- k ohleduplnému a taktnímu chování k jedinci i skupině
- k rozvíjení schopnosti empatie
- k dodržování pravidel slušného chování a jednání v životě
- k respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- k zasazování aktuálních kulturních trendů do širších historických, filozofických a společenských souvislostí
- k reflexi společenského dění
- k ochraně, prosazování a uchovávání jak tradic rodinných a národních, tak tradic jiných zemí a národů
- k národní hrdosti a vlastenectví
- k rasové a náboženské toleranci, poznávání problémů jiných zemí (rasismus, násilí, intolerance apod.)
- ke vztahu a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k vytváření si pozitivního vztahu k hudebním činnostem
- k samostatnosti, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů zadaných úkolů a projektů
- k práci s médii, počítačem, internetem
- k týmové spolupráci a následné kvalitní prezentaci výsledků
- k formování pracovních návyků
- k hospodárnému a efektivnímu využívání pomůcek, sešitů, učebnic
- k dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání pomůcek

HUDEBNÍ VÝCHOVA

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat jednohlas, dvojhlas, popř. trojhlas - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv lidových písní - jednohlas, lidový dvojhlas, popř. trojhlas - kánon - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - zpěv umělých písní – výběr dle zájmů žáků - práce s notovým zápisem - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramaturgie písní, pantomima - melodická a rytmická hra na tělo - vánoční koledy – dramatické ztvárnění <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (např. Já husárek malý; 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ústní lidová slovesnost - zvuková podoba jazyka; melodie, přízvuk, rytmus řeči - divadlo a hudba, dramaturgie písně - literární předloha a její hudební zpracování - literární souvislosti baroka, klasicismu, romantismu <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně ve světových jazycích (lidové, populární, koledy) <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik křesťanství, tradice a zvyky - seznámení s vývojem notace v historických souvislostech - historické souvislosti baroka, klasicismu, romantismu <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak vzniká tón <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu - umělecké souvislosti baroka, klasicismu,

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry - zapíše tóny do notové osnovy - rozpozná dur, moll stupnici, základní intervaly - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - umí rozlišit lidovou a umělou píseň - rozliší skladbu vokální a instrumentální - sluchem rozpoznává jednoduché hudební formy - rozpozná melodram, operu, operetu a muzikál - seznámí se s obdobím baroka 	<p>Koulelo se, koulelo; Malé kotě..)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje, doprovod s využitím Orffova instrumentáře - pokusy o improvizaci - noty, pomlky, intervaly(stupnice dur, moll, akord) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do nástrojových skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - hudební formy: kánon, rondo, variace, fuga - melodram - opereta, opera - muzikál <p>poslech vybraných skladeb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opera – C. Monteverdi - G. F. Händel, J. S. Bach - fuga - koncert, menuet J. Haydn , W. A. Mozart, L. van Beethoven - variace – F. Schubert - národní škola - B. Smetana, A. Dvořák 	<p>romantismu</p> <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinace pohybu, rytmus - hudebně pohybové činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový <p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygienu - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané - Multikulturní výchova - Kulturní diference - Lidské vztahy

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s obdobím klasicismu - seznámí se s obdobím romantismu - poslechne si hudbu XX. století 	<ul style="list-style-type: none"> - L. Janáček, B. Martinů 	<ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita Environmentální výchova - Základní podmínky života Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Vnímání autora mediálních sdělení - Tvorba mediálních sdělení Námět činnosti, projekty Návštěva koncertu, opery, muzikálu (v rámci organizace návštěvy divadla v Ostravě nebo výchovného koncertu ZUŠ) Filmová projekce vybraného hudebního díla a jeho interpretace Pokus o dramtizaci opery projekt: Fantazie malby Poznáš moji písničku? Významná hudební událost nebo osobnost

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtový, třičtvrtový a čtyřčtvrtový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody - při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky - rozliší stupnici dur a moll 	<p>Vokální činnosti</p> <p>hlasová hygiena a lidský hlas</p> <ul style="list-style-type: none"> - vokální projev - lidové a umělé písně – dynamika melodie rytmus - výběr písní různých období etnografie <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové tance (kolový tanec, polka, valčík) - moderní tanec - taktování, dirigování jednoduchých lidových a umělých písní - hra na dirigenta a orchestr - tvorba vlastní partitury - melodická a rytmická hra na tělo, využívání řeči těla <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - tvorba jednoduchých hudebních doprovodů, zvláště s využitím Orffova instrumentáře - pokusy o improvizaci - noty, pomlky, intervaly(stupnice dur, moll, akord) 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvukové prostředky řeči, tempo, přízvuk - ústní lidová slovesnost - kamenná divadla a jejich historie, ND - společensko - literární souvislosti daných období a slohů - literární předloha a její hudební zpracování <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně ve světových jazycích (lidové, populární, koledy) <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik křesťanství, tradice a zvyky - seznámení s vývojem notace v historických souvislostech - historické souvislosti daných období a slohů <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dechové, hlasové a zvukové ústrojí <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak vzniká tón, zvuk <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrace písní, barevnost hudby, fantazie - výtvarný záznam melodie, rytmu

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam - seznámí se s daným hudebním obdobím a zařadí do něj příslušnou skladbu - pojmenuje a vysvětlí hudební formy příslušného období - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - píseň lidová a umělá, pochod, tanec - hudba duchovní a světská - skladba vokální a instrumentální <p>- výběr poslechových skladeb různých období:</p> <p>renesance – G. P. da Palestrina baroko – J. S. Bach, A. Vivaldi, klasicismus – J. Haydn , W. A. Mozart, L. van Beethoven romantismus – F. Chopin, F. Schubert, P. I. Čajkovskij</p> <ul style="list-style-type: none"> - český romantismus – B. Smetana, A. Dvořák 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecké souvislosti daných období a slohů <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová koordinace, základní taneční kroky <p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygienu - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference - Lidské vztahy - Multikulturalita

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
		<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Vnímání autora mediálních sdělení - Tvorba mediálních sdělení <p>Námět činnosti, projekty</p> <p>Návštěva koncertu, opery, muzikálu (v rámci organizace návštěvy divadla v Ostravě nebo výchovného koncertu ZUŠ)</p> <p>Filmová projekce vybraného hudebního díla a jeho interpretace</p> <p>projekt:</p> <p>Významná hudební událost nebo osobnost</p> <p>Mezinárodní hudební festival Pražské jaro</p>

Použité zkratky:

<p>ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura</p> <p>CJ – Cizí jazyk</p> <p>DCJ – Další cizí jazyk</p> <p>OV – Občanská výchova</p> <p>D, Dě – Dějepis</p> <p>Z – Zeměpis</p> <p>M- Matematika</p> <p>F – Fyzika</p> <p>Ch - Chemie</p> <p>Bi – Biologie</p> <p>IVT – Informatika a výpočetní technika</p>	<p>SV – Svět práce</p> <p>Hv – Hudební výchova</p> <p>Vv – Výtvarná výchova</p> <p>Esv – Estetická výchova</p> <p>Tv – Tělesná výchova</p> <p>AJ – Anglický jazyk</p> <p>NJ – Německý jazyk</p> <p>Fr, Fj – Francouzský jazyk</p> <p>Šj – Španělský jazyk</p> <p>Rj – Ruský jazyk</p> <p>La - Latina</p>	<p>OSV - Osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO - Výchova demokratického občana</p> <p>EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MV - Multikulturní výchova</p> <p>EV - Environmentální výchova</p> <p>MdV - Mediální výchova</p>
--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy - rozpozná některé z dobových tanců 	<p>Vokální činnosti</p> <p>hlasová a rytmická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - dur, moll stupnice, intervaly - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv lidových i umělých písní - orientace v hudebním záznamu - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - synkopa - Osvobozené divadlo - divadla malých forem: Semafor – J. Suchý, J. Šlitr <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky - polka, valčík, mazurka - některé dobové tance (renesanční tanec, country) - džajv, cha-cha 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvukové prostředky řeči, tempo, přízvuk - ústní lidová slovesnost - literární předloha a její hudební zpracování - Osvobozené divadlo, div. malých forem - společensko - literární souvislosti daných období a slohů <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně ve světových jazycích (lidové, populární, koledy) <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik křesťanství, tradice a zvyky - seznámení s vývojem notace v historických souvislostech - historické souvislosti daných období a slohů <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dechové, hlasové a zvukové ústrojí <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak vzniká tón, zvuk <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarný záznam melodie, rytmu - umělecké souvislosti daných období a slohů

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů - dle individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů - tvoří jednoduché doprovody - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus - uvede příklady jednoduchých akordických značek - využívá své dosavadní znalosti při různých hudebních aktivitách - sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů - pojmenuje vybrané hudební formy - všímá si dynamických a výrazových změn - v hudebním proudu - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku - orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele - zařadí na základě svých individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami - rozlišuje hudbu artficiální a nonartficiální 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce různých melodií - tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů - jednoduché improvizace - synkopový rytmus - akord, akordické značky - noty, intervaly, stupnice modální <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled hudebních slohů artficiální hudby - poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů <p>Hudba artficiální a nonartficiální</p> <ul style="list-style-type: none"> - původ a vznik hudby, pravěk a starověk – Seikilova píseň - středověk – gregoriánský chorál, rytířský zpěv - renesance – mše, madrigal G.P. da Palestrina - baroko – opera, J. S. Bach, G. F. Händel, A. Vivaldi - klasicismus – hudební formy, představitelé - romantismus – hudební formy, představitelé 	<p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová koordinace, základní taneční kroky <p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygienu - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference - Lidské vztahy - Multikulturalita

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<ul style="list-style-type: none"> - populární hudba a její historie - hudba 21. století 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Vnímání autora mediálních sdělení - Tvorba mediálních sdělení <p>Námět činnosti, projekty</p> <p>Návštěva koncertu, opery, muzikálu (v rámci organizace návštěvy divadla v Ostravě nebo výchovného koncertu ZUŠ)</p> <p>Filmová projekce vybraného hudebního díla a jeho interpretace</p> <p>Projekt k příležitosti vánočního adventu: pásmo reprodukováné hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby</p> <p>projekt:</p> <p>Významná hudební událost nebo osobnost</p> <p>Hudební festival</p> <p>Moje hitparáda nejoblíbenějších písní, komentář a interpretace skladeb</p> <p>Znáte tohoto interpreta nebo hudební skupinu? (život, průřez tvorbou, hudební vývoj)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, uplatňuje je i při mluvním projevu v běžném životě - dle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase i vícehlase - poznává české hudební památky a zařadí je do historických souvislostí - postihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborech - reprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti 	<p>Vokální činnosti</p> <p>Opakování učiva z předchozích ročníků.</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - vlastní osobitý vokální projev - zpěv v jednohlase i vícehlase - sluchová analýza <p>Výběr písní odpovídající probíraným obdobím české hudby vážné i populární: (zde pouze ukázkový výběr)</p> <p>středověk: Hospodine pomiluj ny Kdož jsou boží bojovníci gregoriánský chorál – Veni domine (B. Basiková)</p> <p>renesance: Viva la musica</p> <p>baroko: A. Michna z Otradovic – Chtíc, aby spal klasicismus: L. van Beethoven – Óda na radost romantismus: F. Schubert – Pstruh G. Verdi – sbor židů z opery Nabucco</p> <p>Hudební žánry 20. století: vážná hudba: B. Martinů – Otvírání studánek L. Janáček – Lašské písně jazz: J. Ježek – Klobouk ve křoví, Ezop G. Gershwin – Summertime</p>	<p>Přesahy a vazby</p> <p>ČJL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvukové prostředky řeči, tempo, přízvuk - ústní lidová slovesnost - Osvobozené divadlo, div. malých forem - literární předloha a její hudební zpracování - společensko - literární souvislosti daných období a slohů <p>CJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně ve světových jazycích (lidové, populární, koledy) <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik křesťanství, tradice a zvyky - seznámení s vývojem notace v historických souvislostech - historické souvislosti daných období a slohů <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dechové, hlasové a zvukové ústrojí <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak vzniká tón, zvuk <p>Vv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarný záznam melodie, rytmu - relaxační pocitově - subjektivní malba

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi - dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev - týmově tvoří dle svých schopností a dovedností melodram, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb, tvoří hudební doprovod - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti 	<p>divadla malých forem: Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů Krajina posedlá tmou country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku bluegrass – Panenka (Křesťan) česká trempská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona folk: Když mě brali za vojáka pop a rok: Stín katedrál, Želva</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prolínají do ostatních hudebních činností během roku - taktování - některé dobové a národní tance (rock ´n ´roll, zorbas) - vlastní ztvárnění znějící moderní hudby či moderní tanec (choreografie) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prolínají do ostatních hudebních činností během školního roku - noty, akordy, rytmus, metrum - tvorba melodramu - skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou - hudební výrazové prostředky - orientace v partituře současné hudby - hudební nástroje historické a současné 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecké souvislosti daných období a sloh <p>Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová koordinace, základní taneční kroky <p>Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference - Lidské vztahy - Multikulturalita

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postižení hudebních výrazových prostředků - orientuje se v množství hudebních druhů, žánrů a stylů. - na základě svých individuálních schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období - orientuje se ve stěžejních písních domácí kulturní scény - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností - vytváří vlastní soudy a preference 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování dějin světové hudby - hudba 20. století, impresionismus - počátky českých hudebních dějin – nejstarší české písně, husitský chorál - česká renesance (K. Harant z Polžic a Bezdržic, J. K. Vodňanský) - české baroko (V. M. z Otradovic, F. V. Míča) - český klasicismus (J. V. Stamic, J. A. Benda, J. J. Ryba), česká hudební emigrace - český romantismus (B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich) - česká hudba 20. století (L. Janáček, A. Hába, B. Martinů, J. Suk) - česká populární hudba (jazz a swing, tramská píseň, divadla malých forem, big beat, folk, rock) 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky života <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Vnímání autora mediálních sdělení - Tvorba mediálních sdělení <p>Námět činnosti, projekty</p> <p>Návštěva koncertu, opery, muzikálu (v rámci organizace návštěvy divadla v Ostravě nebo výchovného koncertu ZUŠ)</p> <p>Filmová projekce vybraného hudebního díla a jeho interpretace</p> <p>Projekt k příležitosti vánočního adventu: pásmo reprodukováné hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby</p> <p>projekt:</p> <p>Významná hudební událost nebo osobnost</p> <p>Hudební festival</p> <p>Hudební sloh a jeho osobnost</p> <p>Moje hitparáda nejoblíbenějších písní, komentář a interpretace skladeb</p> <p>Znáte tohoto interpreta nebo hudební skupinu? (život, průřez tvorbou, hudební vývoj)</p> <p>Hudební produkce, kterou jsem navštívil</p>

5.6.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami a vyzkouší si je prakticky. Při práci jsou zohledňovány individuální schopnosti žáků a jejich zručnost. Důležitou složkou výtvarné výchovy jsou hodiny věnované výtvarné kultuře a dějinám umění, ve kterých jsou žáci seznamováni se základními výtvarnými směry, uměleckými díly a jsou vedeni k jejich pochopení.

Součástí vyučování jsou kromě vyučovacích hodin také příležitostné akce – účast v soutěžích, návštěvy výstav, komentované video, besedy s regionálními umělci, výjezdy do zahraničí za poznáním, různé exkurze.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat: environmentální výchova, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k samostatné práci
- k využívání teoretických znalostí v praxi
- k rozvíjení vlastních dovedností
- k rozvíjení kreativity
- k chápání historických souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- ke schopnosti vyjádřit svůj vlastní názor na výtvarné dílo
- k orientaci ve výtvarném umění
- k orientaci v dějinách umění

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k vyjádření emotivních a pocitových prožitků
- k formulaci vlastních názorů na výtvarné dílo

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k týmové práci
- k zodpovědnosti jedince za společné dílo

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- k toleranci odlišnosti – rasové, náboženské...
- k toleranci vůči jiným názorům na výtvarná díla
- k hrdosti a vlastenectví
- k ochraně kulturních památek a uměleckých děl
- k ochraně majetku
- k rozumnému užívání výtvarných prostředků a materiálu
- k úctě k práci druhých

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k využívání znalostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oborech
- k vyhledávání informací a zajímavostí z oblasti umění a kultury
- k práci na počítači, s internetem
- k prezentaci výsledků vlastní i skupinové práce

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

I. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák: - ovládá základní zákonitosti lineární a barevné kompozice, vyjádří prostorové vztahy, zná pojmy: barva základní, podvojná, doplňková, lomená, dále barva lokální a barevný odstín, valér	Tvorba a recepce - Čára - Nauka o barvě	Fy: - barvy spektra a jejich rozklad
- vyjádří tvarové a barevné znaky přírodních a umělých forem, využívá tvarovou a barevnou nadsázku, zná pojmy symetrie a asymetrie a dovede je využít ve vlastní tvorbě	- Zobrazení přírodních a umělých forem	M: - symetrie a asymetrie Environmentální výchova - vztah k přírodě
- seznámí se s vývojem písma, zvládne různé druhy písma, - využívá znalosti kompozice ohraničené a neukončené plochy. - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků - výtvarně obrazného vyjádření a využívá je pro vlastní osobitou tvorbu.	- Dekorativní práce	M: - symetrie a asymetrie, geometrické tvary, průniky těles Čj: - lidové umění a kultura Multikulturní výchova - ornament a etnika
- vytváří si citlivý vztah k materiálu, je kreativní, - vybírá, kombinuje a hledá prostředky pro vlastní tvorbu.	- Výtvarné práce v materiálu	

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne základy perspektivy a rovnoběžného zobrazování - rozlišuje druhy výtvarného umění, - interpretuje výtvarná díla minulosti a současnosti podle svých zkušeností a prožitků, - seznamuje se s uměním pravěku a starověkých národů, - poznává umělce regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prostorové práce <p>Setkávání s uměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výtvarná kultura - Umělci regionu - Umění pravěku a starověku 	<p>M:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžné zobrazování <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění starověkých národů, české památky pravěku <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - místa nálezů památek <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - my a Evropa <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vlastních postojů , sledování výtvarných periodik

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

II. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá výrazové prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, ovládá lineární kresbu, rozumí pojmům expresivní a emocionální funkce barev, dovede vystihnout tvarové, světelné, prostorové a barevné zákonitosti - vyjádří barvou své dojmy a prožitky kreativně interpretuje umělecká díla - využívá různorodých výrazových prostředků pro vlastní osobité vizuálně obrazné vyjádření - využívá výtvarný projev jako prostředek komunikace - uvědomuje si úzký vztah formy a obsahu díla - rozlišuje jednotlivé druhy umění 	<p>Tvorba a recepce</p> <p>Expresivní a fantazijní tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využití malby, kresby, grafiky - Prostorová tvorba - Práce s rozličnými materiály - Kombinované techniky <p>Racionální a smyslová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hledání vlastního výrazu - Skupinové práce, samostatná tvorba - Design, reklama - Osobní prostor, místo k bytí, exteriér, interiér 	<p>Fy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozklad barev <p>HV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech a záznam hudby <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění v dějinách <p>Ov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emotivní a pocitové prožitky, vlastnosti člověka <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj kreativity <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy <p>Umění a kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - společnost a kultura
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká díla minulosti současnosti dle svých zkušeností a znalostí - nově získává poučení o umění románském a gotickém, renesančním a barokním - rozlišuje pojmy abstraktní a konkrétní umění - zná výrazné osobnosti českého a světového výtvarného umění 	<p>Setkávání s uměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně - Komentované video - Člověk a prostředí - Výtvarná kultura - 	<ul style="list-style-type: none"> - sledování výtvarných periodik, návštěva výstav <p>OV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk ve výtvarném díle <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění středověkých národů, české památky

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy výtvarného umění, - interpretuje výtvarná díla minulosti a současnosti podle svých zkušeností a prožitků, - poznává umělce regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Umělci regionu - Umění středověku, renesance a baroka 	<p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - místa nálezů památek <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - my a Evropa <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vlastních postojů , sledování výtvarných periodik

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

III. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studuje proporční vztahy předmětů - seznamuje se s novými výtvarnými technikami - kombinuje barvy pro vlastní osobité vyjádření - vytváří barevné studie - interpretuje daný objekt - vnímá různé barevné tóny - nalézá prostředky pro vyjádření nálad, fantazie, citů - interpretuje umělecké dílo - seznamuje se možnostmi materiálu - zachycuje objem, prostor - ověřuje si záměry své vlastní tvorby 	<p>Tvorba a recepce</p> <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - studie, inspirace přírodními motivy - fantazie, vědomá racionální abstrakce <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimenty s barvou - nauka o barvě - hledání výrazových prostředků pro vyjádření nálad, pocitů, fantazie - volná malba, gestická malba - parafráze uměleckého díla - inspirace hudbou, literaturou <p>Sochařství, keramika</p> <ul style="list-style-type: none"> - plocha, objem, reliéf - technologické postupy tvorby - hledání výtvarné symboliky, metafory - autenticita vlastního projevu 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání estetických hodnot prostředí <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystém v okolí <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - barva a její působení <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní výrazové prostředky - disciplína a sebekritika - cvičení pro rozvoj kreativity <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - tolerance kultur <p>Hv, Čj, Aj, Nj, Fj, Šj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební a literární souvislosti <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružnost nápadů, originalita <p>Čj, D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sochařské portréty osobností <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mimoevropských kultur

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si účinky nové výtvarné techniky - vnímá působení linie a plochy - hledá nové způsoby sebevyjádření - rozlišuje a porovnává osobní i společenské zdroje tvorby - aktivně vstupuje do tvořivé práce - uplatňuje své osobité vyjádření okolní společnosti a světa - kombinuje různé výtvarné techniky - porovnává a hodnotí nové účinky výsledku tvorby - rozvíjí si smyslovou citlivost pro uspořádání prvků na ploše 	<p>Grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, struktura - suchá jehla, užitá grafika <p>Kombinované techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné projekty - expresivní a fantazijní tvorba - humor ve výtvarném umění <p>Užité umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimenty s materiály - návrhy oděvu, látky - praktické využití písma 	<p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - působení hudby <p>Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technologické postupy při tvorbě užitkové keramiky, glazování <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí <p>Ch, F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technologie tisku <p>Čj, Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inspirace <p>SV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání osobních zájmů a cílů <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické myšlení <p>F, Ch, Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokusy s materiály <p>Čj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrace <p>Mediaální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatnění, výběr výrazových prostředků

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - své aktivní kontakty a získané vědomosti, poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s historickými i aktuálními výtvarnými projevy - interpretuje a hodnotí umělecká díla, vytváří si vlastní názor 	Setkávání s uměním <ul style="list-style-type: none"> - architektura a její vliv na člověka v proměnách času - dějiny umění- umění 19.století - návštěvy výstav, odborné časopisy - seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně, výtvarné aktuality 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> - stimulace a vliv na vytváření hodnotového systému žáků Čj, D, Hv, Z: <ul style="list-style-type: none"> - poznávání kultury jiných zemí Čj: <ul style="list-style-type: none"> - poznávání vlastních kulturních kořenů

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
Žák:	Tvorba a recepce	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá nových způsobů práce s kresebnými materiály - vnímá všemi smysly - rozvíjí svůj vizuální obrazný postřeh - vyjadřuje své vlastní vjemy, city - vědomě vnímá pohyb, lidské proporce podobu člověka - nalézá, uplatňuje nové prostředky pro práci s malbou - využívá při práci vlastních osobních prožitků a zkušeností - učí se pozorovat svět kolem sebe - samostatně pracuje na svém výtvarném projektu 	<p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho vidění světa - subjektivní vztah k předmětnému světu - věci kolem nás - já, moje identita - studie lidské postavy, zachycení pohybu <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompozice, barva - subjektivní vyjádření, introspekce - vyjádření vlastního temperamentu - výtvarné projekty 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání estetických hodnot <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání vlastního osobitého projevu - utváření pozitivního postoje k sobě samému i k druhým <p>Čj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv literárního díla <p>Ov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povaha, vlastnosti člověka <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rytmus <p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické osobnosti <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - barevné spektrum <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v kolektivu - respektování kulturních, etnických odlišností <p>Čj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ilustrace <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malování při hudbě <p>Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jiné země

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vědomě rozšiřuje své smyslové vnímání a smysl pro vyjádření detailu - zaznamenává podněty ze svých představ a fantazie - pracuje s prvky vizuálně obrazného vyjádření originální tvůrčí práci - zachycuje pohyb, děj - kreativně využívá netradiční materiály 	<p>Sochařství, keramika</p> <ul style="list-style-type: none"> - logická konstrukce formy - práce s materiálem <p>Grafika, písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní značka, znak - počítačová grafika <p>Kombinované techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění akce, kinetické umění - moderní umění jako zdroj inspirace - netradiční výtvarné techniky - experimenty s materiály 	<p>D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dějinné souvislosti <p>Bi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské proporce <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání všemi smysly - cvičení smyslového vnímání - rozvoj základních rysů kreativity <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - klady a zápory reklamy <p>Čj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam grafické úpravy knihy <p>IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - titulní strana, kompozice a využití písma <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí - tvořivost a tolerance ve vztahu k prostředí <p>Bi, Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - netradiční materiál <p>Hv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - moderní hudba <p>Čj, D:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické a literární souvislosti

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - experimentuje s různými formami a výrazovými prostředky - prakticky využívá perspektivy - poznává další druhy umění - vnímá umění a kulturu Valašska - srovnává umění různých kultur - poznává a rozlišuje moderní umělecké směry - hodnotí úroveň uměleckých děl - seznamuje se se záměry tvorby umělců různých historických dob 	<p>Užité umění, design</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazové vlastnosti prostoru, objemu, světla - perspektivní zobrazování - fotografie, film, divadlo <p>Setkávání s uměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné umění a jiné druhy umění - tradice, zvyky, folklór - souznění různých kultur - dějiny umění- umění 20. století - návštěvy výstav, referáty z dějin umění - umělecká kritika - rozbor uměleckého díla 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - stimulace a ovlivňování hodnotového systému žáků <p>M,IVT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perspektiva, počítačová grafika <p>F, Ch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj fotografie <p>Čj, D, Z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - filmy, drama <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - regionální umění - umění národů Evropy <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení vědomostí pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy

Použité zkratky:

ČJ, ČJL – Český jazyk a literatura CJ – Cizí jazyk DCJ – Další cizí jazyk OV – Občanská výchova D, Dě – Dějepis Z – Zeměpis M- Matematika F – Fyzika Ch - Chemie Bi – Biologie IVT – Informatika a výpočetní technika	SV – Svět práce Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Esv – Estetická výchova Tv – Tělesná výchova AJ – Anglický jazyk NJ – Německý jazyk Fr, Fj – Francouzský jazyk Šj – Španělský jazyk Rj – Ruský jazyk La - Latina	OSV - Osobnostní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MV - Multikulturní výchova EV - Environmentální výchova MdV - Mediální výchova
---	---	---

5.7. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.7.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žáků umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví.

Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět I.-IV. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Součástí výuky je v II. ročníku lyžařský výcvikový kurz. Výuka probíhá v tělocvičně T₁, T₂ a na školním hřišti, nebo v okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k poznávání smyslů a cílů svých aktivit
- k organizování a řízení vlastní činnosti
- k různým způsobům zpracování informací o pohybových aktivitách ve škole

Učitel - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k vnímání nejrůznějších problémových situací a s žáky plánuje způsob řešení problémů
- pomáhá vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím, a schopnosti je obhájit
- k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Učitel - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
 - vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- ke kultivovanému ústnímu projevu
- k diskusi o různých problémech

Učitel - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
 - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
 - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- ke spolupráci ve skupině
- k podílení se na vytváření pravidel práce v týmu
- ke schopnosti poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- k vytváření poz. představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

- Učitel - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
 - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
 - požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k respektování názorů ostatních
- k formování volných a charakterových rysů
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- k aktivnímu zapojování do sportovních aktivit
- k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech
- k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

- Učitel - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
 - umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k efektivitě vlastní práce
- ke spoluorganizaci vlastního pohybového režimu
- k využití znalostí a dovedností v běžné praxi
- k ovládnutí základních postupů první pomoci

- Učitel - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA

I. – IV. ROČNÍK

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví (I. – IV. ročník)</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné .škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Význam pohybu pro zdraví - tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie - rekreační a výkonnostní sport ▪ Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy - testy - prevence a korekce oslabení - nevhodná cvičení a činnosti - kompenzační cvičení - vyrovnávací cvičení - relaxační cvičení - posilovací cvičení - dechová cvičení - regenerace ▪ Tělesná a duševní hygiena ▪ Výživa a zdraví ▪ Dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny ▪ Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace ▪ Morální rozvoj ▪ Rozcvičení - základní typy ▪ Základy první pomoci <p>Péče o sebe sama</p> <ul style="list-style-type: none"> - předcházení zátěžovým situacím a stresům 	<p>Učivo prolíná všemi ročníky</p> <p>Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.</p> <p>Výchova ke zdraví – podpora zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život, rizika ohrožující zdraví, vede žáky k aktivnímu rozvoji ochrany zdraví.</p> <p>Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>Hloubka učiva zdravotní TV je odvozena od indikace zdravotního oslabení žáků dané skupiny</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepečetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevat se v jednání i řešení problémů samostatně a odpovědně <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy, kulturní diference <p>Environmentální výchova</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky, projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a města - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, respektuje význam sexuality, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> - zvládání zátěžových situací - stravování a fyzická kondice - relaxace - celková péče o zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Pohybové hry (I. – IV. ročník)</p> <ul style="list-style-type: none"> - přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení - soutěživé - štafetové, běžecké - honící - s využitím netradičního náčiní 	<p>Soutěže: v rámci sportovního dne, mezitřídní turnaje, ...</p> <p>Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny</p> <p>Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou i dívčí skupinu</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> - zaháněné - trefované - přihrávané <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohybové dovednosti - nástupové tvary a přesuny - pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní, silové schopnosti - způsoby kontroly účinnosti cvičení <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní, výkonnostní <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kondiční a estetické formy cvičení - cvičení se švihadlem Atletika - běhy <ul style="list-style-type: none"> ▪ atletická abeceda ▪ běžecká cvičení ▪ sprinty ▪ vytrvalostní běhy ▪ štafety ▪ cvičení na rozvoj výbušné síly ▪ obratnostní cvičení - skoky <ul style="list-style-type: none"> ▪ odrazová cvičení pro skok daleký ▪ odrazové cvičení pro skok vysoký ▪ skok vysoký ▪ skok daleký - hod <ul style="list-style-type: none"> ▪ hod míčkem Gymnastika - organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena - technika pohybu 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i řešení problémů samostatně a odpovědně <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepečetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy <p>Bi, F</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<ul style="list-style-type: none"> - dopomoc - názvosloví - posilovací a kompenzační cvičení 	
	<p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotouly, jejich modifikace, vazby - stoje <ul style="list-style-type: none"> ▪ na lopatkách ▪ na hlavě ▪ na rukou s dopomocí - přemet stranou - sestava z osvojených prvků - přeskoky, skoky na trampolínce <ul style="list-style-type: none"> ▪ průpravná cvičení pro nácvik odrazu ▪ skrčka, roznožka ▪ skoky na trampolínce ▪ skoky z trampolíny - Hrazda <ul style="list-style-type: none"> ▪ náskok do vzporu ▪ seskoky ▪ podmet ▪ sešin ▪ kotoul ▪ výmyk ▪ přešvihy - šplh <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přetahy ▪ přetlaky ▪ úpolové odpory <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ herní činnosti jednotlivce 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>F:</p> <ul style="list-style-type: none"> - síly, páka, rovnováha <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy, kulturní diference <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i řešení problémů samostatně a odpovědně <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu <p>Bi, F</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ herní kombinace-základy ▪ průpravné hry ▪ hra se zjednodušenými pravidly ▪ hry bez zjednodušených pravidel ▪ kondiční trénink ▪ pravidla ▪ basketbal, florbal, fotbal, házená, vybíjená, stolní tenis (I. – IV. ročník) ▪ odbíjená (II. – IV. ročník) 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dává plavání do souvislosti se zdravým životním stylem - usiluje o zlepšení všech plaveckých stylů - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupaliště a přilehlých prostor 	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí <ul style="list-style-type: none"> ▪ dýchání do vody ▪ splývání ▪ šlapání vody - technika plaveckých způsobů <ul style="list-style-type: none"> ▪ kraul ▪ prsa ▪ znak ▪ startovní skok ▪ potápění ▪ dopomoc a záchrana tonoucího ▪ kondiční plavání ▪ hry a soutěže ve vodě <p>Vodní turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s vodáckou výstrojí a výzbrojí - osvojení základních dovedností s pádlem a plavidlem, bezpečně splout jednodušší vodní toky 	<p>Výuka probíhá v koedukované skupině.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepečetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>Bi, F</p>

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a snowboardingu a pravidla bezpečného pohybu na sjezdových tratích - projevuje odpovědné chování na sjezdových tratích, na vleku, řídí se pokyny správce areálu, horské služby i instruktor - zvládá podle svých předpokladů a možností techniku lyžování, snowboardingu - poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc 	<p>Lyžování a snowboarding (II. ročník)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výzbroj, výstroj, údržba ▪ nošení, funkčnost vázání ▪ základní postoj ▪ obraty, pády, bruslení, odšlapování ▪ brzdění a zastavování ▪ jízda na vleku ▪ základní smýkaný oblouk ▪ navazovaný oblouk ▪ řezaný oblouk ▪ modifikovaný oblouk ▪ skoky ▪ slalom ▪ pravidla bezpečného chování na sjezdových tratích ▪ první pomoc na sjezdovce 	<p>Žák si volí výuku snowboardu, lyží případně obojího dle vlastního uvážení.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i řešení problémů samostatně a odpovědně <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>Bi, F</p>
	<p>Bruslení + In-line bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jízda vpřed ▪ překládání vpřed ▪ zastavení hranou brusle ▪ jízda vzad ▪ oblouky z jízdy vpřed, vzad a opačně ▪ překládání ▪ oblouky 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
	<p>Estetické a kondiční cvičení s hudbou</p> <p>Rytmická gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ chůze, skoky, poskoky, obraty ▪ doprovodné pohyby paží ▪ technika pohybu s náčiním ▪ vlastní pohybová improvizace 	<p>Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání

Očekávané školní výstupy	Učivo	Tematické okruhy průřezových témat, přesahy a vazby
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krátká sestava Tanec <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní taneční kroky Aerobik <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní kroky ▪ pohyby paží ▪ povely, názvosloví ▪ krátká sestava 	<ul style="list-style-type: none"> a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá Hv
<p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody p i sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV (I. – IV. ročník) <ul style="list-style-type: none"> ▪ názvosloví, grafické značení ▪ gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech sportovní výzbroj a výstroj <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkčnost ▪ výběr ▪ ošetřování historie a současnost sportu <ul style="list-style-type: none"> ▪ olympismus ▪ úspěchy našeho sportu ▪ významní sportovci a soutěže pravidla osvojovaných pohybových činností <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pravidla her, soutěží, závod ▪ fair play jednání zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech měření výkon a posuzování pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> ▪ měření ▪ evidence ▪ vyhodnocování 	<ul style="list-style-type: none"> Učivo prolíná všemi ročníky Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy, kulturní diference Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality D, Bi, Z, F

6. Vlastní hodnocení školy a hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1. Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT.

K vlastnímu hodnocení využíváme jednak vnitřní evaluační nástroje : pozorování, rozhovory s pedagogy, pracovníky, žáky, rodiči , řízené rozhovory, vlastní dotazníky pro žáky a učitele, zápisy z jednání Studentské rady, hodnotící zprávy třídních učitelů, předsedů předmětových komisí a metodiků, hospitace a pohospitační rozhovory. K hodnocení školy využíváme i vnější nástroje : hodnocení ČSI, nástroje poskytované firmami specializovanými na zjišťování výsledků vzdělávání.

Oblasti, cíle, kritéria shrnuje následující tabulka.

1. Hodnocení podmínek ke vzdělávání

Okruh	Cíle sledování	Nástroje	Kritéria	Časové rozvržení
Uchazeči o studium	Rozebrat strukturu uchazečů, Stanovit základ pro přidanou hodnotu	Analýza přihlášek, vstupních testů	Výsledky korespondují s hodnocením přihlášených žáků	1x ročně - září
Ekonomické podmínky, vybavenost školy	Posoudit finanční a materiální situaci školy	Rozbor výroční zprávy o hospodaření, dotazník správcům sbírek, revizní zprávy, výsledky inventarizace	Vybavenost a bezpečnost školy je kladně hodnocena. Je plněn plán ICT	1x ročně - únor

2. Průběh vzdělávání

Variabilita studia, nabídka předmětů	Zajistit dostatečnou nabídku volitelných předmětů, analyzovat učební plán	Rozbor volitelných předmětů za uplynulé období, rozbor učebního plánu	Nabídka koresponduje s požadavky žáků	1x za dva roky - prosinec
Používané metody výuky	Analyzovat vhodnost a pestrost používaných metod výuky	Hospitační činnost vedení školy, dotazník pro žáky posledních ročníků, rozhovor se žáky a učiteli, předmětové komise	Používané metody odpovídají ŠVP	průběžně
Kvalita odvedené práce	Analyzovat kvalitu odvedené	Rozbor hospitační činnosti	Hodnocení kvality odvedené	1x ročně -

jednotlivými učiteli	práce jednotlivými učiteli	Hodnocení učitelů vedením školy Autoevaluace učitelů Dotazník nebo rozhovor s žáky, zákonnými zástupci	práce se shoduje z pohledu učitelů, vedení školy, žáků, zákonných zástupců	červen průběžně
Organizace školního roku	Rozebrat a posoudit organizaci školního roku, zařazení mimorozvrhových akcí žáků	Dotazník pro žáky a absolventy Zápisy z třídních schůzek, předmětové komise	Organizace školního roku vyhovuje/nehovuje, četnost mimoškolních aktivit žáků	1x ročně – červen průběžně
Projekty, kurzy, reprezentační a mimoškolní aktivity žáků	Zhodnotit výstupy z kurzů, projektů, výsledky v soutěžích	Rozbor výstupů, zpětné vazby Umístění žáků v soutěžích	Výstupy prokazují hlavní cíle těchto aktivit umístění v soutěžích	1x ročně – červen průběžně

3. Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání

Vnitřní klima školy, prevence sociálně patologických jevů	Aktivity pověřených pracovníků v oblasti prevence, práce výchovného poradce, podle možností školní psycholog, TU	Dokumentace zainteresovaných pracovníků školy a externistů Záznamy TU Rozhovor nebo dotazník žáka, zákonní zástupci požadavky zákonných zástupců a žáků, komunikace prostřednictvím webu školy	Vedená dokumentace, web školy Spokojenost žáků, zákonných zástupců	1x za dva roky průběžně
Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání Rada školy, Studentský parlament	Analyzovat podporu školy žákům, analyzovat spolupráci školy se zákonnými zástupci a dalšími institucemi	Rozbor využívání individuálních vzdělávacích plánů, rozbor práce žáků se studijními problémy, rozbor zápisů z třídních schůzek, spolupráce školy s ostatními institucemi Rozbor zápisů Rady školy a Studentského parlamentu Rozbor připomínek na webu školy Konzultace se zákonnými zástupci	Výstupy prokazují hlavní cíle těchto aktivit	1x ročně – červen průběžně

4. Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovného působení

Výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	Zhodnotit výsledky maturitních zkoušek, zhodnotit úspěšnost absolventů v přijímacím řízení na VŠ, zhodnotit výstupy všech srovnávacích testů zadaných v daném školním roce	Rozbor, zhodnocení daných zkoušek, testů	Stagnace, vzestupné či sestupné tendence, procentuální úspěšnost	1x ročně - červen
Výsledky vzdělávacího procesu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí	Posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti klíčových kompetencí, posoudit vliv použitých metod výuky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků a jejich znalostí	Dotazníkové šetření pro žáky posledních ročníků	Výstupy jsou v souladu s cíli ŠVP	1x za 4 roky
Podpora individuální profilace	Nabídka volitelných předmětů	Dokumentace školy	Procentuální naplněnost při volbě volitelného předmětu	1x ročně
Projekty, kurzy, reprezentační a mimoškolní aktivity žáků	Zhodnotit výstupy z kurzů, projektů, výsledky v soutěžích	Rozbor výstupů, zpětné vazby Umístění žáků v soutěžích	Výstupy prokazují hlavní cíle těchto aktivit umístění v soutěžích	1x ročně - červen

5. Řízení školy, personální práce, DVPP

Účinnost řídicího systému	Analyzovat účinnost řídicího systému	Rozbor zápisů z porad pedagogické rady a provozních porad, rozbor funkčnosti informačního systému pro učitele /dotazník pro učitele/, rozbor plnění úkolů učitelů	Informační systém je – není funkční	1x za 2 roky
Personální situace na škole	Analyzovat personální situaci na škole	Písemná zpráva se zpracováním výhledu na příští období, zprávy předmětových komisí	Kvalifikovanost pedagogického sboru	1x za 2 roky
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	Analyzovat další vzdělávání učitelů, stanovit priority pro další období	Dokumentace školy Rozhovor, osobní dotazník, DVPP	Četnost, kvalita, účelnost absolvovaných akcí	1x ročně průběžně

6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Výsledky práce školy za uplynulé evaluační období	Posoudit výsledky práce školy, posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy Dosáhnout naplnění cílů ŠVP	Rozbor dokumentace školy, výroční zpráva školy Zpráva ČŠI Hodnocení zřizovatelem	Výsledky práce školy vykazují vzestupnou/sestupnou tendenci	1x za 2 roky podle potřeby
---	--	--	---	----------------------------

6.2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.2.1. Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.

6.2.2. Kritéria hodnocení

I. Hodnocení chování žáků

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují; rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během pololetí. Na konci klasifikačního období může být žákovi snížena známka z chování i v případě opakovaných výchovných opatření.

- Stupeň 1 – velmi dobré**
 Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- Stupeň 2 – uspokojivé**
 Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- Stupeň 3 – neuspokojivé**
 Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

II. Klasifikace žáků

Ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- **Stupeň 1 – výborný**
 Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální i praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **Stupeň 2 – chvalitebný**
 Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **Stupeň 3 – dobrý**
 Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se uplatňují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
- **Stupeň 4 – dostatečný**
 Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se projevují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
- **Stupeň 5 – nedostatečný**
 Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky, chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

- **Stupeň výborný – 1**
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti, návyky aplikuje tvořivě.
- **Stupeň chvalitebný – 2**
Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti, návyky. Má zájem o vyučovaný předmět.
- **Stupeň dobrý – 3**
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o vyučovaný předmět.
- **Stupeň dostatečný – 4**
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen malý zájem a snahu.
- **Stupeň nedostatečný – 5**
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.